

Čas je,
da tudi
sami
razmislimo

BOJAN BREZIGAR

Peter Bekeš bo novi veleposlanik v Rimu

LJUBLJANA - Dr. Peter Bekeš bo novi slovenski veleposlanik v Rimu. Tako je sklenila slovenska vlada na svoji večrski seji; Bekeša je izbrala izmed treh kandidatov. Sedaj se bo začel postopek za njegovo uradno imenovanje, najprej v slovenskem državnem zboru, nato pa v odnosih z italijanskim zunanjim ministrstvom. Bekeš je univerzitetni pro-

fesor in se ne udeležuje v politiki vse od volitev leta 1992. Prej je bil član parlamenta in tudi član vodstva najprej ZKS in nato Združene liste. V Rimu bo zamenjal Marka Kosina, ki se je prejšnji teden vrnil v Ljubljano; veleposlaniško mesto je zapustil zaradi nesoglasja s predsednikom vlade Drnovskom, ki izhaja se iz časa oglejske listine.

Na 5. strani

Tržaški višješolci so se srečali z županom Illyjem

TRST - Tržaški višješolci so se včeraj srečali s tržaskim županom Riccardom Illyjem in tržaskim solskim skrbnikom Vitom Campom. Srečanje je organizirala skupščina dijakov tržaske pokrajine, ki so jo ustanovili višješolci pred letom, da bi koordinirali delovanje na posameznih solah in njihovo povezo-

vanje. V vodstvu skupščine je po pravilniku, ki so si ga dijaki zadali, tudi predstavnik slovenskih višjih srednjih sol. Med včerajšnjim srečanjem so dijaki seznanili župana predvsem s prostorskimi pomanjkljivostmi posameznih solskih poslopij in se z drugimi odprtimi vprašanji tržskega solskega sistema.

Na 6. strani

PRISELJENCI / PO SKORAJ CELODNEVNEM ZASEDANJU

Vlada sprejela odlok, vendar ni orisala njegove vsebine

Ukrep bo znan po objavi v uradnem listu - Ostre polemike

ALŽIRIJA / MNOŽIČNO NA VOLIŠČA

Volilci se niso zbal islamskega terorja

ALŽIR - Teror islamskih skrajnežev, ki so zagrozili, da bodo volišča spremenili v mrtvaške krste, ni ustavil alžirskih volilcev, ki so se včeraj se kar množično udeležili prvih plu-

ralističnih predsedniških volitev. Ob 18. uri naj bi bila udeležba 65%, po prvih začasnih projekcijah pa naj bi sedanji predsednik Liamine Zerual prejel od 58 do 66 odstotkov glasov.

RIM - Vlada je včeraj po dolgi razpravi sprejela odlok o priseljencih, ki bo dopolnil in popravil dosedanj Martellijev zakon. Toda vsebina odloka ni znana. Z nena- vadno odločitvijo je vlada sklenila, da bo vsebina odloka znana sele potem, ko bo ukrep podpisal predsednik republike Scalfaro in bo objavljen v uradnem listu.

Podtajnik pri predsedstvu vlade Lamberto Cardia je novinarjem povedal samo, da ima odlok 15 členov in da ne odpira na stečaj vrat priseljencem, obenem pa ne predvideva izгона za vse, ki so ilegalno prisli v državo.

Sprejemanje odloka so ves dan spremljale polemike zaradi domnevne zahteve Severne lige, da bi preventivno pregledala vladni odlok. Sum je razpihovalo zlasti Nacionalno zavezništvo, Liga pa je demantirala vmešanje v delo ministrov. Toda nevadni sklep vlade vseh dvomov ni razblinil, se zlasti, ker je bil dopoldne na predsedstvu vlade bivši minister Maroni.

Na 2. strani

SKGZ: Čimprej volitve skupnega predstavništva Slovencev v Italiji

TRST - Izvršni odbor Slovenske kulturno-gospodarske zveze je na svoji zadnji seji namenil pozornost bližnjemu občnemu zboru SDGZ in izrekel priznanje tej organizaciji za njeno izredno dragoceno delo v prid manjšinskemu gospodarstvu.

Govor je bil tudi o volitvah manjšinskega skupnega predstav-

ništva, glede česar je SKGZ mnenja, da bi morale biti že v teku prihodnjega leta. Prav zato je potrebno, je bilo poudarjeno na seji, da se v najkrajšem času doseže dogovor o načinu, kako naj se volitve izvedejo, in o pristojnostih, ki naj jih ima skupno predstavništvo.

Na 5. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Program nove deželne vlade

V deželnem svetu bo danes tekla beseda o programu novega deželnega odbora, ki mu predseduje Sergio Cecotti.

Stran 3

Cia vedela za Petovlje?

Tednik Panorama pravi, da je bil bivši agent Cie priča atentatu pri Petovljah

Stran 4

Skupni urad za obe Gorici

Župana Gorice in Nove Gorice sta se dogovorila o odprtju skupnega urada, ki bo skrbel za pridobivanje sredstev za izvajanje posegov, ki zanimajo obe mesti.

Stran 11

Proti financerski šoli

Po množični skupščini v Standrezu se nadaljuje akcija proti financerski šoli: pobudniki so včeraj utemeljili razloge za tri občinske referendumne.

Strani 10 in 11

Poklon Avgustu Čemigoju

Pred desetimi leti je v Sezani umrl veliki slovenski tržaški umetnik, ki sodi med najpomembnejše ustvarjalce svoje dobe.

Stran 13

ŠOLSTVO / KRATENJE PRAVIC

Deželni šolski zavod IRRSAE zavrnil prošnje v slovenščini

Sono pervenute insieme alla nota di codesta scuola prot. n. 1989/95 di data 28.10.95, n. 5 schede di adesione al prog. 044/1. Tre di dette schede sono redatte soltanto in lingua slovena e quindi non leggibili da parte dell'ufficio di protocollo di questo Istituto. Si restituiscono pertanto le tre schede con preghiera di farle pervenire redatte sul modello ufficiale di adesione usato dall'IRRSAE.

TRST - Na nižji srednji soli Iga Grudna v Nabrezini se danes začne dvodnevni seminar za profesorje slovensčine, nanj pa je že pred začetkom legla temna senca.

Deželni zavod IRRSAE, ki je seminar organiziral, je namreč zavrnil prijavnice treh profesorjev, ker so bile napisane v slovenščini. Sola je poslala na zavod pet prijavnice. Tri slo-

venske je vrnil pošiljatelju, »ker so bile za urad za protokol neberljive,« in zaprosil, naj sola pošle prozorne napisane na uradnem prijavnem obrazcu IRRSAE.

Kaj zapisati ob takem početju? Najmanj to, da gre za nov hud udarec slovenski soli v Italiji, ki ji ni dovoljeno, da bi dopisovala z drugimi solskimi ustanovami v jeziku, v kate-

rem poteka na soli pouk. Ob tem nacelnem ugovoru se praktični aspekt: na zavodu IRRSAE delujejo tudi slovenski solniki. Ko bi njim pokazali tiste »neberljive« prošnje, bi verjetno razumeli, za kaj gre. Pregovor pravi: ni ga večjega slepca od tistega, ki noče videti, ali (prirojeno za IRRSAE); ni ga večjega analfabeta od tistega, ki noče prebrati...

S. D. G. Z.

SLOVENSKO DEZELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE

VABI VSE ČLANE NA

19. OBČNI ZBOR

nedelja, 19. novembra 1995

Kongresna dvorana Tržskega velesejma

8.30 : Izredni občni zbor

sprememba statuta

10.00 : Redni občni zbor

poročila, razprava, volitve

LASTNO GOSPODARSTVO JAMSTVO ZA OBSTOJ

RIM / VLADA NI POVEDALA VSEBINE

Skrivnostni odlok o priseljencih

Ukrep bo znan z objavo v uradnem listu NZ o domnevnem vmešavanju Lige

RIM - Vlada je na včerajšnji seji izoblikovala odlok, ki naj bi urejal vprašanje priseljencev in delno popravil določila takoimenovanega Martellijevega zakona. Toda vsebina odloka bo znana samo, ko ga bo predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro podpisal in bo odlok objavljen v uradnem listu.

Tako je novinarjem povedal podtajnik pri predsedstvu vlade Lamberto Cardia, ki pa ni hotel pojasniti vzrok tako neobčajne odločitve. Cardia se je omejil na zagotovilo, da v tem primeru »ne gre za nobeno skrivnost in za nobeno polemiko«. O vsebini je povedal le, da ne bodo odprta na stečaj vrata priseljencem, ne bo pa izganala vseh tistih, ki so

prisli skrivaj v Italijo.

Včerajšnja nenavadna odločitev vlade (običajno, ko gre za ukrepe, ki vzbujajo veliko pričakovanje, vlada vselej oriše njihovo vsebino) je zaključek se bolj nenavadnega dogajanja, ki je vzbudilo veliko vprašanj, radovednosti novinarjev, polemik med političnimi silami in demantijev. Vlada se je sestala, da izoblikuje odlok o priseljencih, o vsebini katerega se je leva sredina sporazumela s Severno ligo. Novinarji, ki so čakali v tiskovnem središču, so okoli poldne opazili, da je predsedstvo vlade zapuščal bivši notranji minister in predstavnik Lige Roberto Maroni, ki ni hotel povedati, kaj je počel v Palaci Chigi. Ali je bila njegova prisot-

nost povezana z odlokom o priseljencih? Ali je v imenu Lige pregledal besedilo odloka? Predstavnik Nacionalnega zavezništva Vincenzo Nespole je v poslanski zbornici izjavil, da je imel Maroni vpogled v besedilo odloka. Se več, vladno sejo naj bi prekinili za nekaj ur (delo so ministri res prekinili ob uri kosila in nato nadaljevali sejo ob 17.15), da bi Liga lahko preučila zasnovo odloka. Koordinator NZ Maurizio Gaspari pa je dodal, da bi bilo zelo hudo, če se je kaj takega res zgodilo.

Premier Lamberto Dini se ni odzval na vprašanja novinarjev. Samo minister za ustavne reforme Giovanni Motzo je izjavil, da je vlada prekinila sejo zaradi drugih obveznosti nekaterih ministrov. »V prekinitev seje ni nobenega zakulisja, delo smo preneli samo zaradi obveznosti nekaterih ministrov,« je izjavil in poudaril, da ni nihče razen ministrov videl besedila odloka.

Severna liga je s sporočilom tiskovnega urada demantirala, da bi skušala zaustaviti delo vlade in tajnik Umberto Bossi je zvečer povedal, da ni prebral odloka in ga zato ne more oceniti.

Za vsebino odloka bo treba torej počakati do ponedeljka. Toda katoliške in številne leve sile so zaskrbljene, saj ocenjujejo, da bi morebitna zaostritve v nasprotju s človekovimi pravicami. Lider Oljke Romano Prodi pa je skušal razbliniti dvome in dejal, da je vlada na dobri poti. Skleceval pa se je na dogovor, ki ga je lesa sredina dosegla z Ligo.

RIM / STALNO NIHANJE NA POLITIČNI SCENI

Predčasne volitve so bile včeraj spet bližje

Po Finijevem mnenju Berlusconi ni ponudil roke D'Alema

RIM - Ali je predsednik Forza Italia Silvio Berlusconi včeraj pokazal večjo odprtost do dialoga z levo sredino ali pa se je premislil? To je bila ena od dilem, s katero so se ukvarjali politični komentatorji in novinarji, ki spremljajo vsakodnevno dogajanje na italijanski politični sceni. Včeraj so vsi italijanski časopisi s precejšnjim poudarkom objavili novico, da je Berlusconi ponudil roko in možnost dialoga tajniku Demokratične stranke levice Massimu D'Alema. Kmalu zatem je iz Sanghaja predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini, ki je v industrijski metropoli začel svoje 6-dnevno potovanje po Kitajskem, zagotavljal, da gre samo za taktiziranje in da se Berlusconi zavzema za predčasne volitve vsaj toliko kot Fini.

Medtem ko se milanski medijski magnat ni oglašil, je bil Fini - kot se dogaja v zadnjih dneh - zelo zgovoren. Najprej je ironično komentiral D'Alema predlog, da bi najprej spremenili parlamentarni volilni zakon v večinski zakon v dveh krogih, v prihodnjem mandatu pa razmislili o možnosti neposredne izvolitve predsednika republike. »Če ima D'Alema v mislih avstrijski ali portugalski model, ponuja predsednika republike, ki nima večjega vpliva kot okrasna vaza,« je bil jekel Fini. Nato pa takoj poklical Berlusconi na telefon. Milanskega medijskega magnata naj bi zavedlo dejstvo, da so mu nekoliko netočno prikazali D'Alema predlog. »Komaj je zvedel za

Predsednik republike Scalfaro na včerajšnji otvoritvi razstave odpornosti v Genovi (AP)

resnično vsebino predloga, je rekel, da ni pripravljen na reforme, ki bi uvedli dvojni volilni krog in okrepitev pristojnosti premiera, ne da bi uvedli predsedniške republike. Zato D'Alema ni ponudil roke,« je dejal Fini. In kmalu nato se je oglašil tudi podpredsednik poslanske skupine Forza Italia Beppe Pisanu, ki je povedal, da so novinarji pač slabo razumeli in zato narobe tolmacili torkove Berlusconijske besede.

Z nasprotnega brega se tudi Massimo D'Alema včeraj ni oglašil. Zato pa je član tajništva DSL Gavino Angius je novinarjem povedal, da so predčasne volitve v začetku prihodnjega leta se vedno najverjetnejsa rešitev. Po njegovem mnenju ni velike možnosti, da bi se leva sredina in Kartel svobosčin dogovorila o novih pravilih. Po-

dobnega mnenja je bil tudi Franco Bassanini, ki pri Hrastu vodi resor za državne reforme. Dodal je, da je DSL pripravljen na dialog s Kartelom tudi o predsedniški republiki, vendar te možnosti ne osvaja.

Vprašanje volitev je vse bolj podobno televizijski nanizanki, pri kateri se stalica stalno spreminjajo, saj se zdijo predčasne volitve en dan blizu, naslednji dan bolj oddaljene, nato pa spet bližje itd. To dejstvo dolgočasi liderja Oljke Romana Prodi, ki je včeraj spet poudaril, da se z uganko predčnih volitev ne namerava več ukvarjati. »Svoj čas posvečam pomembnejšim stvarim, saj dejanski problem niso volitve, ampak združitev sil ob jasnem programu. Volitve bodo razpisane, ko bo treba izbrati med jasno

definiranima opcijama,« je izjavil Prodi, ki je dodal, da je mrtva tista politika, ki se ukvarja samo z vprašanjem datuma volitev in volilnim sistemom.

Kljub Prodijevemu pozivu pa se je ugibanje o datumu in volilnih pravilih nadaljevalo. Za takojšnje volitve se je odločno zavzel tajnik SKP Fausto Bertinotti, medtem so si sredinske stranke iz obeh kartelov prizadevajo, da bi podaljšali življenje tej zakonodajni dobi.

Kaj pa predsednik republike Scalfaro? Razmisli o tem, kaj se lahko zgodi 31. decembra, ko bo Dinijeva vlada odstopila, je povedal podpredsednik senata Carlo Rognoni, ki je bil s Scalfarom v Genovi. »Zelo jasno mu je, da bo moral razpustiti parlament, če ne bo dogovora med strankami,« je dodal Rognoni.

NOVICE

Sorodniki žrtev: vsaj tri letala v zraku blizu DC9 Itavia

BOLOGNA - Vsaj tri letala naj bi letela v neposredni bližini letala DC9 Itavia, ki je bilo sestreljeno 27. junija 1980 nad Ustico; tako potrjujejo rezultati preiskave, ki so jih v prejšnjih dneh predložili profesorji Pent, Vadacchino, Algostino in Tartaglia s turinske univerze; slednji so izvedenci Združenja sorodnikov žrtev. Njihovo obsežno delo se je začelo s ponovno in celovito proučitvijo scenarija, ki so ga nakazale registracije dveh radarjev v Fiumicinu. Slo je za ponovno proučitev gradiva - poudarja Združenje v tiskovnem poročilu - ki je bila potrebna zaradi očitnih limitov poročila uradnih izvedencev; to poročilo namreč vsebuje metodološke napake in uporablja v nepopolni obliki vse razpoložljive informacije.

Buttiglione: Di Pietro ne bo vstopil v politiko

BRESCIA - »Ne mislim, da Di Pietro zeli vstopiti v politiko; za to potezo pa bi se lahko odločil samo v primeru nevarnosti za institucije. Ravno tako ne mislim, da bi zelel ustanoviti novo stranko, mislim pa, da se zeli postaviti na celo gibanja in zahtevati reforme«. Tako je včeraj izjavil tajnik Enotnega demokratičnega centra Rocco Buttiglione v Brescii, kjer sta ga kot prico zaslišala namestnika državnih pravdnikov Fabio Salamone in Silvio Bonfigli v okviru preiskave o bivšem milanskem sodniku.

Splošna stavka na Siciliji

PALERMO - Na pobudo Cgil, Cisl in Uil je bila včeraj v vsej Siciliji splošna stavka za prepoved gospodarstva na otoku in proti naraščajoči brezposelnosti. V večjih mestih so bili sindikalni shodi, največji pa je bil v Palermu, na katerem je govoril glavni tajnik Cisl Sergio D'Antoni.

Na sliki AP: udeleženci manifestacije v Palermu.

Poplave v Liguriji

Val zelo slabega vremena je včeraj zjutraj zajel Ligurijo: hudourniki so narasli, zemeljski usadi so prekinili številne prometnice, za nekaj ur pa je bil ustavljen tudi železniški promet. Neurje je najprej zadivljalo nad Imperio in Diano Marino, nato pa se premaknilo nad savonsko pokrajino in predvsem nad Andoro ter oplazilo tudi Genovo, kjer pa niso zabeležili večje škode. Posredovali so oddelki civilne zaščite ter gasilci, ki so prispeli tudi iz Piemonta.

MILAN / PROCES ZARADI PODKUPNIN ENEL

Na zatožni klopi 74 liderjev »prve republike«

Med njimi Craxi, Citaristi, Altissimo, La Malfa, De Lorenzo in Primo Greganti - Proces bo 12. februarja

MILAN - 74 oseb bo moralo 12. februarja prihodnjega leta na zatožno klop zaradi korupcije v državnem koncernu za električno energijo ENEL in okrog njega. Med obtoženci je tudi nekaj najvidnejših političnih voditeljev tako imenovane prve republike, med njimi bivši socialistični tajnik Bettino Craxi, bivši blagajnik KD Severino Citaristi, bivši tajniki PLI, PRI in PSDI Renato Altissimo, Giorgio La Malfa in Antonio Cariglia, bivši minister za zdravstvo Francesco De Lorenzo, med obtoženci pa je tudi bivši funkcionar KPI in nato DSL Primo Greganti.

Za sproženje sodnega postopka proti njim se je odločil sodnik za pred-

hodno obravnavo Cristina Mannocci, ki pa je tudi sklenila arhivirati preiskavo proti kakim 40 drugim obtožencem, medtem ko je nekaterim drugim ugodila zahtevo po skrajšanem postopku oziroma dogovorni kazni. Razsodba sodnice za predhodno obravnavo ne zadeva predsednika Enela Franca Viezzolija, ki je bil zahteval takojšnje sojenje in je torej »preskočil« predhodno obravnavo.

Sodišče za predhodno obravnavo je tudi zavrnilo vrsto zahtev branilcev, med njimi zahtevo Craxijevega odvetnika, da bi preiskavo predali sodišču za ministre. Kazniva dejanja naj bi bila namreč storjena, ko je bil Craxi predsednik vlade, sodnica Mannoccijeva pa je v

svoji razsodbi zapisala, da je šlo za dejanja, ki jih je takratni premier opravil kot vodja socialistične stranke.

Raziskava, ki bo 12. januarja privedla do procesa, je zadevala podkupnine za kakih deset milijard lir, ki naj bi jih razni podjetniki plačali, da bi si zagotovili nekatere Enelove zakupe, predvsem v zvezi z električnimi centralama v Brindisi in Montaltu di Castro. Prav v okviru te preiskave se je prvič pojavilo ime Prima Gregantija, ki naj bi bil prejel 621 milijonov lir od podjetnika Lorenza Panzavolte. Kot je znano, je Greganti vztrajno zanikal, da bi bil ta denar namenjen podkupninam v korist takratne KPI.

OBRAMBNI MINISTER O BOSNI

Vojaški aparat Atlantske zveze v korist miru

RIM - Atlantsko zavezništvo se ne bo podalo v Bosno, da bi »vsililo vojaško rešitev«, ampak z namenom, da bi dalo na razpolago obsežen vojaški instrument, s katerim razpolaga, v korist miru in kot jamstvo in za izvajanje sporazuma, ko bo enkrat podpisan. Tako je včeraj potrdil minister Domenico Corcione v obrambni komisiji poslanske zbornice. Potem ko se je zveza Nato že obvezala na vojaški ravni, Evropska unija pa na politični, je bilo neizbežno, je dejal Corcione, da bo Italija zagotovila aktiven doprinos, dosledno z njeno mednarodno vlogo in z njenim strateškim interesom za področje in za evropski mir.

Minister Corcione je nato posredoval podatke o italijanskem sodelovanju v okviru akcije mirovnih sil (IFOR). Potrdil je tudi, da bodo »prav vsi« evropski in atlantski zavezniki sodelovali v operacijah zveze Nato: Združene države bodo sodelovale z od 20 do 25 tisoč vojakov, Velika Britanija z 12 tisoč, Francija z 10.000, Italija z najmanj 2.100 vojakov, Nemčija s 4.500 vojakov, ostale države pa bodo prisotne s številčno manjšimi vojaškimi kontingenti. Minister Corcione je tudi dodal, da obrambno ministrstvo že prispeva iz svojega proračuna za vse te namene s skoraj 30 milijardami lir mesечно.

DANES
V OSPREDJU

»Tudi v politiki, kot v fiziki, so nevihte kdaj potrebne, zdaj pa je na vrsti stabilnost«

TRST - Po več kot dvoletni politični nestabilnosti (na krmilu Dežele so se od volitev leta 1993 zvrstile kar štiri vlade) je v Furlaniji-Juljski krajini napočil čas stabilnosti in konkretnih ukrepov. V to je prepričan novoizvoljeni predsednik deželne odbora Sergio Cecotti, ki upa, da bo prikrmaril vse do naravnega izteka zakonodajne dobe deželne sveta, to se pravi do junija leta 1998. Politični in upravni program, ki ga je predstavil v sredo v deželni skupščini, je daljnoročen in ambiciozen. Polna upanj so tudi pričakovanja koalicijskih strank (Lige, Ljudske stranke, DSL, zelenih, republikancev in socialistov), ki zaupajo Cecottiju in njegovi »normalnosti, ki je revolucionarna«.

Gre za nacelo, ki si ga je predsednik izposodil iz fizike, medtem ko je njegov politični vzornik ameriški mislec Thomas Jefferson, eden od zgodovinskih očetov klasičnega federalizma. Medtem ko je Pietro Fontanini pogostoma citiral Pierpaola Pasolinija, Alessandra Guerova pa Johna Kennedyja, se Cecotti rad sklicuje na Jeffersona. Slednji je večkrat izjavljal, da je manjši upor v politiki nujen in tudi potreben kot so silovite nevihte (grmenje

in strele) v fiziki. Predsednik je hotel s tem povedati, da je bila uveljavitev Severne lige se kako potrebna in zdravilna tudi za deželno politiko, upornosti pa morata očitno sedaj slediti ustvarjalnost in treznost.

Cecotti je mnenja, da je čisto naključje politično sozvočje med Dinjevo in deželno vlado, ki se je rodila izključno na lokalni ravni in je zaradi tega zelo ljubosumna na svojo

vsestransko samostojnost. Ni pa naključje, da so iste stranke, tako v Rimu, kot v Trstu, pokazale skupno občutljivost in odgovornost do reševanja nekaterih bistvenih problemov vsedravnega oziroma deželne stvarnosti.

Program nove deželne vlade in koalicije, ki jo podpira, večkrat omenja pozitivno in dragoceno vlogo narodnih in jezikovnih manjšin, zaradi katerih je Furlanija-Juljska krajina dobila pravi položaj avtonomne dežele. Narodne manjšine predstavljajo nenadome-

stljivo bogastvo in pravo odskocno desko pri uveljavitvi mednarodne vloge naše dežele, se posebno v odnosu do svojih vzhodnih sosedov ter podonavskega in srednjeevropskega prostora. Glede konkretnih obvez je Cecotti omenil predvsem skrb za furlansko skupnost, na katero je, kot znano, se posebno navezan.

Nova vlada namerava izpeljati vrsto institucionalnih reform (od preustroja danes dokaj zastarele deželne aparata, do reforme krajevnih uprav in novega volilne-

ga zakona), osrednje prirozišče tega soočenja bo deželni svet, saj gre za vprašanja, ki zadevajo tudi opozicijske stranke. To velja tudi za "nova pravila igre", ki se morajo čimprej uveljaviti tudi v deželnem političnem življenju.

Kar zadeva reforme, je Cecotti postavil na prvo mesto preustroj krajevnih uprav, v prvi vrsti občin, pokrajin ter gorskih skupnosti. Dežela bo skušala na tem področju v celoti uveljaviti samostojno odločanje, ki je eden temeljnih členov deželne statuta. Med

nacrti sodi tudi preosnova Pokrajine Trst, ki je danes pravzaprav brez pristojnosti, po novem pa naj bi usklajevala delo in funkcije, ki jih danes opravljajo npr. Ustanova za industrijsko cono EZIT in Sklad za Trst. Tudi pri reformi občin in pokrajin - je podčrtal predsednik - bo treba spopostovati življenjske potrebe in zahteve narodnih manjšin.

Program, kot sicer vsi programi deželnih vlad, obravnava vse temeljne resorje, ki sodijo v pristojnost deželne uprave. Zeleni so zahtevali in

Na sliki: predsednik nove deželne vlade Sergio Cecotti (na sred) med večerajšnji tiskovno konferenco o deželnem proračunu. Ob njem pristojni odbornik Oscarre Lepre (desno) in načelnik tiskovnega urada deželne odbora Sergij Vesel.

dosegli večjo skrb za zaščito okolja in za naravne parke, ki se bodo razprostirali na površini deset odstotkov celotnega ozemlja FJK. Leta 1996 naj bi stekel postopek za celovito uresničitev naravnih parkov furlanskih Dolomitov in Juljskih predalp, odbor pa si bo po svojih močeh prizadeval tudi za ustanovitev Agencije za zaščito okolja (ARPA). V programu ima revizijo nekaterih temeljnih členov deželne urbane in izvršne norme vsedravnega "zakona Galasso".

Na področju pristanjskih dejavnosti si bo Dežela prizadevala za večje sodelovanje med lukami Trst, Tržič in Porto Nogaro. Pomagala bo kriznim industrijam in gospodarskim panogam, a v smislu njihovega razvoja in perspektiv, ter ne v luči stare in preživele podporniške miselnosti, ki je pustila za sabo le težave in nepopravljivo škodo.

Tudi Cecottijev odbor zahteva od Rima večje pristojnosti in predvsem aktivnejšo vlogo na področju zunanje politike. Predsednik je glede tega poudaril vsestransko željo in politično voljo za krepitev sodelovanja s Slovenijo. Nova vlada se bo zavzemala za okrepitev prometnih povezav s sosednjimi državami (za avtocesto, ki bo povezovala FJK, Slovenijo in Madžarsko), za pospešitev gospodarskih in trgovinskih odnosov ter kulturnih stikov med sosedi.

Sandor Tence

Danes razprava o programu nove deželne vlade

Deželni svet bo danes ocenil program Cecottijeve vlade in šeststrankarskega zavezništva, ki ga podpira. V razpravi bo sodelovalo po več svetovalcev vseh političnih skupin, glasovanje o zaupnici pa je predvideno v večernih urah.

Cecotti je bil izvoljen s 36 glasovi, trenutno pa razpolaga z 39 glasovi deželnih svetovalcev. Pri njegovi izvolitvi je bila namreč odstopna svetovalka Severne lige, bivša odbornica Viviana Londero. Podporo novemu odboru pa sta napovedala svetovalca Furlanske avtonomistične lige (LAF).

TRST - Deželni odbor se je takoj po izvolitvi lotil dela in sprejel osnutek deželne proračuna in finančnega zakona za prihodnje leto. Pred tem je imel vrsto posvetovalnih sestankov s sindikalnimi organizacijami ter gospodarskimi ter družbenimi komponentami. Osnutek proračuna, s katerim se bo deželni svet ukvarjal sredi decembra, sta na večerajšnji tiskovni konferenci predstavila predsednik Dežele Sergio Cecotti in odbornik Oscarre Lepre.

Med temeljnimi smernicami nove proračunske usmeritve sodijo sredstva za preustroj krajevnih uprav (posebno občin in pokrajin), investicije za zdravstveni in socialni sektor ter za pospešitev gospodarskih ter industrijskih panog. Na področju decentralizacije in krajevnih uprav namenja

Vlada že sprejela proračun za 1996

deželna bilanca med drugim deset milijard lir združevanju oziroma sodelovanju občinskih uprav. Pokrajina Trst bo dobila od deželne uprave sedem milijard lir za preosnovo celotnega področja nekdanje psihiatrične bolnišnice. Vsega skupaj bo Dežela dodelila občinam, pokrajinam in gorskim skupnostim dvajset milijard lir.

Na področju zdravstva bo Cecottijeva uprava posvetila posebno pozornost zdravstveni in socialni oskrbi na domu, s katero bo skušala zmanjšati število bolnikov v bolnišnicah. Ta ukrep je vezan na izvajanje spornega deželne zakona o preustroju deželne zdravstva, ki, kot znano, določa tudi zaprtje nekaterih srednjih in manjših bolnišnic.

Dežela bo v prihodnjem letu z izrednimi finančnimi sredstvi prispevala k uveljavitvi dveh mednarodnih kulturnih prirediteljev. Gre za čedajski Mittelfest in za veliko razstavo o blagovnih in trgovskih odnosih med Furlanijo-Juljsko krajino in benesko repu-

bliki v 18. stoletju, ki bo v Vili Manin v Passarianu. Slednje bodo z deželno podporo v letu 1996 korenito preuredili.

Veliko pozornost namenja proračun za prihodnje leto realizaciji javnih del za preprečevanje naravnih nezd in katastrof. S tem v zvezi bodo pristojna odbornstva finansirala nove depuratorje in precisovalne naprave, metanizacijo številnih občin ter sanacijo zgodovinskih jeder mest in vasi.

Med najbolj zaostala področja Furlanije-Juljske krajine sodijo predvsem gorata občinitva Karnije in severne Furlanije. V ta okvir sodijo izredni posegi za ureditev zgornjega toka Tilmenta, za kar bo uprava namenila 65 milijard lir.

Cecottijev odbor je v osnutek finančnega zakona vključil tudi izredno investicijo (50 milijard lir) za gradnjo novega videmskega sedeža deželne uprave. Gre za projekt, ki je v preteklosti že sprožil polemike med političnimi strankami, kar je nekajkrat spravilo v težave vlado predsednice Alessandre Guerre.

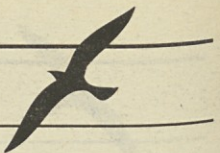
SSk izročila Cecottiju spomenico o manjšini

TRST - Predsednik nove deželne vlade Sergio Cecotti je v sredo pred predstavitvijo programa v deželnem svetu sprejel deželne tajnika SSK Martina Breclja in tržaškega pokrajinskega tajnika SSK Petra Mocnika. Na skoraj enournem sestanku je beseda tekla o najvažnejših problemih slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, ki sta jih Breclj in Mocnik prikazala v strnjeni obliki tudi v posebnem dokumentu.

Predstavnik SSK sta najprej izrazila potrebo, da bi Dežela Furlanija-Juljska krajina v okviru svoje okrepitve posebne avtonomije postala pristojna za manjšinsko problematiko, tako kot že velja za Tridentinsko-Južno Tirolsko. Med drugim ne gre pozabiti, da je FJK postala avtonomna dežela tudi zaradi prisotnosti slovenske in furlanske manjšine. Breclj in Mocnik sta nadalje potrdila zahtevo po zajamceni minimalni zastopanosti slovenske manjšine v deželnem svetu FJK, pa tudi v pokrajinskih in občinskih svetih. Zavzela sta se za pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z deželno upravo in v deželnem svetu, za okrepitev finančnih prispevkov za

ustanove in organizacije slovenske manjšine, za deblokiranje deželne zakona st. 16/1992 o izrednih ukrepih za razvoj Krasa, za zaščito Krasa v vseh njegovih razsežnostih ob aktivni sodelovanju krajevnega prebivalstva. Predstavnik SSK sta izrazila tudi potrebo po ovrednotenju krajevnih uprav in se posebej Pokrajine Trst ter Kraske gorske skupnosti ter se zavzela za ureditev jursarskih zadev, za ustanovitev posebne deželne urada ali službe za problematiko slovenske manjšine ter za ovrednotenje vloge slovenske manjšine v Italiji ter italijanske v Sloveniji in Hrvaški pri nadaljnjem razvoju sodelovanja s sosednjimi državami.

Cecotti je med razgovorom pokazal dobro poznavanje manjšinske problematike, pa tudi specifičnega položaja slovenske manjšine. Dejal je, da program nove deželne vlade že vključuje marsikatero zahtevo SSK, za ostale pa se je obvezal, da jih bo skušal v čim večji meri upoštevati. Novi predsednik deželne vlade je tudi zagotovil podporo za odobritev pravičnega zaščitnega zakona v rimskem parlamentu.

TERORIZEM / PO POROČANJU MILANSKEGA TEDNIKA PANORAMA

Agent Cie baje priča smrti 3 karabinjerjev pri Petovljah

Okoliščino naj bi povedal bivši poveljnik Gladia gen. Serravalle

RIM - Splosni okvir strategije napetosti in terorja, ki je okrvavila Italijo v sedemdesetih letih, je že dalj časa znan. Atentate in pokole je zakrivila italijanska prevratniška desnica ob podpori dela obveščevalnih služb in zakulisne strukture, ki se je združevala v lozi P2. Cilj prevratniške strategije je bil jasen: destabilizirati Italijo, da bi premaknili težišče političnega sistema na desno in preprečili demokratizacijo ter morebitno uveljavitev leve. Skratka slo je za destabilizacijo, ki je imela kot cilj stabilizacijo tedanje centristične vlada-vine.

Okvir je znan po zaslugi sodnikov, ki so v tistih letih raziskovali staretgijo napetosti, toda posamezni deli mozaika, nekatere podrobnosti so se zavite v temo. Postopno pa pronicajo na dan kocke, ki dopolnjujejo mozaik in potrjujejo pravilnost nakazanega okvira.

Eden od drobcev mozaika, ki je prisel na dan v teh dneh, zadeva pokol pri Petovljah, kjer je 31. maja 1972 bombna eksplozija ubila tri karabinjerje. Odgovornost za atentat je po dolgih letih prevzel neofasist Vincenzo Vinciguerra, ki že dalj časa sodeluje s preiskovalci. Zaradi poskusov, da bi iztirili preiskavo in

preprečili odkritje storilcev, so bili obsojeni na zaporne kazni tedanji poveljnik karabinjerjev na Goriskem gen. Mingarelli in drugi visoki castniki, preiskava pa je pokazala, kako je tudi pokol pri Petovljah del širše strategije napetosti.

Kaze, da trije karabinjerji, ki jih je morilec z anonimnim telefonskim opozorilom zvabil v past, niso bili sami v goriski vasi. Eksploziji naj bi bil priča tudi agent ameriške obveščevalne službe Cia. Tako trdi v stevilki, ki bo jutri v kioskih, milanski tehnik Panorama. Novico pa naj bi beneškemu tožilcu Feliceju Cassonu, ki se vodi

dodatno preiskavo o atentatu, zaupal gen. Gerardo Serravalle, ki je dolgo let vodil tajno strukturo »Gladia«, ki je sodila v okvir zahodnoevropske protikomunistične strukture Stay Behind.

Po pisanju milanskega tednika je eksploziji maleda fiata 500 prisostvoval Edward Mc Gelligam, tretji človek ameriške obveščevalne službe v Italiji v tistem obdobju. Gen. Serravalle je preiskovalnemu sodniku Carlu Mastelloniju, ki je s Cassonom vodil preiskavo o Gladia in o Petovljah, povedal, da je bil nekega dne povabljen na dom Mikea Sednaoula,

tedaj drugega človeka ameriške obveščevalne službe v Italiji. V pogovoru z italijanskimi gosti naj bi Mc Gelligam med drugim dobesedno izjavil, da »sem tisto noč bil na zagrajskem mostu v Petovljah«.

Po tem priznanju naj bi Mc Gelligam izginil, vodstvo Cie pa naj bi ga nato suspendiralo zaradi »nepričakovanih znakov umske neuravnovešenosti«. Kljub temu pa naj bi tožilec Felice Casson že naslovil italijanskemu pravosodnemu ministrstvu in pristojnim washingtonskim krogom zahtevo po zaslisanju nekdanjega funkcionarja obveščevalne službe.

MAFIJA / S POMOČJO SKESANCA

Nov hud udarec preiskovalcev »Cosi nostri«

Pri Rimu skrivališče s 120 kg trotila
Iskanje raketometalca

RIM, PALERMO - Palermsko tožilstvo je spet zadalo se en udarec mafiji. Po aretaciji starih domnevnih killerjev morilske skupine mafijskega veljaka Leoluca Bagarelle, so preiskovalci včeraj odkrili nekaj skrivališč orožja in eksploziva. Med drugim so v blizini Rima našli 120 kilogramov trotila. Slo naj bi za eksploziv, ki naj bi v namenih mafijske organizacije služil za atentate proti skesancem. Skoraj istočasno so v okolici Palermo odkrili truplo ene od zadnjih zrtev morilske skupine.

K razpletu je v znatni meri pripomogel nov skesane. Slo naj bi za 29-letnega Pietra Romea, ki

je veljal za enega najbolj odločnih Bagarellovih morilcev. Komaj so mu preiskovalci prisli pred nekaj dnevi na sled, je Romeo sklenil, da sodeluje s sodstvom. Omočil naj bi aretacijo treh pajdasev, ki so jim preiskovalci aretirali v torek, včeraj pa so odkrili tudi nekaj skrivališč orožja in eksploziva. Približno 100 kilogramov trotila so našli blizu Palermo, 120 pa pri Rimu.

Preiskava pa se vsekakor še nadaljuje. Romeo naj bi nakazal se vrsto skrivališč. Povedal naj bi tudi, da je Bagarellova skupina razpolagala celo z raketometalcem. Toda kaze, da tega orožja ni bilo več na kraju, ki ga je omenjal skesane.

Romeo je priznal, da je sodeloval pri vrsti zločinov, ki jih je naročil Bagarella, ki je bil »vojaski« poveljnik mafijske organizacije. Skesane je povedal, kje so bili zakopani umorjeni. V tem okviru so včeraj pri Palermu odkrili truplo moškega. Slo naj bi za priseljence iz ene od severnoafriških držav, s katerim naj bi mafija obracunala, ker mu je zamerila neko potegavščino. Preiskovalci isčejo tudi truplo Francesca Savoce, ki je izginil letos spomladi. Tudi njega naj bi umorili mafijski zločinci, da bi se mu masčevali.

Eksploziv, ki so ga našli včeraj, je iste vrste kot razstrelivo, ki so ga mafijci uporabili pri atentatih v Rimu, Firencah in Milanu in pri spodletelem poskusu atentata proti skesancu Totucciu Contornu.

TERORIZEM / PREISKAVA O KMEČKI BANKI NA TRGU FONTANA V MILANU

Odgovornost obveščevalnih služb

MILAN - Tednik Panorama, ki bo jutri v kioskih, objavlja vrsto odlomkov iz preiskovalnega gradiva milanskega preiskovalnega sodnika Guida Salvinija. V tem gradivu je govor predvsem o odnosih med nekdanjim neofasistom Delfom Zorzijem, ki je osumljen, da je sodeloval pri atentatu na Kmečko banko na Trgu Fontana v Milanu (kaze, da je bil vpleten tudi v spodleteli atentat na slovensko solo pri Sv. Ivanu, kot naj bi se pred leti nek skesane namignil tedanjemu milanskemu preiskovalnemu sodniku Geradu D'Ambrosiu), in italijanskimi obveščevalnimi službami.

Gradivo temelji predvsem na pričevanju skesanca Carla Digilia, ki skupaj z Martinom

Sicilianom (prav tako skesanim neofasistom) že nekaj časa sodeluje s sodniki. Po Digiliovem pričevanju, kot ga navaja Panorama, naj bi Delfo Zorzi (sedaj živi na Japonskem in se ukvarja z donosnimi trgovskimi posli) predlagal Digiliu, da sodeluje pri poskusu osvoboditve Giovannija Venture, padovanskega založnika, ki je skupaj z Francom Fredo ustanovil »črno celico« v Venetu in je bil vpleten v strategijo napetosti in terorja. Zorzi, pravi Digilio, mu je povedal, da Venturo krije obveščevalna služba Sid. Dodal naj bi tudi, da osebno ne more sodelovati pri osvoboditvi padovanskega založnika, ker naj bi bil vpleten v isto zadevo (vprašanje je, ali je mislil na

pokol v Kmečki banki).

Digilio zagotavlja, da je tudi Zorzi imel stike z državnimi obveščevalnimi službami. Seznanil naj bi ga celo z obstojem strukture Nacrt za preživetje in Državnih obrambnih jeder, ki sta bili najbolj tajni strukturi Gladia.

Sicer pa so o domnevnih Zorzijevih povezavah z obveščevalnimi službami in na sploh o nekdanjih desničarskih skrajnežih, ki so v teh dneh v ospredju pozornosti zaradi pričevanj Siciliana in Digilia, govorili že pred desetimi leti. Kot izhaja iz temeljitve procesa zaradi umora treh karabinjerjev pri Petovljah, sta o Digiliu spregovorila Angelo Izzo, eden od morilcev iz Circea, ki je tak-

rat sodeloval s preiskovalci, in Vincenzo Vinciguerra, neofasist, ki je priznal sodelovanje pri petoveljskem atentatu.

Digilio, ki naj bi tedaj poznan kot »stric Otto«, naj bi imel zalogo eksploziva. Del tega naj bi uporabili tudi za atentat v milanski Kmečki banki. O Digiliu je z Izzom govoril Franco Freda. Prav tako naj bi Freda povedal Izzu (ki je o tem pričal na procesu zaradi petoveljskega atentata), da je v zadevo vpleten tudi zdravnik Carlo Maria Maggi, zdravnik iz Mester, ki je pred nekaj dnevi na tiskovni konferenci zanikal lastno vpletenost v strategijo napetosti in obtožil Salvinijevega sodelavca stotnika Gi-rauda, da mu je ponudil de-

nar v zameno za sodelovanje z desnico.

Medtem ko se plamtijo nesoglasja med sodniki, ki se ukvarjajo s preiskavo o pokolu v Kmečki banki (po sporu med Salvinijem in Cassonom sta si prisla v lase tudi milansko državno tožilstvo in sodnik Salvini, vse pa naj bi razčistil Višji sodni svet), je včeraj odvetnik Vincenzo Azariti Bova, ki je zastopal prizadete stranke na procesih zaradi milanskega atentata, zahteval, naj na novo začne preisvo sodišče v Catanzaru, ki je po sklepu kasacijskega sodišča edino pristojno za sojenje. Mogoče bi ta zahteva lahko prispevala k pomiritvi duhov, prav tako možno pa je, da bi dolila se novega olja na ogenj polemik.

PISMO UREDNIŠTVU

Občina Sovodnje odgovarja na očitke

Spoustovano uredništvo, prosimo Vas, da objavite odgovor na "odprto pismo Občini Sovodnje" objavljeno v soboto, 28.10.1995, da pojasnimo sedemnajstim podpisnikom in sirsi javnosti razloge, zaradi katerih nismo dovolili uporabe M.P.Z. Vrh prostorov v solskem posloppu na Vrh.

Predstavniki M.P.Z. Vrh niso vprašali sovodnjsko upravo za uporabo zgoraj omenjenih prostorov. Katerokoli nadaljno besedjenje je torej brezpredmetno in zgolj politično prerakanje.

Stališče sovodnjske uprave je vsekakor tako, da bo vsako prošnjo trezno in razsodno preverila in nanjo tudi primer-no odgovorila. Ko zainteresirani raje naslovijo odprta pisma časopisom kakor pa prošnjo občinski upravi, ustvarjajo samo golo polemiko, kateri uprava ne bo nasedla.

Uprava je vsekakor mnenja, da ne bo oddajala (najmanj pa brezplačno, saj je protizakonito) solskih prostorov za dejavnosti in organizacije, ki ne spadajo v okvir načrtovalnih pobud okoliškega sveta, in

predvsem v tistih vaseh, kjer obstajajo druge bolj primerne strukture. To je tudi primer Vrh, kjer razpolagajo s sodobnim centrom, ki ga upravlja K.D. Danica, podpredsednik katere je obenem predsednik M.P.Z. Vrh.

Naj podpisniki in sirša javnost ocenijo, če je pod takimi pogoji ravnanje občinske uprave diskriminantno do slovenskega društva, kakršno je M.P.Z. Vrh!

Ostala društva in organizacije, ki delujejo v sovodnjski občini, skrbijo sama za svoje delovanje in za svoje prostore; ce enemu dovolimo, da se poslužuje javnih struktur, ko ima možnost uporabljati druge prostore, ga nedvomno privilegiramo. Tega nečemo storiti iz postenosti do vseh ostalih.

Zupan

inž. Marco Petejan

Stališče goriške SSK

V zvezi z vprašanjem uporabe občinskih prostorov s strani MPZ Vrh smo prejeli tudi naslednje tiskovno poročilo goriškega pokrajinskega tajništva Slovenske skupnosti:

Pokrajinsko tajništvo SSK izraza svoje začudenje nad zalostno potezo sovodnjske občinske uprave, ki je s težko opravičljivo odločitvijo, dejan-sko izgnala iz domače osnovne sole otroški pevski zbor, ki deluje na Vrh Sv. Mihaela.

Zbor je namrec uporabljal eno solsko učilnico, kjer je lepo stevilo mladih imelo svoje pevske vaje.

Sovodnjska uprava odreka torej vaščanom pravico do uporabe solske učilnice, kajti nekaj tedenskih ur pevske vaje lahko povzroči nevzdržne stroške, ki naj bi bili vezani na razsvetlavo, ogrevanje, čiščenje sobe, ipd.; nadalje velja tudi poudariti, da za nekatere predstavlja dodeljevanje ene solske učilnice (za katero ni vprašal nihče drug) za pevske vaje otroškega zbora ustvarjanje nepravilnih privilegijev med sovaščani.

Take izjave nam dajejo zelo jasno sliko o nivoju sovodnjske občinske uprave s svojim zupanom Petejanom ter odborniki; posebno zaskrbljujoče pa je dejstvo, da dokazuje pristojni odbornik za kulturo Leo-

pold Devetak (ki je sam solnik in tudi domacin) na tak način svojo kulturno širino, demokratičnost ter nenazadnje posluh za kulturne dejavnosti, ki se razvijajo v občini (ce ze izhajamo iz občinskega statuta). Posledicno se nam poraja upravičen dvom ali se za izgovori o stroških in namislenih privilegijih ne skriva nazadnje le bojazen pred kulturno iniciativno, nad katero nimajo omenjene osebe ali njim sorodni krogi svojega pokroviteljstva. Pokrajinsko tajništvo SSK odločno obsoja in zahteva preklık take odločitve sovodnjskih upraviteljev, ki podpihujejo s takim delovanjem nezaupanje v občinsko ustanovo in nenazadnje igrajo dejansko na strani tistih italijanskih krogov, ki si prizadevajo za ukinitve katerekoli slovenske dejavnosti in prisotnosti v Italiji; nadalje izraza solidarnost pevskega zboru, staršem in vsem prizadetim ter poziva naše kulturne in krovne organizacije, naj tovrstno nezakonsko početje najostreje obsodijo.

Pokrajinsko tajništvo SSK

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / 1. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozajja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DUNAJ / MANJŠINSKA ZAŠČITA

LJUBLJANA / SKLEP SLOVENSKE VLADE

»Katalog temeljnih manjšinskih pravic«

Tiskovna konferenca predsednika CAN Smolleja

DUNAJ - Center avstrijskih narodnostnih skupnosti (CAN) je včeraj na tiskovni konferenci na Dunaju predstavil osnutek novega temeljnega zakona avstrijskih narodnostnih skupnosti, »sodoben katalog temeljnih pravic«, kot ga je imenoval predsednik centra, koroski Slovenec Karel Smolle.

Smolle, hkrati manjšinski kandidat Liberalnega foruma na decembrskih državnozborskih volitvah v Avstriji, je ob tem napovedal, da bo osnutek takoj predložil v obravnavo novoizvoljenemu avstrijskemu parlamentu, kajti sedanja avstrijska zvezna ustava da nikakor ne ustreza več zahtevam in nacelom sodobne manjšinske zaštite ter mednarodnim standardom. V ta standard pa nedvoumno spada priznanje obstoja avstrijskih narodnostnih skupnosti na ustavnopravnem nivoju, hkrati pa bi se avstrijska država z zveznim zakonom morala obvezati, da si prizadeva za zaščito identite svojih manjšin.

»Zakonski osnutek je hkrati tudi sodoben katalog temeljnih pravic avstrijskih manjšin,« je poudaril Smolle in pri tem zahteval ustavnopravno ureditev na področjih manjšinskega solstva, manjšinskega volilnega prava, politične participacije, itd. Zakonski osnutek nadalje predvideva manjšinam zagotovitev tudi skupinskih pravic, dostop do medijev, uporabo manjšinskih jezikov v javnem življenju, vsebuje pa tudi »pozitivno

Predsednik CAN Karel Smolle

diskriminacijo» kot sredstvo za pospeševanje in ohranitev manjšin. »Pozitivna diskriminacija pomeni namreč zagotovitev in pospeševanje tudi gospodarskega prostora, v katerem živijo manjšine,« je dodal predsednik CAN in ob tem poudaril, da sta prav Koroska in Gradišcanska na koncu avstrijske gospodarske lestvice.

Smolle je na tiskovni konferenci sicer pozdravil, da je avstrijska zvezna vlada medtem spoznala potrebo po obsežni zaščiti narodnostnih skupnosti in že leta 1991 ministrskemu komiteju Sveta Evrope predložila dodatni protokol k Evropski konvenciji o zaščiti etnicnih manjšin, ni pa bila dosledna, saj žal konvencije doslej še ni ratificirala.

Predstavljeni zakonski osnutek CAN se popolno-

ma ujema z osnutkom novega temeljnega zakona o narodnih skupnostih, ki ga je Narodni svet koroskih Slovencev že 14. septembra letos predložil sosvetu za koroske Slovence pri Uradu zveznega kanclerja na Dunaju. Sosvet ga je takrat s soglasnim sklepom posredoval v razpravo drugim sosvetom, ki pa osnutka doslej niso obravnavali ali pa ga, kot v primeru sosveta za Hrvate - celo odklonili.

Konkretno je NSKS v svojem osnutku za koroske Slovence zahteval:

a) bolj široko ureditev dvojezične topografije (25-odstotna klavzula naj bi padla),

b) slovenscina kot drugi uradni jezik naj bi veljala na celotnem dvojezičnem ozemlju (po veljavnem zakonu le na tretjini ozemlja),

c) reformo sestava so-

sveta (stranke naj bi v prihodnje lahko imenovala samo po enega zastopnika in ne - kakor doslej - v razmerju njihove moči v državnem parlamentu; sosvet za koroske Slovence pa naj bi po predlogu NSKS imel samo še 15 (trenutno 16) članov - devet manjšincev, pet zastopnikov strank in zastopnika Cerkve).

Kot znano, so se - poleg obeh osrednjih političnih organizacij koroskih Slovencev, Narodnega sveta in Zveze slovenskih organizacij - za reformo manjšinske zakonodaje izrekle tudi parlamentarne stranke, se posebej Zeleni.

Socialdemokrati (SPÖ) in ljudska stranka (ÖVP) pa sta kot prvi korak predlagala krepitev pristojnosti sosvetov ter ustanovitev Konference predsednikov in podpredsednikov vseh manjšinskih sosvetov (trenutno obstajajo sosveti za koroske in stajerske Slovence, gradišcanske Hrvate, madžarsko manjšino na Gradiščanskem, Čehe na Dunaju ter Rome in Sinti - op. ured.). Konferenca naj bi imela nalogo, da koordinira stališča vseh avstrijskih narodnostnih skupnosti, »ker imajo avstrijske manjšine sicer veliko skupnega, toda tudi specifična gledanja na porazna vprašanja«. Konferenca bi bila takorekoc legitimiran organ vlade za usklajevanje želja in zahtev manjšin v Avstriji, kar pa je Smolle na včerajšnji tiskovni konferenci odločno odklonil. Menil je, da bi vlada na ta način instrumentalizirala sosvete za svoje namene.

Ivan Lukan

Peter Bekeš novi veleposlanik v Rimu

Nadomestil bo Marka Kosina - Na obzorju rešitev o pridruženem članstvu Slovenije v EZ

Peter Bekeš

LJUBLJANA - Slovenska vlada je včeraj imenovala Petra Bekeša za novega slovenskega veleposlanika v Rimu. Izbrala ga je med tremi kandidati: podpredsednik odbora za mednarodne odnose Borut Pahor, ki je bil najobetavnejši kandidat, je kandidaturu zavrnil, ker očitno želi nadaljevati s politično dejavnostjo v državnem zboru. Tretji kandidat, Ciril Zlobec, ki je sicer ugleden kulturnik in podpredsednik SAZU, se prav tako ni hotel vrniti na prizorišče, verjetno tudi zaradi polemik, ki bi jih njegovo imenovanje izzvalo v vrstah opozicije.

Peter Bekeš je univerzitetni profesor, je dolgoletni pripadnik prej ZKS in kasneje Združene liste, bil je član parlamenta do leta 1992 ter se je aktivno angaziral pri prizadevanjih za mednarodno priznanje Slovenije. Izbor vsekakor kaže, da velja nenapisano pravilo, da v Sloveniji mesto veleposlanika v Rimu pripada levici.

Bekeš bo v Rim odšel po izteku postopka, najprej v državnem zboru in nato v odnosih z italijanskim zunanjim ministrstvom. Vsekakor pa je že odločitev slovenske vlade pomemben znak za otoplitev odnosov, saj so v Italiji nekateri že mislili, da do imenovanja ne pride, ker želi ohraniti Slovenija odnose z Italijo na zelo nizki ravni.

Bekeš bo v Rimu nadomestil Marka Kosina, ki se je vrnil v Ljubljano predčasno zaradi nesoglasij s predsednikom vlade Drnovskom, ki izhajajo že od časa podpisa oglejske listine. Medtem so govorili tu-

Samo imenovanje novega veleposlanika verjetno ne bo resilo težav v meddržavnih odnosih. Profilirajo pa se rešitve osnovnega vprašanja, to je pridruženega članstva Slovenije v Evropski zvezi: Španija, ki trenutno predseduje Evropski zvezi meni, da bi lahko do podpisa prislo še pred koncem leta, pri čemer naj bi Italija in Slovenija medsebojna vprašanja rešili pred ratifikacijo pogodb. Ni izključeno, da bo Agneljeva pristala na tak predlog, saj bi to pomenilo predati problem parlamentu, ki je zadolžen za ratifikacijo. V vidiku take rešitve naj bi tudi prislo do srečanja med zunanje-političnima odboroma slovenskega in italijanskega parlamenta. V Rimu, kjer bi se moralo srečanje odvijati, je glede tega se nekaj nihanja, vendar res kaže, da bi do obiska lahko v kratkem prislo. (B.Br.)

NOVICE

V Palmanovi se je začel tečaj slovenskega jezika

PALMANOVA - V teh dneh se je v Palmanovi začel tečaj slovenskega jezika, ki ga občinska uprava prireja v sodelovanju z Zavodom za slovensko izobraževanje iz Spetra. Uvodnega srečanja, ki je potekalo v reprezentančni dvorani županstva, sta se poleg upraviteljev iz Palmanove udeležila se konzul Slovenije v Trstu Tomaž Pavšič in ravnateljica dvojezične sole iz Spetra Ziva Gruden. Odločitev občinske uprave iz Palmanove, ki je za posredovanje zaprosila slovenski konzulat v Trstu, gre vsekakor pozdraviti, saj kaže na dejstvo, da so se tudi v marsikaterem kraju naše dežele »podrli zidovi«, ki so jih nekateri postavili v odnosu do slovenske stvarnosti. Res pa je tudi, da predstavlja to območje Furlanije zanimivo trgovsko središče za slovenske in hrvaske odjemalce, tako da postaja znanje slovensčine skoraj že obvezno. (R.P.)

Čestitke ZSKD ob sprejemu ZSSDI v CONI

TRST - Zveza slovenskih kulturnih društev je Združenju slovenskih športnih društev v Italiji pisмено čestitalo za sprejem v CONI. »Vključitev slovenske organizacije v italijanski olimpijski komitej,« je rečeno v pismo ZSKD, »je pomembno za Vašo organizacijo in obenem za slovensko skupnost v Italiji. Priznanje je namreč prislo v trenutku, ko doživlja naša skupnost več negativnih pritiskov s strani italijanskih oblasti.« »Danes je bistveno,« je še rečeno v pismu, »da se v odnosih med večino in manjšino uveljavi načelo državljanjskih pravic posameznikov in skupin, kot je manjšina. Merilo naj bo delo«

Južnotirolski politik Frasnelli dobitnik Tischlerjeve nagrade

CELOVEC - Predsednik kluba poslancev Južnotirolske ljudske stranke (SVP) v deželnem zboru v Bocnu Hubert Frasnelli je dobitnik 7. Einspielerjeve nagrade. Odlikovanje podeljujeta Narodni svet koroskih Slovencev in Kršcanska kulturna zveza, slavnostna podelitev nagrade pa bo v ponedeljek, 20. novembra ob 20. uri v Tischlerjevi dvorani v celovski Mohorjevi. Nagrado, poimenovano po slovenskem duhovniku, politiku, publicistu in »očetu koroskih Slovencev« Andreju Einspielerju (1813 - 1888), so doslej prejeli bivši avstrijski zvezni predsednik Rudolf Kirchschläger, bivši rektor celovške univerze Günther Hödl, politolog Anton Pelinka, člana nemško-slovenskega koordinacijskega odbora krske skofije Ernst Waldstein in Valentin Inzko, predsednik Katoliške akcije (KA) Philipp Rauscher ter leta 1994 predsednik društva »Club tre popoli«, boroveljski odvetnik Arthur Roßbacher. Nagrada je namenjena osebam, ki izstopajo s svojimi prizadevanji za uveljavitev slovenske narodnostne skupnosti v avstrijski in mednarodni družbi oz. z svojo dejavnostjo prispevajo k boljsemu sožitju med obojema narodoma na Koroskem. (I.L.)

SKGZ / S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA

Volitve v manjšini že prihodnje leto Čimprej dogovor o njihovi izvedbi

TRST - Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je na zadnji seji med drugim namenil pozornost bližnjemu obecnemu zboru SDGZ. Gospodarsko združenje se je v zadnjih letih po oceni IO SKGZ kljub mnogim težavam na raznih gospodarskih sektorjih izkazalo kot zelo življenjska in uspešna organizacija.

Manjšinsko gospodarstvo, ki mu je SDGZ v odločilno pomoč in oporo, si namreč prizadeva prebroditi težke čase tudi z novimi pobudami in pristopi, med katere sodi na primer tudi pravkar ustanovljena sekcija za proste poklice. Izvršni odbor SKGZ se je seznanil s pripravami na občni zbor SDGZ, ki so dalj časa potekale ob intenzivnem delu na vseh sektorjih, ki jih pokriva združenje, pri čemer je ena pglavitnih programskih usmeritev v manjšinskem gospodarstvu potreba po notranjem utrjevanju, po-

tem ko je doživelo mnogo zunanjih pritiskov, tudi politične narave, se zlasti na področju bančništva.

Izvršni odbor SKGZ je svoji ustanovni članici izrekel priznanje za nenadomestljivo delo, ki ga opravlja v korist slovenskega gospodarstva, ki si je se zlasti ob dejavnosti SDGZ pridobilo ugled tudi v širših gospodarskih krogih naše dežele.

Sicer pa se je vodstvo SKGZ na seji ukvarjalo se z drugimi aktualnimi vprašanji. Poglobljene razprave je bil deležen obračun izrednih finančnih prispevkov za delovanje osrednjih manjšinskih ustanov. Te prispevke je, kot je znano, letos spomladaj dodelila slovenska država kot predujem na javne prispevke Italije, pri katerih je se zlasti v letošnjem letu prislo do velike zamude, zaradi česar se je delovanje manjšinskih ustanov znaslo v veliki negotovosti.

Polovico prispevkov, ki so bili dodeljeni SKGZ, je slednja takoj razporedila ustanovam, katerim so bili namenjeni. Izvršni odbor je sklenil, da se zaradi preglednosti obračuna te izredne pomoči ustrezno predstavi v javnosti.

Glede volitev manjšinskega skupnega predstavništva je bilo na seji vodstva SKGZ izrecno poudarjeno, naj se izvršijo v teku naslednjega leta, zaradi česar je treba v najkrajšem času doseči dogovor o načinu, kako naj se volitve izvedejo ter o pristojnostih, ki naj jih ima skupno predstavništvo.

Izvršni odbor je v nadaljevanju seje tudi poudaril pomen priznanja, ki ga je doseglo ZSSDI v okviru vsedravnega olimpijskega odbora CONI in ob tem podčrtal, da je to za ves zamejski sport pomemben korak naprej.

Delovanje Prodijevega odbora v Nadiških dolinah

SPETER - Prodijev odbor za Nadiske doline bo izpeljal cikel srečanj z javnostjo, na katerih bo izpostavil specifično teh krajev predvsem z vidika gospodarskega preporoda. Prvi večer bo na vrsti danes ob 20. uri na špetrskem zupanstvu. Na njem se bodo dogovorili, kakšno pot ubrati, da bi Nadiškim dolinam zagotovili prijaznejši jutrisnji dan.

O gospodarski, turistični in naturistični specifiiki Matajurja bo tekla beseda v petek, 24. novembra v Sovodnjah. V teh krajih se že veliko let razpravlja, kako na najboljši način izkoristiti matajursko pobočje, doslej pa je bilo storjenega zelo malo ali nič. Obstajajo že načrti, da bi na Matajurju nastalo športno-rekreacijsko središče, ki bi znalo privabiti turiste iz bližnje in daljne okolice. Zadnji od treh večerov - ta bo v petek, 1. decembra, ob 20. uri, v Podbonescu - pa bo namenjen turistični ponudbi v Nadiških dolinah. (R.P.)

ŠOLSTVO / NA LICEJU GALILEO GALILEI

Predstavniki dijakov so se srečali z Illyjem

Dijak Prešerna Matija Jogan pozdravil v slovenščini

Tristo tržaskih dijakov, predstavnikov italijanskih in slovenskih visjih srednjih sol, se je včeraj na znanstvenem liceju Galileo Galilei srečalo s tržaskim županom Riccardom Illyjem in solskim skrbnikom Vitom Campom in jima zastavilo kopico vprašanj o delovanju sol in problemih, ki jih na posameznih solah najbolj občutijo.

Župan in skrbnik sta se odzvala vabilu Skupščine dijakov tržaske pokrajine, organa, ki so ga visješolci ustanovili lanskega decembra med večdnevno protestno akcijo.

Skupščino sestavljajo predstavniki vseh tržaskih visjih srednjih sol: italijanskih in slovenskih. Vsako solo zastopajo v tem dijaskem parlamentu po trije predstavniki. Po pravilniku, ki so si ga zadali, mora biti v vodstvu skupščine (vodstvo sestavljajo predsednik, podpredsednik in trije tajniki) tudi predstavnik slovenskih visjih sol, to pa zato, da bi bile v telesu zastopane vse tukajske dijaske komponente.

Visješolci so doslej ugodno ocenili delo skupščine. »Parlament« je postal nekakšna vez med posameznimi solami, kar velja predvsem za povezovanje med slovenskimi in italijanskimi solskimi za-

vodi; zagotovil pa je tudi večjo povezanost s solskim skrbnikom.

Včerajšnjega srečanja z naslovom Trst in mladi so se poleg članov skupščine udeležili tudi predstavniki 4. in 5. razredov visjih srednjih sol. Župan Illy jim je najprej spregovoril o možnostih, ki jih ima Občina za posege na solskem področju. Le-te pogojuje splošno krcenje finančnih prispevkov. Dijaki so mu postregli s svojimi zahtevami za boljše počutje v soli. Največkrat so omenili neprimerne, majhne prostore in dotrajane strukture. Predstavniki znanstvenega liceja Franceta Prešerna Matija Jogan je Illyja pozdravil v slovenščini, nato se je tudi on zaustavil ob perečem vprašanju solskih struktur.

Na liceju in trgovskem tehničnem zavodu med drugim nimajo primerne velike dvorane, telovadnica je pretesna, na pedagoškem liceju pronica plesen s stropa. Illy in Campo sta dijaške pripombe in zahteve poslušala, odgovorila, da bosta storila, kar bo pac v njunih močeh. Vsega, kar so jima visješolci nasteli, jima verjetno ne bo uspelo rešiti ali popraviti. A včeraj je bilo za dijake pomembno že to, da so se z županom in skrbnikom srečali, in da sta jima občinski in solski upravitelj prisluhnila.

Slovenski minister za šolstvo bo sprejel šolski odbor

Enotni solski odbor bo obiskal slovenskega ministra za šolstvo Slavka Gabra, da bi ga seznanil z aktualnimi vprašanji slovenskega šolstva v Italiji. Obisk bo v torek, 28. novembra v Ljubljani.

Srečanja se bo udeležil celotni odbor, ki bo ministru izročil spomenico o položaju slovenskega šolstva v Italiji, seveda z željo, da bi slovenski minister prisluhnil zahtevam za mejske sole. Republika Slovenija je namreč prevzela mednarodne obveznosti, ki jih je svojcas z Italijo podpisala Jugoslavija. Zadnja leta pa je Italija že večkrat očitno kršila dogovore v skodo slovenske sole in solnikov. Le-ti se zato s svojim najvišjim političnim organom, enotnim solskim odborom, obračajo na Slovenijo, da bi pritisnila na Italijo in zahtevala spoštovanje obvez, kot jih tudi sama spoštuje, ko gre za uresničevanje pravic italijanske sole in solnikov v Sloveniji.

Enotni solski odbor se je na svoji zadnji seji med drugim tudi odločil, da bo ustanovil operativno skupino za probleme sole, ki jo bodo sestavljali po en predstavnik solnikov iz tržaske, goriške in videmske pokrajine.

ZGONIK / JAVNO SREČANJE Z UPRAVITELJI

Zanimivi načrti zgoniške uprave

Kmalu javna licitacija za enoteko

S predsinočnjega sestanka v Športno-kulturnem središču v Zgoniku (Foto KROMA)

Zgoniška občinska uprava je predsinočnjem podala prvi obračun svojega skoraj šestmesečnega upravnega delovanja. Sredin sestanek je bil namenjen prebivalcem Zgonika in Koludrovce, prihodnji torek (21. novembra) bo srečanje v Gabrovcu, načrtujejo pa sestanke tudi v drugih vaseh. Stalno soocenje z občani je bila ena temeljnih predvolilnih političnih obvez županje Tamare Blažinove in zmagovitega naprednega zavezništva.

Sestanek v Športno-kulturnem centru v Zgoniku je bil v glavnem namenjen javnim delom. Upravitelji so glede tega povedali, da bo v teku enega meseca (najkasneje do božičnih praznikov) nared razsvetljavo zvonika zgoniške cerkve, breme katere si je prevzela Občina. Povedali so tudi, da bo uprava v kratkem razpisala javno dražbo za asfaltiranje ceste med Zgonikom in Samatorco. S sredstvi Sklada za Trst pa bodo finansirali zunanjo ureditev (zelenice, parkirišča, itd.) Športno-kulturnega centra v Zgoniku.

Občina je tudi pripravila okvirni načrt za preureditev prireditvenega prostora pred županstvom, za katero je že zaprosila za finančni prispevek Krasko

gorsko skupnost. Županja Blažinova in upravitelji so tudi povedali, da je izdelana uprava pred kratkim končno prizgala zeleno luc za postopek gradnje enoteke v Zgoniku, za kar bo v kratkem stekla javna dražba, seveda v skladu z obstoječimi zakonskimi predpisi.

Občani, ki so se v lepem številu udeležili sredinega sestanka, so pozdravili prizadevanja občinskega odbora, sami pa so upraviteljem postavili več vprašanj, pripomb in nasvetov. Beseda je tako tekla o čiščenju in vzdrževanju občinskih cest in klancev, o potrebi po ureditvi zgoniškega "Frušovca" in po novih odtočnih kanalih ter odlagaliscih za gradbeni material. Govora je bilo tudi o smetarski službi in o novem pravilniku le-te, ki vsebuje celo vrsto novosti, o katerih bo Občina se podrobneje seznanila občane.

Na predsinočnjem srečanju v Zgoniku so omenili tudi upravni sklep, ki ga morajo, kot kaže, vse občine obvezno sprejeti, po katerem morajo občani sami in na lastne stroške očistiti zelenje, plevele itd. na cesti pred lastno hišo. Prihodnji sestanek z zgonškimi občani bo, kot rečeno, v torek, 21. novembra v društveni gostilni v Gabrovcu.

Tržaski visješolci med srečanjem z županom Illyjem (f. KROMA)

Dvodnevni seminar za profesorje slovenščine

Deželni zavod za šolstvo IRRSAE prireja danes in jutri seminar za profesorje slovenščine na visjih srednjih solah z naslovom: Didaktično načrtovanje pouka slovenskega jezika in književnosti. Seminar bo potekal na nizji srednji soli Iga Grudna v Nabrezini.

Danes dopoldne bosta predavali dr. Marja Bester in mag. Martina Krizaj Ortar s Filozofske fakultete Ljubljanske univerze; popoldne se bo delo nadaljevalo po delovnih skupinah. Jutri bo prof. Lucija Abram poročala o rezultatih izvedene ankete, sledilo bo skupinsko delo v treh skupinah s koordinatorji prof. Ljudmilo Russi, prof. Sonjo Starc in prof. Silvom Faturjem. Delovne skupine se bodo nato sestajale enkrat mesečno, 4. maja 1996 pa je predviden sklepni del seminarja.

NOV SEDEŽ / OTVORILI SO GA V TOREK PRI SV. IVANU

Služba za alkoholike

Služba za alkoholike pri tržaski zdravstveni ustanovi razpolaga z novim in udobnim sedežem. Gre za preurejeno dvonadstropno stavbo v Ul. Sai 5 v kompleksu bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. V njej je Zdravstvena in skrbstvena rezidenca za alkoholike, day hospital in dotedenski dispenzarij.

SKP o regulacijskem načrtu

Stranka komunistične prenovе obvešča, da bo drevi med 19.30 in 20.30 v Prosvetnem domu na Opcinah mogoče podpisati skupne pripombe k regulacijskemu načrtu Občine Trst. Gre za prvi vstvi za pripombe, ki nasprotujejo ureditvi nove industrijske cone med padriškim Raziskovalnim centrom in Bani. SKP tudi nasprotuje načrtovani stezi za motokros pri Opcinah. Pripombe, ki jih bo mogoče podpisati danes, so namenjene tudi proti razširitvi openskega strelisca.

Razstava Lea Castellija v Costanziju bo odprta do 10. decembra

Razstava Lea Castellija »A life for art« (Življenje za umetnost) v palači Costanzij bo odprta do 10. decembra. Razstava potrjuje novo prijateljstvo med Illyjevo občinsko upravo in Castellijem, ki je že nudil svoje sodelovanje za organizacijo nekaterih kulturnih pobud v mestu.

like, day hospital in dotedenski dispenzarij.

Novi sedež so slovensko otvorili v torek, 14. t.m., dopoldne ob prisotnosti voditeljev službe za alkoholike, funkcionarjev tržaske zdravstvene ustanove, tržaskega škofa Bellominja in predvsem velikega stevil-

la starih in novih pacientov ter njihovih družin. Stevilne prisotne je pozdravil odgovorni za službo dr. Salvatore Ticali, medtem ko je njegov sodelavec dr. Claudio Poropat obnovil pot, ki jo je služba za alkoholike prehodila od svoje ustanovitve leta 1981 do danes.

V 14 letih delovanja se je pri službi zdravilo 3.094 pacientov. V prvih letih je slo v glavnem za zdravljenje v bolnišnici, od leta 1987 pa se je vse bolj razvilo zdravljenje brez hospitalizacije, se pravi v day hospitalu in v dispenzariju, ki deluje ob torkih in četrčkih zvečer. Poudariti velja, da se služba poslužuje tako imenovane integrirane metode po zgledu znamenitega zagrebskega alkoholologa dr. Vladimira Hudolina. To pomeni, da pri zdravljenju sodelujejo tudi družine pacientov ter da se

zdravljenje po prvi intenzivni fazi nadaljuje v klubih bivših alkoholikov po teritoriju. Kot nam je povedala dr. Rosana Purič, ena izmed članic zdravniške ekipe, je danes na Tržaskem kakih 30 taksnih klubov in v nekaterih je slovensčina občevalni jezik. Dr. Poropat je med navajanjem statističnih podatkov o dosedanjem delu med drugim ugotovil, da prihaja po zdravniško pomoč le dobra tretjina vseh potencialnih pacientov, kdor pride pa lahko racuna, da se bo resil alkohola v približno 60 odstotkov primerov.

Na torkovi otvoritvi so spregovorili se predstavniki klubov, direktor teritorialnih služb Rotelli in sam glavni direktor tržaske zdravstvene ustanove Montesanti, medtem ko je škof Lorenzo Bellomi novi sedež blagoslovil.

DIALOGI / NATEČAJ DESIGNA

Prvo nagrado je osvojila Slovenka Tanja Lazetič

Domiseln načrt, po katerem je zelo preprosto izdelati posodo za sadije - za razstavo so jo izdelali iz usnja (foto KROMA) - je Tanja Lazetič iz Ljubljane prinesel prvo nagrado med tujimi udeleženci prvega mednarodnega natečaja o uporabnem predmetu. Natečaj sodi med vodilne pobude, ki sestavljajo pester program prvega festivala Dialogi z umetnostjo srednje in vzhodne Evrope. O najboljših prejetih izdelkih na natečaju, ki je bil namenjen mladim oblikovalcem srednje-vzhodne Evrope in Triveneta (ločeno), je odločala strokovna žirija, ki je svoje odločitve sporočila sinoci. Najboljše zamisli z v zvrstnimi izdelki bodo na ogled v galeriji Tommaseo (Ul. Del Monte) do konca meseca. Med tujimi udeleženci sta drugo in tretjo nagrado prejela češka oblikovalca, med krajevnimi pa so ex-equo nagradili mlade oblikovalce iz Padove, Trenta in Trsta. Med 29 izbranimi izdelki so se posreceni zamisli treh mladih predstavnikov designa »made in Slovenia«.

NABREŽINA / PO ZAMENJAVI ODBORNIKOV

SKP zapušča Depangherja

Drevi seja občinskega sveta

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Depangher bo drevi uradno predstavil občinskemu svetu novoimenovana odbornika Micheleja Zanettija (proračun) in Danila Verze gnassija (osebje). Zanetti in Verze gnassi sta prevzela mesto Antona Gasperija in Giuliana Goata, ki sta odstopila. Prvi iz zdravstvenih razlogov, drugi pa zaradi prevelike poklicne obremenjenosti.

Z zamenjavo v nabrežinskem odboru nikakor ni zadovoljna Stranka komunistične prenove, ki je na nedavni skupščini v Prečniku izrazila velike pomisleke nad županovo potezo. SKP, ki se za opravljen delo zahvaljuje somisljeniku Goatu, očita Depangherju, da je izkoristil priložnost zamenjav v odboru ter spremenil njegovo politično opredeljenost. Komunisti so se posebno kritični do imenovanja Zanettija in mislijo, da bi lahko Depangher s kancom dobre volje dobil druge primernejše rešitve.

Na skupščini, ki se je je udeležil tudi pokrajinski tajnik Giorgio Can-

ciani, so sprejeli sklep, da bo Komunistična prenova ustanovila svojo samostojno svetovalsko skupino v devinsko-nabrežinski skupščini. Depangherjev odbor bo SKP ocenjevala ne več na osnovi večinske opredeljenosti stranke, ampak na osnovi njegovih sklepov in dejanj. Naj omenimo, sta bila na večinski listi "Skupaj-Insime" izvoljena dva svetovalca SKP in sicer Giuliano Goat ter Elena Legiša.

Veliko zadovoljstvo nad imenovanjem Zanettija za nabrežinskega odbornika je izrazilo trzasko vodstvo Ljudske stranke. Gre za koristno dejanje, ker bo Zanetti bo mnenju LS dal na razpolago svoje poklicne in politične izkušnje devinsko-nabrežinski skupnosti.

Na drevišnji seji se bo občinski svet ukvarjal tudi z zelo spornim projektom gradnje plinskega terminala SNAM pri Tržicu, a ravno na meji z devinsko-nabrežinsko občino. Beseda bo tekla tudi o nedavni razsodbi ustavnega sodišča v zvezi z volilnimi okrožji Pokrajine Trst.

OBISK SSK

Nerešen položaj manjšine predmet srečanja s prefektom

Poziv prefektu naj razpiše trzasko pokrajinske volitve

Deželni vladni komisar in trzaski prefekt Mario Moscatelli je včeraj sprejel na prefekturi v Trstu deželnega tajnika SSK Martina Breclja in trzaskega pokrajinskega tajnika SSK Petra Močnika. Na srečanju je tekla beseda o sedanjem položaju slovenske manjšine v Italiji. Brecej je vladnega komisarja opozoril, da 20 let po sklenitvi osimskih sporazumov Slovenci v Italiji se vedno nimamo urejene niti temeljnega pravnega statusa in da zahtevamo globalni zaščitni zakon. Močnik je prefekta pozval, naj čim prej razpiše trzasko pokrajinske volitve v skladu z razsodbo ustavnega sodišča št. 375 z dne 13. julija 1995, se pravi tako, da bi bila polovica članov novega pokrajinskega sveta izvoljena v okoljskih obci-

nah. Govor je bil tudi o problemih na področju solstva, sprejemanja radijskih in televizijskih oddaj in se o drugih problemih.

Predstavnika SSK sta vladnemu komisarju izrazila prepričanje, da je ureditev položaja slovenske manjšine v interesu mimega sožitja in dobrodosedskih odnosov v tem obmejnem območju, kakor tudi, da bo Rim marsikatero vprašanje lažje rešil, če bo iz Trsta prejemal ugodne signale.

Moscatelli je s pozornostjo sledil izvajanjem Breclja in Močnika in večkrat vprašal za pojasnila. Zagotovil sodelovanje pri reševanju odprtih problemov ter povabil predstavnika SSK na nadaljnja srečanja za poglabitev posameznih zadev.

NOVICE

Danes stavka avtobusov

Podjetje javnih prevozov ACT sporoča, da so sindikati napovedali 4-urno stavko od 9. do 13. ure danes. Zaradi tega bodo lahko odpadli nekateri avtobusi, pri ostalih pa bo lahko prislo do zamud.

Požar v vodovodni centrali: delavec v bolnišnico

Včeraj zjutraj je zaradi kratkega stika nastal požar v električni centrali vodovoda v Stivanu. Posegli so gasilci z Opčin, ki so v kratkem pogasili plamene, tehniki pa so uredili začasno električno napeljavo do črpalke. Enega od tehnikov so morali odpeljati v katarinsko bolnišnico, ker je vdihnil strupen dim: zdraviti se bo moral 10 dni. Zaradi okvare so nekaj časa prekinili dobavo vode v Sesljanu in Devinu.

Kioski Trgovinske zbornice za razstavno prodajo

Trzaska trgovinska zbornica sprejema do ponedeljka, 20. novembra prošnje za sodelovanje pri prodajni razstavi, ki bo decembra na območju za pešce okrog cerkve sv. Antona. V kioskih bodo trgovci razstavljali in prodajali svoje blago v dveh izmenah: od 1. do 12. ter od 13. do 24. decembra. Najemnina za kiosk znaša 300 tisoč lir za vsako izmeno. Za informacije je na razpolago urad na Trgovinski zbornici, tel. 6701268, fax 5701321.

Nov umik občinske knjižnice v Boljuncu

Uprava občine Dolina sporoča, da je v veljavi nov urnik občinske knjižnice v kulturnem centru F. Prešeren v Boljuncu; knjižnica je odprta ob torkih in petkih, od 14. do 18. ure. Za skupine in izredne obiske je lahko knjižnica na razpolago tudi izven urnika po dogovoru z upravo (telefon 227-008).

Omejitev dobave vode v dolinski občini

Podjetje ACEGA sporoča, da bo danes 17. od 23. ure in do 4. ure naslednjega dne zaradi del prekinjena dobava vode za Grocano, Pesek, Drago, Jezero, Hrvate in Botac.

Javni sestanek v Borštu

Uprava občine Doline obvešča, da bo javni sestanek v srenjski hiši v Borštu v torek 21. t.m., ob 20. uri.

Delovna mesta

Ravnatelj pokrajinskega urada za delo obvešča, da bodo v ponedeljek 20. in v torek 21. v okrožnem uradu za delo v Ul. F. Severo 46 (od 8.30 do 12. ure) sprejemali prijave na obrazcu C/1 (potrdilo o vpisu v seznam za namestitve) za delovna mesta, ki jih razpisujejo:

- Trzaska pokrajina: 1 mesto električarja za nedoločen čas in 1 mesto cestarja za nedoločen čas;
- Trzaska občina: 2 mesti kopaca za dobo 3 mesecev;
- Devinsko-nabrežinska občina: 1 mesto uradnika z znanjem slovenskega jezika za dobo 6 mesecev;
- Zdravstvena ustanova: 3 mesta socio-zdravstvenega pomočnika za določen čas.

KROŽEK MIANI / SREČANJE

Illyjeva uprava na pol poti

Illyjeva občinska uprava je prehodila polovico mandatne poti. Dve leti po zadnjih upravnih volitvah je Krožek Miani priredil srečanje o dosežanjem delu občinskega odbora. Prvotno je nameraval povabiti na okroglo mizo župana Illyja in njegove tekmece za mesto prvega občana izpred dveh let, a župan je vabilo odklonil, češ, da ima na vsaki seji občinskega sveta priložnost za soocanje z njimi.

Delovanje občinskega odbora so tako včeraj z različnih zornih kotov ocenili Ariella Pittoni (Zaveznistvo za Trst), Giulio Staffieri (LpT), Maria Stella Malafronte (Ljudska stranka), Jacopo Venier (SKP), Federica Seganti (Severna liga) in Cesare Dell'Acqua (neodvisnež na listi DSL). Slednji je omenil pozitivne premike, ki jih je omogočila Illyjeva uprava, predvsem na področju odnosov do rimskih oblasti in do sosedov, v prvi vrsti Slovenije. Segantijeva je potrdila »konstruktivno opozicijo« Severne lige. Venier je izglasal odnos med županom in gospodarskim lobyjem in veliko razdaljo, ki loči župana od levece. Njegova opozicija bo se vedno zelo trda. Malafrontejeva je ocenila delo uprave zelo ugodno, saj sledi najavljenemu programu. Staffieri je bil zbadljiv. S posameznimi primeri je skušal dokazati, da so že prejšnji odbori storili mnogo koristnega za Trst. Pittonijeva je ocenila delo v občinskem svetu kot preizkusnjo za preživetje. Odbor je bil mnogokrat talec občinskega sveta, na nekaterih področjih (solstvu, skrbstvu, ostarelih) pa je bil po njenem mnenju pomanjkljiv.

TRŽAŠKA OBČINA / ODOBRILO GRADNJO

Nova občinska izpostava na Opčnah

Na Opčinah bodo v najkrajšem uredili novo občinsko izpostavo za Vzhodni Kras: sklep je sprejel trzaski občinski odbor na predlog odbornice za javna dela Viviane de Grisogono. Po večletnem odlaganju je občinska uprava sprejela zahtevo

rajonskega sveta in posodobila načrt nove izpostave, za katero so namenili milijardo 600 milijonov lir. Razpis natečaja bodo objavili prve dni decembra, za realizacijo nove izpostave pa je predviden rok 400 dni.

Pravtako na predlog od-

bornice de Grisogono je občinski odbor namenil 215 milijonov lir za ureditev doline ob Ul. Alpini na Opčinah. Območje je treba namreč preurediti s higienskega vidika, pa tudi zato, da se ne bi poplavljaljo ob vsakem močnejšem naliivu. Razpis natečaja bodo objavili v kratkem, dela pa naj bi dokončali v roku 100 dni.

Odbor trzasko občine je odobril se tretji sklop javnih del, ki ga je predlagala odbornica de Grisogono, in sicer preureditev osnovne sole Morpurgo pri Campi Elisi, ki jo je treba prilagoditi novi protipožarni zakonodaji. V ta namen bosta občinska in pokrajinska uprava namenili poldrugo milijardo lir. V okviru gradbenih del bodo zagotovili tudi nov dohod brez ovir za prizadete in obnovili vsa okna.

Ugodna izmenjava Italija - Češka

V prvih devetih mesecih letošnjega leta so italijansko-češke izmenjave dosegle eno milijardo in 335 milijonov dolarjev, kar pomeni, da so se v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta povečale za 19 odstotkov. Italijanski izvoz se je v tem obdobju povečal na 836 milijonov dolarjev, kar pomeni, da se je v primerjavi z lanskim letom povečal za 45 odstotkov. Zmanjšal pa se je izvoz češkega blaga v Italijo, ki je znašal 498 milijonov dolarjev, ali 7 od sto manj kot v prvih devetih mesecih lanskega leta.

Te koristne podatke za gospodarske operaterje je posredoval češki trgovinski predstavnik v Italiji inž. Tomas Kuchta na seminarju, za katerega je dal pobudo zbornični predsednik Adalberto Donaggio v sodelovanju z italijansko-češko Trgovinsko zbornico.

PRI OPČINAH / SPOLZKO CESTIŠČE

Tovornjak se je prevrnil

Zaradi dežja gost promet, več nesreč in številni zastoji

Bilo je nek minut po 10. uri, ko je tovornjak z registrsko tablico iz Padove privozil po avtocesti iz trziške smeri in zavil na izstop proti Opčinam. Zaradi spolzke ceste in verjetno tudi zaradi neprimerne hitrosti je sofer Aldo Sema iz Zindisa 14 pri Miljah izgubil nadzor nad vozilom, ki je trčilo v zaščitno ograjo in se prevrnilo. Pri nesreči se sofer ni poškodoval. Na kraj so prihiteli gasilci z velikim žerjavom in so pod vodstvom načelnika Musine najprej odstranili ves tovor iz prevr-

rnjenega vozila in ga nato spet spravili na kolesa.

Spolzke ceste so botrovale številnim prometnim nesrečam: na izhodu avtoceste pri Proseku ter na odcepu pod Katinaro so zaradi tega nastale dolge vrste vozil. Na ostrem ovinku pred Bazovico sta popoldne celno trčili vozili, tri osebe so se lažje poškodovale, promet je zastal dalj časa.

Zaradi dežja in izredno gostega prometa so zabeležili težave in zastoje pri prometu tudi v mestu.

DRUGA ABONMAJSKA PREDSTAVA SSG

»Dom Bernarde Alba« v Kulturnem domu

V goste prihaja Prešernovo gledališče iz Kranja

Z gostovanjem Prešernovega gledališča iz Kranja je v Slovenskem stalnem gledališču na sporedu druga letošnja abonmajška predstava, slovita drama Federica Garcia Lorca »Dom Bernarde Alba«.

To delo, ki je že večkrat našlo pot na slovenske odre in na njih tudi zmeraj zelo lep uspeh, je v literaturi označeno kot drama o zatrtih in neizživetih strasteh, govori pa o družinski ječi, o okovih tradicije, v katerih hirajo predvsem ženske: oblastna mati in njenih pet hčera. Bernarda ob smrti moza in očeta zapove svojim neporočenim hčeram osemletno žalovanje, popolno osamitev od zunanjega sveta, katerega glasovom je mogoče samo prisluškovati. In sanjati o njem, sanjati o moskem, upati na poroko. Tudi sama tiranska mati ni nič manj jetnica od svojih hčera. Taksna je pac usoda žensk, ugotavljajo.

Lorca je s to igro ustvaril pretresljivo družinsko dramo, a tudi mogočno prispodobno tragичne usode domovine v totalitarnem režimu, katerega žrtev je bil tudi sam komaj dva meseca po koncu igre.

K njeni priljubljenosti nedvomno prispeva tudi dejstvo, da je v njej osem odličnih ženskih vlog. Gostje kranjskega gledališča - gostje pri nas, a tudi gostje v Kranju! - so to prilžnost v celoti izkoristile. Pod vodstvom mladega režiserja Bojana Jablanovca so izklesale osem markantnih likov. Najmogočnejša gotovo Stefka Drolceva v naslovni vlogi: ob njej se bosta trzasko in gorisko občinstvo spomnila Kravave svatbe, predstave SSG izpred let, pa mnogih drugih njenih nastopov na naših odrih. Odlične pa tudi Iva

Sindikati in SKP vabijo v Turin na manifestacijo proti rasizmu

V nedeljo bo v Turinu velika vsedržavna manifestacija proti rasizmu, ki jo prirejata krajevna sindikalna zveza Cgil-Cisl-Uil in pokrajinska konzulta za priseljevanje. Glede na sedanjo politično fazo je turinska manifestacija velikega pomena; zato je k njej pristopila tudi trzaska zveza Cgil-Cisl-Uil, ki ob tej priložnosti izraza pripravljenost za takojšnje odprtje soocanja na krajevni ravni med vsemi tistimi, ki z različnimi nalogami delujejo v tem sektorju.

Turinsko manifestacijo podpira tudi Stranka komunistične prenovе; mladi komunisti bodo za to priložnost organizirali avtobusni prevoz iz nasega mesta do Turina. Vse informacije so zainteresentom na razpolago na telefonski številki 639-109.

Od leve: T. Dimitrievska, M. Sever, I. Zupancič in J. Zidar

Zupancič, Mihaela Novak, Judita Zidar, Bernarda Oman, Maja Sever, Tanja Dimitrievska in Petra Govc, ki

je se te dni nastopala tudi v Sedmerici proti Tebam.

Predstava, ki je uprizorjena deloma klasično, deloma

pa stilizirano in nabita s simboli, zapusti v gledalcu resnično globok vtis. Ne zamudite je.

NA POVABILO GLASBENE ŠOLE HARMONIJA IZ DUBNE

Vesela pomlad gostuje v Rusiji

Jesen je našim solarjem in dijakom odprla solska vrata, nekaterim pa naložila se dodatne obveznosti. Beseda res zveni nekam »obvezujoče« in postavlja mlade pred določene odgovornosti. Vendar pa so se ti za določene dejavnosti, vsaj tako upamo, svobodno odločili in jim z veseljem posvečajo del svojega prostega časa, saj jim le-te nudijo veliko užitkov in osebnega zadoščenja. Tudi ljubiteljska kultura sodi med te dejavnosti, njena prednost pa je v tem, da v mladih zbujajo in krepi cut za jezik in narodno pripadnost, prispeva pa tudi k vrednotenju in ohranjanju kulturnega izročila, ki je pri Slovencih se prav posebno bogato, in posredovanju le-tega vsem tistim, ki bi radi spoznali naš jezik in kulturo.

Na Opcinah se nad osemdeset mladih pevcev ukvaja s pevsko dejavnostjo, ki jo v okviru zborov Vesela pomlad že osemnajsto leto vodi gospod Franc Pohajac s Svetom sodelavcev - staršev. Mladi radi nastopajo pred domačim poslušalstvom, radi pa tudi navezujejo stike s sorodnimi zbori. Kulturne izmenjave so pri zborih dolgoletna tradicija in mladi jih želijo v prihodnje se okrepiti. Tudi

letos se je ponudila priložnost za pevsko srečanje, saj so zbori prejeli povabilo glasbene šole Harmonija iz ruskega Dubne, da bi sodelovali na mednarodnem pevskem festivalu, ki ga omenjena sola prireja ob 30-letnici svojega delovanja in 40-letnici umetniške poti zborovodje, prof. Olge Ionove. Tega velikega pevskega srečanja se bodo poleg stekilnih ruskih zborov udeležili tudi zbori iz Italije, Nemčije, Bolgarije, Grčije in ZDA. Pevke mladinskega pevskega zbora, ki bodo v Dubni zastopale Veselo pomlad, so navezale stike z ruskimi pevci pred dvema letoma, ko so bili le-ti gostje pri openskih zborih. Na povratno srečanje se pripravljajo že od konca avgusta. Takrat so na enotedenskem pevskem seminarju postavile temelje pestremu in bogatemu programu, s katerim bodo ob peti besedi in plesnih vložkih predstavile ruskim gostiteljem in številnim gostom z vsega sveta deželo, kjer živijo Slovenci. Prikaz bodo obogatili le trzasko, gorenjske in belokranjske noše, ki jih bodo dekleta ponovno oblekla po nadvse uspelem nastopu na rimskem pevskem festivalu preteklega marca. Nekatere noše so osebna last, večino

pa so ponovno dala na posodo KD Grad od Banov, KD Rdeca zvezda iz Saleza in Zgonika, trzaska folklorna skupina Stu ledi ter nabrežinsko didaktično ravateljstvo, katerim se vodstvo zborov toplo zahvaljuje za razumevanje in pomoč. Naj ob tej priložnosti povemo, da so pri vodstvu zborov Vesela pomlad sklenili ustanoviti poseben sklad za noše, kajti vsem je znano, da terja izdelava te dragocene obleke veliko truda in denarnih sredstev, kar si vsak ne more privoščiti. Ustanovljeni sklad naj bi zagotovil vsaj minimalno število noš, ki bi bile seveda v zborovi lasti in na razpolago pevkam, ki bi jih potrebovale. Za pomoč so zaprosili tudi siršo javnost.

Trenutno so se obrnili na openske trgovce in obrtnike, ki so se z veseljem odzvali njihovi prošnji ter prispevali v omenjeni sklad. Zahvalo in priznanje za razumevanje in pomoč jim bo MPZ Vesela pomlad izrek ob povratku iz Rusije, ko bo v ta namen pripravil celovečerni koncert, na katerega so vsi že zdaj prisrčno vabljeni. Naj s tega mesta povabimo tudi vse, ki bi radi pomagali skladu za noše, da svoj prispevek nakazejo na zbor Vesela

pomlad pri Zadrzni kraski banki na Opcinah.

Program, s katerim se bodo pevke MPZ Vesela pomlad predstavile v Rusiji, je pripravil zborovodja Franc Pohajac, korepetirala je Zdenka Krizmancic, plesni del pa vodila Mirjam Brajković. Pevkam sta se na gostovanju pridružila mladi, ze uveljavljeni pianist Martin Vremec, ki del pevskega programa spremlja pri klavirju, ter Denis Novato, dobitnik številnih nagrad in priznanj ter celo svetovni prvak v igranju na diatonično harmoniko.

Pevke bodo gostitelji pričakali na moskovskem letališču Seremetevo, odkoder se bodo z avtobusom odpeljale v 120 km oddaljeno Dubno. Mesto je priznano znanstveno in raziskovalno središče, ki se ponasa tudi z bogato kulturno tradicijo. Kot že omenjeno, se bo tu od včeraj do 21. novembra odvijal mednarodni pevski festival. Glasbena sola Harmonija prireja to veliko pevsko prireditev pod pokroviteljstvom občinske uprave mesta Dubne, kateri bodo openske pevke ponesle tudi pozdrav trzaskega župana Iljija.

Zbori iz različnih krajev sveta, ki so jih ruski gostitelji že obiskali na svojih številnih turnejah, bodo torej v teh dneh prepevali po številnih dvorah mesta Dubne in tudi v sami Moskvi, gostitelji pa so seveda poskrbeli tudi za ogled ruskega glavnega mesta in pomembnejših kulturnih in zgodovinskih spomenikov. Najzanimivejša bodo seveda večerna srečanja, na katerih bo veliko priložnosti, da mladi z različnih koncev sveta ustvarijo nova poznanstva. Mladim openskim pevkam želimo srečno pot in veliko lepih doživetij med starimi in novimi pevskimi prijatelji.

Majda Danev

MILJE

Mladinski teater v zimsko sezono

Prva predstava na sporedu že jutri

Ta teden se ne v Miljah začel zimski del mladinskega gledališkega niza, ki je pred leti nasledil priljubljeni festival mladinskega gledališča, s katerim si je obmorsko mesto pridobilo ogromen sloves med italijanskimi ustvarjalci te posebne gledališke zvrsti, kot je med predstavitevno tiskovno konferenco posebej poudaril novi umetniški vodja prireditve Giorgio Amodeo.

Zaradi tega slovesa je bilo tako mogoče sestaviti dokaj bogat program, saj mladinske skupine zelo rade pridejo v Milje, kljub morebitnim manjšim ali večjim težavam. Do

2. decembra se bodo tako zvrstila srečanja, predavanja, seminarji in delavnice, zlasti pa gledališke predstave za otroke in tudi odrasle gledalce, na katerih bodo sodelovale skoraj vse deželne poklicne gledališke ustanove, med temi tudi Slovensko stalno gledališče s pravljico Peter in volk v slovenski in italijanski verziji.

Prva predstava pa je na sporedu že jutri ob 10.30 v gledališču Verdi s skupino Bel teatro iz Belluna.

Med tematskimi srečanj bi omenili seminar o italijanskem pisatelju Italu Calvinu, ki je prisoten tudi v lutkovni predstavi De-

zelnega stalnega gledališča in posveta o gledališki ponudbi. Predvideni sta tudi mladinski delavnici o informatiki in o plesnem gledališču. Zlasti pa je zanimiv projekt Tapis Roulant skupine Teatro »La Ribalta«, ki že več let sodeluje s francoskim Centrom Jeunes Publique »Le Gran Bleud« iz Lilla.

V Miljah bomo prisostvovali nastajanju nove predstave na podlagi neuokvirjenih improvizacij, kot je z nalezljivim navdušenjem povedal Antonio Viganò, ki je se posebej pohvalil »sveže ozračje kraja na meji«, ki ga je cutiti v Miljah.

(bov)

DSI

Predavanje o ženski konferenci v Peking

V ponedeljek je Društvo slovenskih izobražencev priredilo predavanje o svetovni ženski konferenci v Pekingu, vendar pa je tudi predavateljica sama takoj ob začetku opozorila, da bi bil primernejši naslov Zena med npravnim pravom in feminizmom. Na vprašnja, vezana na vlogo in dostojanstvo ženske v svetu, je psihologinja in specialistka za defektologijo Angelca Zerovnik pogledala skozi prizmo krščanske morale in dogme katoliške Cerkve.

»Na konferenci v Pekingu sta se zoprtavili dve stališči: prvo zagovarja zavestno materinstvo in dostojanstvo ženske, drugo pa ponuja hedonizem in žensko kot ceneno delovno silo.« Predavateljica je seveda obe varianti pred-

stavila kot izključujoči si miselnosti, ki pogojujeta žensko v svetu. »Vloge emancipirane ženske ne moremo oceniti po številu žensk na vodilnih položajih; njen pomen je neke druge, v manj vidnih vlogah. Za celostno enakopravnost je ženska sama po sebi nezadostna, potrebna sta ji moski in otrok.« Trditve, ki so (mimo tega, ali se lahko clovek z njimi strinja ali ne) vsekakor izzivalne, so ostale brez pravega odziva. Diskusija, katere so se udeležili izključno in samo predstavniki moskega dela občinstva, se je osredotočila predvsem na vprašanje istospolnega partnerstva, družine in demografskega stanja v Sloveniji ter nacionalnih posledic le-tega.

MG

V Križu kulturni večer o ribištvu

V Domu Alberta Sirka v Križu bo drevi z začetkom ob 20.30 večer posvečen pomorstvu in ribistvu, ki ga prireja kulturno društvo Vesna. Domaci književnik Miran Kosuta bo predstavil dragoceno knjigo Bruna Volpija Lisjaka o zgodovini našega pomorstva in ribištva, predstavitev pa bo obogatil moski pevski zbor Vesna s tipičnimi krškimi motivi.

V foyerju Sirkovega doma bo na ogled zanimiva razstava ribskih predmetov in dokumentov. Na večeru bo tekla beseda tudi o zanimivi zamisli za ustanovitev muzeja slovenskega ribištva. Knjiga o ribistvu in pomorstvu kapitana Volpija Lisjaka je izšla na pobudo založbe Mladika.

Dekleta openskega zbora Vesela pomlad v nošah na rimskem Trgu sv. Patra

DVORANA BARONCINI / PREDAVANJE

Prof. Giampaolo Valdevit
o majski krizi leta 1945

Predsednik Deželnega instituta za zgodovino odpornekega gibanja v Furlaniji Julijski krajini prof. Giampaolo Valdevit bo drevi ob 18. uri predaval v dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 o »Krizi v mesecu maju 1945 v Trstu, oziroma o reviziji zgodovinoipisja«; predavanje prireja tržaski krozek za kulturo in umetnost.

Kongresni skupščini DSL

Na sedežu sekcije DSL v Skednju (v Ul. S. Lorenzo in Selva 4) bo jutri ob 16. uri kongresna skupščina strankinega 7. okrožja (za Skedenj, Carbolo, Valmauro in Naselje Sv. Sergija), ki je odprta tudi neclanom. Posegla bosta pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro in Marino Vocci. Podobno pobudo bo DSL jutri ob 16.30 priredila tudi na strankinem sedežu na Rocolski cesti 79; posegla bosta Alberto Gagliardi in Ulrico Bianchi.

Javno srečanje SKP o regulacijskem načrtu

Kjadinsko-rocolske krozek Stranke komunistične prenovne prireja javno srečanje s prebivalstvom o obcinskem regulacijskem načrtu; srečanje bo v gostilni »Gelmo« na Katinari (na križišču med Ul. Forlanini in Resko cesto); na srečanju bosta prisotna strankin občinski svetovalec Jacopo Venier in arh. Giuliana Zagabria.

V nedeljo sejem antikvariata

Na ulicah zgodovinskega centra bo v nedeljo od 9. do 20. ure ze tradicionalni sejem antikvariata. Zaradi tega bo v nedeljo prepovedano voziti in parkirati v naslednjih ulicah in na trgih: Ul. Malcanton, Trg Granatieri, Trg Piazza Piccola, Ul. delle Beccherie, Ul. in Androna del Pane, Ul. delle Ombrelle, Ul. del Ponte, Trg Piazza Vecchia, Ul. dei Rettori, Androna della Torre in Ul. del Rosario.

17. novembra 1945 - 1995

50 let je minilo, odkar sta si obljubila večno zvestobo naša draga starsa

Jožica in Anton Čebihin
iz Rodika

Se na mnoga leta v krogu nas vseh, jima želijo otroci Hedvika, Jožica in Bogdan z družinami, posebnost pa vnuki Tamara, Jerneja, Mitja, Andrej in Martina

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
17. novembra 1995
ELIZABETA

Sonce vzide ob 7.06 in
zatone ob 16.33 - Dolžina
dneva 9.27 - Luna vzide ob
0.53 in zatone ob 13.38.

Jutri, SOBOTA,
18. novembra 1995
ROMAN

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 14,5
stopinje, zračni tlak 1006,4
mb raste, veter 6,1 km na
uro vzhodnik, vlaga 92-od-
stotna, v jutranjih urah je
padlo 7,8 mm dežja, nebo
oblačno, morje rahlo razgi-
bano, temperatura morja
15,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea
Nacci, Francesca Martin,
Angela Marino, Matteo
Apollonio, Elisabetta Can-
celli, Emanuele Prelazzi,
Linda Bray, Thomas Ber-
nardi, Mauro Glessi, Loren-
za Caraccio.

UMRLI SO: 89-letna Giu-
stina Giuluzzi, 85-letna
Antonina Mocor, 89-letna
Teresa Furlan, 85-letna Ma-
ria Novel, 87-letna Elvira
Manzi, 81-letna Stefania
Turchesi, 84-letna Giusta
De Grassi, 81-letna Norma
Tilli, 62-letni Giuseppe Do-
nadi, 92-letna Anna Perosa,
84-letna Maria Savi, 92-let-
na Eleonora Sillani, 77-let-
na Caterina Zoccolotto, 77-
letna Amelia Vlacovich, 94-
letna Augusta Vernier, 74-
letni Vinicio Fornasaro, 63-
letni Bruno Bardus, 66-letni
Giuseppe Arena, 97-letna
Ines De Alti, 84-letna Albi-
na Mazzuchin, 90-letna Do-
menica Laforgia, 85-letni
Remigio Salvadori, 74-letni
Mirko Milic, 66-letna Ada
Mangini.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 13.
do NEDELJE, 19. novembra

1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Trg Unità 4 (tel. 365840),
Ul. Mascagni 2 (tel.
820002), Milje - Lungomare
Venezia 3 (tel. 274998).

OPCINE, Prosessa ulica
3 (tel. 215170) - samo po te-
lefonu za najnujnejše pri-
mere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Trg Unità 4, Ul. Mascag-
ni 2, Trg Ospedale 8, Milje
- Lungomare Venezia 3.

OPCINE, Prosessa ulica
3 (tel. 215170) - samo po te-
lefonu za najnujnejše pri-
mere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Trg Ospedale 3 (tel.
767391).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-
USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05,
20.10, 22.15 »Qualcosa di
cui...sparlare«, r. Lasse Hal-
lstrom, i. Julia Roberts, Den-
nis Quaid, Robert Duvall.

EXCELSIOR - 16.30,
18.25, 20.20, 22.15 »Il pro-
fumo del mosto selvatico«,
i. Keanu Reeves.

EXCELSIOR AZZURRA-
17.40, 19.50, 22.00 »Il buio
nella mente«, i. Sandrine
Bonnaire.

AMBASCIATORI -
16.15, 18.30, 20.15, 22.15

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALISCE

Gostovanje Prešernovega gledališča - Kranj
F.G. Lorca

DOM BERNARDE ALBA

Rezija Bojan Jablanovec

Danes, 17. t. m., ob 20.30 ABONMA RED A in D

jutri, 18. t. m., ob 20.30 ABONMA RED B, E in F

v nedeljo, 19. t. m., ob 16. uri ABONMA RED C

»Mortal Kombat«, i. Chri-
stopher Lambert.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Johnny
Mnemonic«, i. Keanu Ree-
ves.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Io no
spik english«, i. Paolo Vil-
laggio.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.00 »Mowgli - Il libro del-
la giungla«, i. Jason Scott
Lee; 19.50, 22.00 »Die Hard
- Duri a morire«, i. Bruce
Willis, Jeremy Irons.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Ami-
che« i. Chris O'Donnell,
Minnie Driver.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Teneri ma duri«, prepove-
dan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 19.30,
22.00 »Apollo 13«, i. Tom
Hanks.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Al di là delle nuvo-
le«, r. Michelangelo Anto-
nioni, i. John Malkovich,
Sophie Marceau, Kim Rossi
Stuart.

LUMIERE - 17.00, 18.45,
20.30, 22.15 »L'odio«, pre-
povedan mladini pod 14.
letom.

PRIREDITVE

KD VESNA prireja da-
nes, 17. t. m., ob 20.30 v
Domu A. Sirka v Krizu
VEČER O RIBISTVU. Miran
Košuta bo predstavil knjigo
Bruna Volpija - Lisjak o slo-
venskem ribištvu, MPZ Ve-
sna bo pel domače pesmi,
na ogled bo razstava o zgo-
dovini ribistva v Krizu.

KD LONJER - KATINA-
RA prireja jutri, 18. t. m.,
ob 15. uri v društvenih pro-
storih v Lonjerju SLIKAR-
SKI EX TEMPORE. Vabljeni
osnovnosolci, srednjesolci
in otroci otroškega vrtca.

SLOVENSKI KULTURNI
KLUB, Ul. Donizetti 3 vabi
jutri, 18. t. m. na predava-
vanje z naslovom MOJA
AFRIKA. Tereza Srebrnič
bo s pomočjo diapozitivov
prikazala svoje vtise in
spoznavanja o Zambiji in
Maliju, kjer je kot prostov-
oljna delavka preživela
dve leti. Zacetek ob 18.30.

PD MACKOLJE vabi na
večer z aktualno tematiko:
ZIDJE - VCERAJ IN DANES
jutri, 18. t. m., ob 20. uri v
Srenjski hiši v Mackoljah.
Gost večera bo Filip Fi-
scher.

KD SKALA iz Gropade
gostuje jutri, 18. t. m. DEK-
LISKI ZBOR iz Kriza pod
vodstvom Bogdana Kralja s
celovečernim koncertom.
Vabljeni!

KD RDECA ZVEZDA va-
bi na ogled Nusičeve drame
SUMLJIVA OSEBA v režiji
Maje Lapornik in v izvedbi
amaterskega odra I. Gruden,
ki bo v nedeljo, 19. t. m., ob
17.30 v društvenih prostori-
h v Salezu.

SKD TABOR - Openska
glasbena srečanja - v ne-
deljo, 19. t. m. v Prosvet-
nem domu na Opcinah s
pricetkom ob 17. uri kon-
cert GOTALNEGA KVAR-
TETA GLASBENE MATI-
CE, ki ga sestavljajo Zarko
Hrvat in Stefan Iob - violi-
ni, Bogomir Petrac - viola,
Peter Filipci - celo. Prilož-
nostno bo z znanoasedbo
sodeloval tudi pianist Alo-
Star. Na sporedu L. van
Beethoven in Schumann.
Prisrčno vabljeni!

V MLADINSKEM DO-
MU BOLJUNEC bo v torek,
21. t. m., ob 20. uri prof.
Sonja Gregori imela pred-
avanje z diapozitivi INDO-
NEZIJA - DEŽELA TISOCE-
RIH OTOKOV.

KNJIŽNICA P. Tomazič
in tovariši - V torek, 21. t.
m., ob 20. uri srečanje na
temo KAKO IN KAJ S
TRZASKO POKRAJINO.
Sodelovali bodo Milos Bud-
din, Peter Mocnik in Nives
Košuta ter Joze Peterlin, iz-
voljena na zadnjih pokraj-
skih volitvah.

DRUSTVO SLOVEN-
SKIH UPKOJENCEV v Tr-
stu prireja v sredo, 22. t. m.,
ob 16. uri v Gregorčičevi
dvorani v ul. Sv. Franciska
20 ZABAVNI POPOLDAN.
Nastopil bo znani trebenski
humorist Atilij Kralj s svoj-
mi humorističnimi pesmi
in v salami. Vljudno va-
bljeni!

ČESTITKE

Danes, 17. t. m. praznuje
rojstni dan ERIK GRUDEN
iz Sv. Kriza. Obilo zdravja,
uspeha v soli in sreče v zo-
gi mu zelita nona Dragica
in stric Franko, mama, oče
in vsi sorodniki.

Mama, oče, Mauro, Ca-
terina in Ezio, ob priliki
rojstnega dne, klicejo se na
mnoga, srečna in zdravja
polna leta nasi hčerki, ma-
mi in zeni DISLI.

Končno smo pričakali
prihod male SANJE, Mami
Ani, očku Janiju in mali
deklici želi mnogo lepega,
srečnega in dobrega kolek-
tiv didaktičnega ravnatelj-
stva v Dolini.

V Borstu na st. 89 je 15.
t. m. praznovala svoj rojst-
ni dan naša draga mama,
zena in nona MARIJA. Se
mnogo zdravih, srečnih in
veselih dni v našem krogu
ji želimo vsi domači.

OBVESTILA

SRENJA DOLINA in KD
V.Vodnik, Mladinski
krozek, Majenca, Zadruga
Dolina in Zadruga Dolga
Korona vabijo vse vascane,
da se udeležijo sečnje na
Brdu v okviru projekta Do-
lina 2000. Zbirališče jutri,
18. t. m. in v nedeljo, 19. t.
m., ob 8. uri na pol poti, ki
pelje v zadrugi hlev.

VSI BIVSI pevci KD
Rdeca zvezda ste vabljeni
na skupno vajo za nastop
ob 50-letnici, ki bo v pone-
deljek, 20. t. m., ob 20.30 v
društvenih prostorih. Racu-
namo na Vas.

UPRAVA OBCINE DO-
LINA obvešča, da bo javni
sestane v srenjski hiši v
Borstu v torek, 21. t. m., ob
20. uri.

ROJENI na Krasu leta
1960 se zberemo v torek,
21. t. m., ob 20.30 v Pizze-
riji 9 sester na Proseku, da
se dogovorimo o organiza-
ciji družabnega srečanja.

SK BRDINA organizira
sejem rabljene smučarske
opreme, ki bo 17., 18. t. m.
od 18. do 21. ure ter 19. t.
m. od 10. do 12. ter od 16.
do 20. ure v Domu Brdina
na Opcinah.

SKLAD MITJA CUK ob-
vešča, da vsak ponedeljek
od 11.30 do 12.30 je po te-
lefonu na razpolago logope-
dinja, ki se bo z vami pogo-
varjala o težavah v govoru,
branju in pisanju, jecljanju,
itd. Tel. st. 212289.

SKLAD MITJA CUK -
vsak torek je na razpolago
vzgojna svetovalnica in
psiholog na Narodni ul.
126/1. nadstr. Informacije v
dopolndanskem casu (pone-
deljek - petek) na tel. st.
212289.

SLOVENSKO DOBRO-
DELNO DRUSTVO v Trstu

razpisuje letos svojo studij-
sko stipendijo iz sklada
"Mihael Flajban". Stipen-
dija bo znašala 2.000.000
lir letno in bo trajala za vso
redno študijsko dobo, v ko-
likor bo dobitnik zadostil
pogojem pravilnika. Sti-
pendija je namenjena slo-
venskim zamejskim vi-
sokosolcem, ki se bodo vpi-
sali v tržasko ali videmsko
univezo v akademskem le-
tu 1995/1996. Podrobnejša
pojasnila dobite na sedežu
Slovenskega dobrodelnega
društva v Trstu, Ul. Mazzi-
ni 46/1. nadstr., tel. st.
631203 ob četrtkih od 16.
do 18. ure. Rok zapade 30.
novembra.

ESPERANTO - KLUBO
Ul. Cunicoli 11 (blizu " Il
Giulia") obvešča, da so se
pricela vpisovanja za začet-
ni tečaj esperanta. Za infor-
macije vsak ponedeljek po
20.30 na sedežu ali po tel.
na st. 829234.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM S. KOSOVEL - Zaradi
podaljšanja božičnih počit-
nic se bo zimovanje v
Kranjski gori zacelo in
koncalo en dan kasneje kot
napovedno in sicer od 27.
decembra 1995 do 3. ja-
nuarja 1996. Po pregledu
vpisov sporočamo, da se
zamudniki lahko se vpišejo
do zasedbe prostih mest.
Informacije na tel. st.
573141.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PRODAM stiri ključni
bariton znamke Anborg v
odličnem stanju po zelo
ugodni ceni. Tel. st. 214527
po 14. uri.

PRODAM pralni stroj
Zanussi inox 10 kg, 220 in
380 V ter dve peči na drva
za centralno kurjavo. Tel.st.
228547.

PRODAM delno zazidlj-
vo zemljišče, 712 kv. m v
Logu. Tel. st. 040/822884
po 18.30.

PRODAM hišo z dvo-
riscem v Dolini. Tel. st.
228390.

KUPIM hišo z vrtom, tu-
di potrebno adaptacije ali
zazidljivo zemljišče.
Takojsnje placilo v gotovi-
ni. Tel. na st. 040/412457
ali 0481/484882.

AGRO - ITTICA
GLINSCICA iz Boljunca
obvešča cenjene kupce, da
so končno v prodaji izvrst-
ni Salmerini. Urnik prodaje
v ribogojnici: petek in so-
bota od 8. do 13. ure. Tel.
st. 040/228297.

ISCEM delo v Trstu ali
okolici v gospodinjstvu,
varstvo otrok ali starejših
oseb. Tel. st.
0038667/89311.

MLADA gospa z veliko
voljo do dela išče službo
kot čistilka pri družini v ju-
tranjih urah. Tel. st.
828251.

KMECKI turizem je od-
prl Just Skerlj, Salez 44. Ob
sredah zaprto.

OSMICO je odprl Franko
Strain, Mackolje - Krizpot
st. 84.

V BORSTU ima osmico
Igor Barut.

PRISPEVKI

Ob 25. obletnici smrti
Franca Kavsa daruje žena
Anita 150.000 lir za Za-
družni center za socialno
dejavnost.

V spomin na Andreja
Sosica daruje Marta Mala-

lan 50.000 lir za SD Polet.

V.T. daruje 22.000 lir za
Knjižnico Pinko Tomazič
in tovariši.

V spomin na Andreja
Sosica daruje Stanka Hro-
vatin 50.000 lir za Knjižni-
co Pinko Tomazič in tova-
riši.

V spomin na Albina
Skerka darujeta Zdenka in
Stanislav Gruden 20.000 lir
za sekcijo VZPI-ANPI De-
vin-Nabrezina.

V spomin na Albina Da-
nielija darujeta Jolanda Vi-
dau in mati Irma 20.000 lir
za cerkev na Ferlugih.

Namesto cvetja na grob
Albina Danielija daruje
družina Vidau (Bani)
80.000 lir za cerkev na Fer-
lugih in 80.000 lir za
cerkev pri Banih.

V spomin na Franco Vi-
dali daruje družina Vidau
40.000 lir za SKD Grad Ba-
ni.

Ob 1. obletnici smrti Li-
berata Saba darujeta Silvan
in Marija Zagar 50.000 lir
za SD Zarja.

V spomin na Andreja
Sosica daruje Franco Ulian
100.000 lir za Sklad Mitja
Cuk.

Namesto cvetja na grob
Andreja Sosica daruje
družina Cvelbar 50.000 lir
za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na drago
Milko Grgic-Batic daruje
družina Gombac 30.000 lir
za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na dr. Dome-
nica Vugo daruje družina
Gombac 50.000 lir za Sku-
pnost družina Opčine.

Vodstvo Mladinskega
krožka Dolina se zahvaljuje
g. Lavrihi za prispevek.

V spomin na Albina
Skerka in Marto Werk-Volk
daruje Jožica Gustin 30.000
lir za SK Kras.

V blag spomin na Marto
Werk-Volk daruje Aleksij
Pregarc 20.000 lir za Sklad
Mitja Cuk.

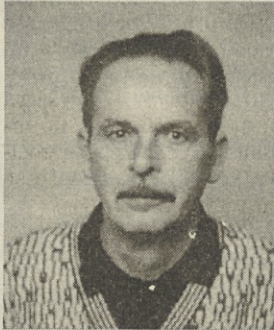
V spomin na Viktorja Pe-
telina darujejo Marica,
Avrelia in Zora Pertot z
družinami 100.000 lir za
Slovenski dijaški dom S.
Kosovel - Trst.

Namesto cvetja na grob
inz. Andreja Coka darujeta
Anica in Mara 50.000 lir za
SD Sloga.

Prerano nas je zapustil
nas dragi

Franc Stolf

Pobreb bo jutri, 18.
t.m., ob 12. uri iz mrtvas-
nice glavne bolnisnice v
stivansko cerkev.

Zalujoci žena Lidia, sin
Dario z zeno Elder, hci
Paola s Samom, ljubljena
vnuka Matej in Patrik,
mama, oče ter ostalo
sorodstvo

Stivan, 17.11.1995

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejemajo tudi urad
KRIUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

SPREJEM OSMRTNIC

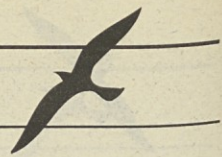
od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdivino 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

Socustvujeta z Darijem

družini Vremec in
Cebulec

Ob izgubi dragega očeta

ŠTANDREŽ / JUBILEJ

Kulturno društvo Oton Župančič praznuje 50 let

Prva prireditev bo v nedeljo

V Standrežu bodo v prihodnjih dneh svečano počastili 50-letnico ustanovitve svojega Kulturnega društva Oton Župančič. Prireditve se bodo pričele v nedeljo, 19. novembra, ko bodo ob 11. uri imeli svečanost na Mihaelovi ulici, pred stavbo, v kateri je v prejšnjem stoletju bila ustanovljena standreška Citalnica. Leta 1969, ob stoletnici njene ustanovitve, so Standrežci na procelje te hiše vzdali spominsko ploščo. Na sporedu imajo slavnostni govor, ki ga bo imel predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev Ace Mermolja, zapele bosta mesani in otroški zbor društva Oton Župančičproslava pa se bo zaključila s kratkim recitalom.

Več prireditev bo v decembru. 6. decembra bo v domu Andrej Budal na Pilošču pel zbor slovenskih upokojencev, odprli bodo razstavo Fabia Devetaka in tudi razstavo o polstoletnem delu društva, ki jo urejajo Romano Petejan, Fabio Devetak in Walter Nanut, vsi člani društva Oton Župančič in fotokluba Skupina 75. 14. decembra bo v domu na Pilošču predstavitev knjige Marka Waltritscha o polstoletnem delovanju Kulturnega društva Oton Župančič. Dva dni ka-

sneje, 16. decembra, bo osrednja proslava. Nekdanjim predsednikom društva bodo podelili priznanja, peli bodo dekliski zbot Vesna iz Kriza in mesani ter otroški pevski zbor O. Župančič. S tem se praznovanja ne bodo zaključila, nadaljevala se bodo v prihodnjem letu tja do poletja.

Člani društva pripravljajo marsikatero presenečenje. Društvo Oton Župančič je bilo ustanovljeno 11. novembra 1945 v takratni dvorani Brisko. Nasledilo je Pevsko in bralno društvo, ki je v Standrežu delovalo že pred 1. svetovno vojno na laicnih pozicijah. Takrat, v letu 1945, je za predsednika bil izvoljen Rudolf Lutman, tajniške posle je opravljal Viljem Nanut. Društvo je takoj razvilo precejšnjo dejavnost: najprej v dvorani Brisko, potem v veliki sobi nad Lutmanovo gostilno na trgu. Prireditve so imeli na Konzumu, na dvorišču Lutmanove gostilne ter na njihovem sedežu, kasneje pa na Pilošču, kjer so tudi uredili svoj novi dom, ki so ga poimenovali po Andreju Budalu.

Delo društva se je že od vsega začetka razvijalo v raznih odsekih, od tistih najbolj tradicionalnih v prvih casih pa do sodobnejših v zadnjem času, kar je dokaz da društvo koraka s časom. Mladi člani društva so v zadnjem času dom na Pilošču popolnoma preuredili. Prijetno bo priti vanj na razne prireditve.

URARNA - ZLATARNA
DRAGULJARNA

Giovanni Fuchs

Ul. Rastello 26 - GORICA

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - GORICA

Vljudo Vas vabimo v razstavne prostore Katoliške knjigarne na predstavitev zbirke posvetnih skladb Emila Komela

ZELEN JE LOG

ki je izšla ob 120-letnici skladateljevega rojstva.

Pesmarico bo predstavila muzikologinja Tatjana Gregorič.

Danes, 17. novembra, ob 18. uri.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE - GORICA

Cecilijanka 95

37. revija goriških pevskih zborov.

Sodelujejo tudi zbori iz Trzasko, videmske pokrajine, Koroške in Slovenije.

Letošnja revija je posvečena skladatelju Emilu Komelu ob 120-letnici rojstva.

GORICA - Kulturni dom

Sobota, 18. novembra, ob 20.30
Nedelja, 19. novembra, ob 16. uri.

SOVODNJE / OB 50-LETNICI OSVOBOTIVE

Požig zanetil iskro upora proti fašizmu

Zgodovinar Milan Pahor je na povabilo občinske uprave predaval o Narodnem domu

Prejšnji petek je sovo- denjska uprava gostila dr. Milana Pahorja, ki je predaval o Narodnem domu v Trstu. Zal malostevilnemu občinstvu, ki se je zbralo v Kulturnem domu v Sovodnjah, je občinski odbornik Zdravko Kustrin predstavil večer, ki ga je uprava pripravila v sklopu praznovanj ob 50-letnici osvoboditve. V tej luči predstavlja požig Narodnega doma enega ključnih dogodkov, ki so sprožili zavest in odpor proti fašistični mržnji.

Milan Pahor je prikazal politični, kulturni ter gospodarski razvoj Slovencev v Trstu od leta 1848 z ustanovitvijo prvega Slavijanskega društva do leta 1904, ko je bil Narodni dom dograjen. Mogočna stavba je bil prvi veliki mejnik razvoja Slovencev v Trstu. Razpon, ki so ga dosegli na vseh področjih, je privedel do zamisli o zgradbi, ki naj bi izrazila višek dosežene enakopravnosti. Po Fabianijevem nacrtu je tako nastal prvi večnamenski projekt

v evropskem merilu, ki je bil ponos Slovencev vse do Sentjernejske noči 13. julija 1920, ko je prišlo do fašističnega požiga. Teh 16 let delovanja so raziskovalci preučili iz strani lista Edinost. Poročila o prireditvah nam prikazujejo večplastno delovanje v Narodnem domu, kjer se je odvijalo življenje na evropskem nivoju. Zanimivo je tudi, da se je Narodni dom gospodar-

ske zelo dobro vzdrževal in je celo postal kmalu premajhen za 30 društev, ki so v njem delovala. Izguba Narodnega doma je bila za Slovence hud udarec in dejstvo, da je bilo treba celih 75 let kakati na knjigo o njem, je izraz doživete bolečine, ki je ni smo preboleli.

Na sliki (Fotostudio Reportage) odbornik Zdravko Kustrin in predavatelj Milan Pahor

Na Vrhu predavanje o Trgovskem domu

Niz prireditev, ki jih sovo- denjska občinska uprava prireja v počastitev 50-letnice osvoboditve in 30-letnice postavitve spomenika padlim v NOB, se nadaljuje nocoj in jutri z dvema večeroma na Vrhu in v Sovodnjah. V dvorani kulturnega središča Danica na Vrhu bo nocoj ob 20. uri Marko Waltritsch predaval o Trgovskem domu v Gorici, njegovi zgodovini, pomenu in vlogi za tukajšnje Slovence.

Jutri ob 20. uri pa prire- jajo koncert partizanskih pesmi v Kulturnem domu v Sovodnjah. Koncert bosta izvajala moski pevski zbor Skala iz Gabrij in mesani zbor Oton Župančič iz Standreža.

FINANCARSKA ŠOLA / PREDLOŽILI DOKUMENTACIJO

Pobudniki utemeljili akcijo za referendum

Zbiranje podpisov vsak dan na županstvu

Pobudniki treh občinskih referendumov proti gradnji financerske sole na letališču so včeraj predložili državljano- mu pravobranilcu na Obcini in v vednost županu dokumentacijo z utemeljitvami zahteve po treh občinskih referendumi- h. Pravobranilec je predsednik komisije treh "modrijanov", ki morajo presoditi, ali so referendumi sprejemljivi in torej iz-

vedljivi. V ta namen je v prejšnjih dneh zaprosil pobudnike za dodatno dokumentacijo, ki so jo predložili včeraj. Vprašanja zadevajo odločitev o umestnosti gradnje na letališču, odločitev o prodaji tamkajšnje občinske parcele in odločitev o izvedbi urbanističnih del v korist vojašnice. Pobudniki so utemeljili razloge, zaradi katerih so po njihovi oceni vsi referendumi

povsem v skladu s predpisi. Cilj vseh - zato je dovolj, da bo sprejet en sam - pa je omogočiti občanom demokratično izbiro o gradnji financerske sole.

Odbor modrijanov naj bi odločil v zelo kratkem času. Tacas se nadaljuje zbiranje podpisov: vsak polnoletni občan lahko podpiše vsak dan v občinskem volilnem uradu. Potrebni- h vsaj 1500 podpisov

Krožek "Anton Gregorčič"

vabi na srečanje z urednikom revije MAG

DANILOM SLIVNIKOM

na temo

"SLOVENIJA IN ZAMEJSTVO DANES"

V komorni dvorani SCGV Emil Komel v Katoliškem domu danes, 17. novembra ob 20.30

SEJEM RABLJENE

SMUČARSKA OPREME

bo jutri, 18. novembra od 15. do 18. ure na sedežu Slovenskega planinskega društva v ulici Malta 2. Neoddano opremo je treba prevzeti takoj, najkasneje pa do četrta, 23. t.m.

KULTURA IN SOLIDARNOST

Jutri spet »Združeni za UNICEF«

Jutri bo ob 20. uri v veliki dvorani UGG v Gorici potekala sesta izvedba prireditve Združeni za UNICEF. Na odru se bo zvrstilo več skupin, ki bodo zastopale različne kulture. Glede na to, da se številno sodelujočih skupin veča iz leta v leto, so se prireditelji odločili, da bodo letos nastopile skupine nekaterih društev, ostale pa bodo prisle na vrsto naslednje leto. Tako bo deželo Abruzzi zastopala skupina igralcev na du-; društvo "Campaniassime" bo predstavilo splet posvečen neapeljskemu pesniku Salvatoreju di Giacomu; mesto Gorica bodo zastopali dijaki srednje sole Loc-

chi z lepljenko "Canti di pace e di amicizia" (Pesmi miru in prijateljstva); Sicilija se bo predstavila s komedijo "U' malato pi forza" v izvedbi skupine "La giara", deželo Apulijo pa bodo zastopali člani folklorne skupine "Apulia" iz Trzica.

Večer bosta povezovala Damjana Cescut in Giuseppe Lo Medico, ki je obenem režiser. Namen večera je, kot vsa ta leta, tudi dobrodelnega značaja. Organizatorji bodo zbirali prostovoljne prispevke, ki jih bodo se isti večer izročili predstavnikom Unicefa. Srečanje se bo zaključilo ob prigrizku tipičnih jedi iz dežel, iz katerih prihajajo sodelujoči.

PRIREDITVE

OBČINA SOVODNJE vabi danes ob 20. uri v dom Danica na Vrhu na predavanje Marka Waltritscha o Trgovskem domu v Gorici. Jutri ob 20. uri pa bo v sklopu prireditev ob 50-letnici osvoboditve, koncert partizanskih pesmi v izvedbi zborov Skala iz Gabrij in O. Župančič iz Standreža.

V OBČINSKI KNJIZNICI V STARANCANU bo danes ob 17.30 srečanje z bosanskim pesnikom Božidarjem Stanisicem. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi razstavo fotografij Danila Kranocića z naslovom: "Dovolj je krvi in vojnih ognjev. Potrebujemo kruh miru". Prireditelj je JVKC iz Ronk.

KD SOVODNJE vabi na slovesnost ob 50-letnici osvoboditve, ki bo v nedeljo, 26. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu. Ob tej priložnosti bodo predstavili knjigo M. Waltritscha "Protagonisti sovo- denjske stvarnosti".

OBVESTILA

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA vabi na zborovanje, ki bo danes, 17. novembra, ob 16. uri v glasbeni sobi v Dobrdo.

SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijavite se lahko pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbornikih društva.

DRUŠTVO SLOVENS- KIH UPOKOJENCEV NA GORIŠKEM obvešča, da bosta avtobusa za Galiano v nedeljo, 19. t.m., odpeljala kot sledi: 1. avtobus ob 15. uri iz Sovodnj v Standrež, 2. avtobus ob 15. uri s Travnika mimo gostilne Primožiz, skozi Podgoro v Standrež.

SKD HRAS- Sportni odsek organizira rekreacijsko in predsmucarsko telovadbo. Za informacije klicite na številko 78130 ali 419957.

KINO

GORICA

VITTORIA 16.00 »Pa- gemaster«. Film za otroke.

18.00-20.00-22.00 »Nine months - Imprevisti d'amore«. Rež Chris Columbus. Igrajo Hugh Grant, Julianne Moore, Robin Williams. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Mortal combat«. Igra Christopher Lambert.

KONCERTI

OBČINSKO GLEDALISCE V TRZICU, nocoj ob 20.30 koncert Orkestra iz Padove in Veneta, dirigent in solist: Patrick Gallois. Na sporedu skladbe W. A. Mozarta.

RAZSTAVE

V GALERIJ KINA VIT- TORIA na pobudo krožka Exit razstavlja osem znanih goriških umetnikov: Sergio Altieri, Ignazio Do- liach, Franco Dugo, Luciano de Gironcoli, Alfredo de Locatelli, Mauro Mauri, Cesare Mocchiutti in Claudio Mrakic. Razstava "Pogled na okolje" je na ogled do 10. decembra.

V KATOLISKI KNJIGARNI razstavlja trzaski slikar Boris Zulian. Ogled do 5. decembra.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MARZINI, Korzo Italija 89, tel. 531443

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/b, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 9.30, Paola Bertossi iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 11.00, Maria Barazzetti, por. Rizzi iz splosne bolnišnice v cerkev v Podturu in na glavno pokopališče.

FINANCARSKA ŠOLA / SKUPŠČINA V DOMU BUDAL

V štandrezu nočejo gradnje vojašnice

Ljudje so odločno proti gradnji na letališču in zahtevajo razpis referendumu o zadevi

Prebivalci Standreža so močno zaskrbljeni zaradi nevarnosti gradnje finančarske sole na letališču. V zadnjih desetletjih je Standrez ze plačal velik davek razvoju Gorice, ki je vrsto infrastrukture od industrijske cone do avtoporta in avtoceste realizirala na zemlji slovenskih štandredskih kmetov. Zaskrbljenost in odpor proti novi vojašnici sta prišla močno do izraza na javni skupščini, ki jo je KD Oton Zupančič priredil v sodelovanju z rajonskim svetom in društvom Standrez. Dvoranica v domu Andreja Budala je bila presestna za vse občinstvo (na sliki - Fotostudio Reportage), ki je stalo v celoti s hodnika sledilo izjavam predstavnikov Odbora za varstvo letališča.

Nicolò Fornasir, Mario Michelini, Bernard Spacapan in Roberto Busolini so predstavili številne sporne aspekte zadeve. Fornasir je obnovil vse etape postopka, ki se je pomenljivo začel s Craxijem, ko je bila leta 1987 finančarska šola prvič vključena v državni finančni zakon, in končal lani z Berlusconiem, ki je

s potrditvijo vojaške tajnosti prizgal zeleno luč za realizacijo vojašnice mimo urbanističnih predpisov.

Michelini je govoril o tem, kako preprečiti sporno gradnjo. Odbor za letališče namerava delovati vsaj na dveh ravneh: po eni strani bodo vložili priživ na TAR zoper odlok o vojaški tajnosti, ki je po zakonu dopustna za vojaske utrdbe, ne pa za gradnjo vojašnic namenjenih solanju. Po drugi bodo skušali doseči referendum, na katerem bi se občani lahko izrekli o zadevi. V polnem teku je zbiranje podpisov za tri referendume, ki zadevajo gradnjo kot tako, odstop občinske parcele na letališču in urbanistična dela v korist nove vojašnice. Cilj je, da bi vsaj eden od referendumov bil sprejet in bi tako postal učinkovito orodje zoper vojašnico.

Spacapan je poudaril nesprejemljivost dejstva, da se z osimskim denarjem, ki je bil namenjen utrjevanju miru in prijateljstva ob meji, financira nova vojaška struktura. Dejal je tudi, da Standrez noče in na sme doživeti se

ttega udarca, ki bi najbrž dokončno izkazal slovenski značaj kraja.

Busolini je ob ugotovitvi, da je odprtje finančarske sole možno v eni od opuščenih vojašnic, na primer v Locniku, podal zanimivo razlago za vneto, s katero si nekateri politiki v Gorici na vse kriplje prizadevajo, da bi dobili finančarsko solo. Najbrž gre za poskus umetnega ohranjanja nacionalistično opredeljenega družbenega bloka, ki je doslej vedno in se danes izraža goriski vodilni razred. Spopad okrog finančarske sole je torej spopad med staro miselnostjo in novimi pogledi odprtejših Gorice, ki bolj kot vojašnice potrebuje sodobne infrastrukture za sodelovanje z vzhodno Evropo.

V razpravo so posegli se predsednik rajonskega sveta Tabaj, ki je spomnil, da se je rajon odločno opredelil proti vojašnici in za referendum, pa tudi mnogi domačini, katerih posegi do dokazali, kako občuteno je to vprašanje in kako močno je v ljudeh zasidran odpor proti vsiljevanju nove vojašnice.

GORICA - NOVA GORICA

Skupni urad za probleme obeh mest

Občini Gorica in Nova Gorica nameravata ustanoviti skupni urad, ki naj bi skrbel za reševanje vprašanj, ki neposredno zanimata obe mesti. O tem sta se pogovarjala na srečanju v prejšnjih dneh oba župana, Gaetano Valenti in Crtomir Spacapan. Skupni urad naj bi imel enotno tajništvo in specifično v ta namen dodeljeno osebje obeh administracij. Skrbel naj bi predvsem za postopke pridobivanja finančnih sredstev, ki jih Evropska zveza namenja obmejnim področjem in ki jih tako Gorica kot Nova Gorica nameravata uporabiti za vrsto pomembnih projektov. Denar iz evropskih skladov naj bi namreč uporabili za nove prometnice, za sanacijo okolja, za modernizacijo raznih javnih struktur. Med glavnimi načrti, ki naj bi jih financirali iz teh virov je sanacija Korna in ureditev novih preciščevalnih naprav za mestne odplake.

Novi skupni urad bosta vodili posebni odborništvu za odnose z drugimi javnimi upravami tako na nacionalni kot na evropski ravni. Sklep o ustanovitvi novega odborništvu so v Gorici pravkar sprejeli (odborništvo naj bi prevzel dosedanji predsednik odbora preglednikov računov dr. Gerardo Amiran-te), župan Spacapan pa je povedal, da nameravajo podobno novo odborništvu v kratkem uvesti tudi v Novi Gorici.

Župana sta se na srečanju tudi dogovorila, da bosta občini sklenili poseben sporazum glede posegov za sanacijo Korna, tako kot je priporočil bivši deželni odbornik za okolje D'Orlandi. S tem v zvezi je

župan Spacapan obvestil Valentija, da so v Novi Gorici uvedli nov ekološki davek, iz katerega bodo črpali sredstva za razne posege v korist okolja in med temi tudi za nove preciščevalne naprave za greznice odplake.

Župana sta se nadalje dotaknila se vprašanja visoko hitrostnih železnih zvez. Dogovorila sta se, da se bosta vsak pri svoji državi zavzela za to, da bi glavna hitra železniska zveza na relaciji vzhod-zahod bila speljana skozi Gorico. »Vsaka drugačna izbira«, sta poudarila župana, »ne bi bila sad objektivne in tehnične utemeljene odločitve, temveč političnih ali volilnih računov«.

Cecilijanka in pesmarica Emila Komela

V Katoliški knjižnici bodo danes ob 18. uri predstavili zbirko posvetnih skladb goriškega skladatelja Emila Komela "Zelen je log", ki je izšla ob 120-letnici njegovega rojstva. Predstavitve prireja ZSKP, Komelovo pesmarico pa bo predstavila muzikologinja Tatjana Gregorič. Nocojsnja predstavitve je povezana s tradicionalno pevsko revijo Cecilijanko, ki je letos posvečena Emilu Komelu. Koncerta, na katerih bo nastopilo po 10 zborov, bosta jutri ob 20.30 in v nedeljo ob 16. uri v goriškem Kulturnem domu.

NOVICE

Agostino Pirella bo predstavil knjigo o psihiatrični rehabilitaciji

Psihiater Agostino Pirella je pred 30 leti začel svojo službeno pot v Gorici, kamor ga je poklical Franco Basaglia. Zacenjala se je "revolucija" v pristopu do umskih bolnikov, do katerih je ekipa mladih pogumnih psihiatrov skušala represivne metode nadomestiti z bolj človeškimi. Pirella se danes vrača v Gorico, kjer bo ob 18. uri na pobudo krožka Rinascita v knjigarni Antonini na Korzu Italia skupaj s psihologom Paolom Henryjem predstavil svojo knjigo "L'invenzione collettiva", ki obravnava probleme rehabilitacije umskega oz. prizadetega bolnika.

V kinu Vittoria film za otroke

V kinu Vittoria se nadaljuje niz otroških in mladinskih filmov, ki ga uprava kina ponuja najmlajšim s posebnim popustom na vstopnici. Tokrat bodo vrtili film Macaulaya Culkina "Pagemaster": danes in jutri bosta predvajani ob 16. uri, v nedeljo pa bo matinejska predstava ob 11.15. Glavni junak je poradni deček iz filma "Mamma, ho perso l'aereo", ki tokrat stopa v Knjigo vseh knjig, kjer ob živih igralcih, risankah in animiranih figurah podoživlja dogodivščine junakov iz najbolj znanih pravljic.

Novinar Danilo Slivnik gost krožka Anton Gregorčič

V okviru delovanja krožka Anton Gregorčič bo danes ob 20.30 v komorni dvorani centra E. Komel v Katoliškem domu nastopil na srečanju z občinstvom Danilo Slivnik, urednik revije Mag, ki bo pod naslovom "Slovenija in zamejstvo danes" skušal osvetliti odnose med matično državo in slovensko manjšino. V tem trenutku, ugotavljajo organizatorji večera, iščeta obe strani novo razmerje druga do druge, pri čemer se izrazito in mestoma tudi dramatično kažejo prenesljivi preobrti, ki nalagajo obema stranema dodaten premislek. Nocojsnji večer naj bi bil priloznost za razpravo o tem.

Predstavitve revije "Limes"

Direktor geopolitične revije "Limes" Lucio Caracciolo bo danes ob 16.30 v knjigarni "Editrice Goriziana" nasproti ljudskega vrta predstavil nov zvezek revije, ki obravnava problem mirovnega procesa na Bližnjem vzhodu. O aktualni temi pišejo v njej Arrigo Levi, Sergio Romano, Simon Peres, Feisal Hussein in drugi ugledni pisci.

Bitka pri Marengu v glasbi

V predavalnici pokrajinskih muzejev na gradu bo nocoj ob 18. uri zanimiv koncert Giorgia Blasca (flavta) in Ennia Huerrata (kitara), ki bosta izvedla skladbo "La battaglia di Marengo" Antonia Gracca. Skladba "priprave" o bitki leta 1800 med napoleonsko in avstrijsko vojsko. Koncert je povezan z razstavo "800 di frontiera".

Štavlka avtobusnih voznikov

Pokrajinsko avtobusno podjetje APT in mestno avtobusno podjetje v Gorici opozarjata uporabnike, da bo danes, 17. novembra, dopoldne zaradi stavke predvidoma ohromljen avtobusni promet. Voznje na progah APT bodo prekinjene med 9. in 12. uro, mestni avtobusi pa bodo ustavljeni od 9. do 11.30.

V Trstu umrl upokojenec žrtev nesreče v Štarančanu

V bolnišnici na Katinari je včeraj podlegel poškodbam 83-letni Giovanni Battista Valline iz Štarančana. Priletni moški se je ponesrečil v sredo ob 14.30 v krizišču ulic Battisti in 1 Maggio v Štarančanu. Peljal se je na skuterju, ko mu je s ffordom fiesto presekala pot 54-letna Ester Colautti iz Ronk. Vallineja je najprej vrglo v vetrobran, nazadnje je obležal težko ranjen na asfaltu. Njegovo stanje je bilo takoj videti obupno in je včeraj kljub intenzivni negi umrl.

Trije ranjeni v veržnem trčenju

Na Trzaski cesti malo pred mirenskim prehodom so bile včeraj ob 14. uri v veržnem trčenju ranjene tri osebe. 38-letni Biagio Santonocito je s fiatom duno ustavil, da bi zavil v levo. Za njim se je v Y10 ustavila 53-letna Milojka Ozbot por. Marusič iz Rupe. Vanjo se je nato z drugim Y10 zaletela 48-letna Alberina Staffuzza iz Trziča in avto Ozbotove sunila v duno. Vsi trije so bili lažje ranjeni: zdravili se bodo od 10 do 15 dni.

Čelno trčenje dveh tovornjakov

Pri Moščenicah, na cestnem odseku med avtocesto in drž. cesto med Trstom in Trzicem, sta včeraj malo pred 13. uro celno trčila avstrijski in italijanski tovornjak. Prvega je upravljal 39-letni Franz Brunner iz Gradca, drugega 33-letni Constantin Tapuc, Romun a bivajoc v Venetu. Trčenje je menda povzročil slednji, ki ga je na ovinku zaneslo. Lažje je bil ranjen Tapuc. Promet je bil precej časa oviran.

Padec ometa pretrgal žice

Gasilci so včeraj po 18. uri s poslopja v Carduccijevi ulici 65 morali odstraniti precej skrusenega ometa. Del ometa je pred tem padel na cesti in pri tem tudi pretrgal električne žice. Električni tok je bil prekinjen na širšem območju do posega tehnikov mestnega podjetja.

KRONIKA / ARETACIJE IN PRIJAVE

Policija razkrinkala tolpo nevarnih prekupčevalcev

Goriška policija je te dni pod vodstvom namestnika drž. pravdnika dr. Paolinija uspešno zaključila preiskavo proti tolpi prekupčevalcev z ukradenimi vozili, orožjem in drugim. Vse se je začelo 2. oktobra, ko so zaradi posesti pistole češke izdelave, municije, 2 tisoč dolarjev sumljivega izvora in ponarejene osebne izkaznice v Fiumicellu aretirali 21-letnega Maxa Coslovicha iz Fossalon. Teden kasneje so pri Vidmu aretirali se 25-letnega A. M. in 38-letnega G. L., oba iz Milana. Peljala sta se na ukradenem audiju 100 s ponarejenimi dokumenti in registrsko številko. Preiskava je kasneje pokazala, da sta bili aretaciji povezani in je tudi omogočila izsle-

ditev drugih 10 oseb, večinoma iz Veneta, Lombardije pa tudi iz Slovenije. Vsi naj bi sodelovali pri prekupčevanju z avtomobili, orožjem in pri drugih ilegalnih poslih, med katerimi naj bi bilo tudi organiziranje ilegalnega priseljevanja.

Črno odlagališče

Finančni strazniki so včeraj prijavili sodstvu zaradi nedovoljenega odlaganja odpadkov upravitelje nekega furlanskega podjetja, ki naj bi pri industrijski coni v Trziču odvrgli veliko število odrabljenih pnevmatik. Podjetje je nekoč delovalo v Trziču in predelovalo rabljene pnevmatike. Potem so se preselili, neuporabno saro pa neodgovorno pustili kar ob morski obali.

GLEDALIŠČE / V KULTURNEM DOMU V GORICI

Pasolinijevi Turki v Furlaniji

Sinoči abonmajška predstava - Nocoj ponovitev za neabonente

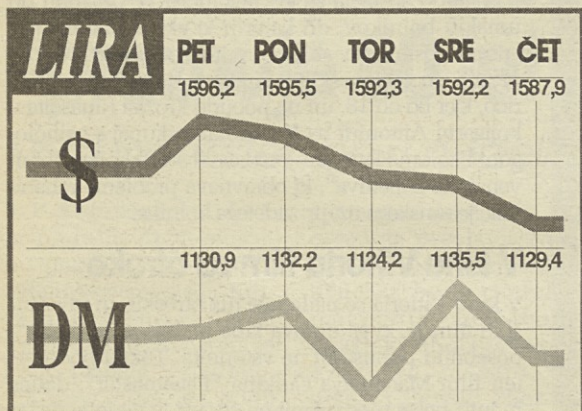

V Kulturnem domu se je sinoči začela redna abonmajška sezona italijanskega gledališča s poetično igro Pier Paola Pasolinija "I Turcs tal Friul". Nocoj ob 20.30 bodo igro v postavitvi Dezelnega stalnega gledališča s sodelovanjem nekaterih drugih gledaliških ustanov ponovili za neabonente.

Gre za zanimivo predstavo v furlanski-

ni, ki so jo prvič postavili po potresu v Furlaniji leta 1976 in jo tokrat posvečajo Pasoliniju ob 20-letnici smrti. Dramo je veliki pesnik in vsestranski kulturnik posvetil ljubljeni Furlaniji. V njej obnavlja spomin na turški vdor leta 1499, preko katerega pa spregovori tudi o nam veliko bližnji nasistčni okupaciji in dramah, ki so jih takrat doživljali ljudje.

gospodarstvo in finance

ITALIJA / DOSEDANJI PODATKI NISO UPOŠTEVALI NEKATERIH VIROV PRIHODKOV

Iztržek turistične sezone je večji od predvidenega

Spremenil se je samo način zbiranja uradnih podatkov

RIM - V Italiji so letos prihodki od turizma večji od predvidenega. Po uradnih ocenah naj bi namreč znašali 12.800 milijard, v resnici pa so turisti v Italiji potrosili kar 2.000 milijard več. Razlika v zneskih je odvisna predvsem od drugačnega načina zbiranja podatkov. Letos je italijanski menjalni urad namreč sklenil namesto običajne predelave bancnih podatkov raje izvesti anketo.

V poletnih mesecih je intervjuval 40.000 tujih obiskovalcev in na podlagi tega ugotovil, da so tuji turisti v Italiji po-

trošili 14.700 milijard lir, približno dvakrat večjo vsoto od tiste, ki so jo potrosili Italijani, ki so se podali na počitnice v tujino. Izdatki letih znašajo 7.400 milijard lir, ne pa 5.800, kot je izhajalo iz dosedanjih uradnih podatkov. Anketa, ki jo bodo ponovili tudi prihodnje poletje, je dokazala pomembno vlogo podtalne ekonomije. V tem primeru ne gre toliko za problem davčnega utajanja, pač pa za podatke, ki jih drugi načini ocenjevanja preprosto spregledajo.

Anketa je tudi unicila mit potratnega italijanskega turista:

skupni izdatki tujih turistov na počitnicah v Italiji znašajo povprečno 750.000 lir, medtem ko Italijani v tujini potrosijo povprečno 600.000 lir. To si je seveda možno razlagati s hudim padcem vrednosti lire v mednarodnem merilu. Na osnovi vprašan ankete je bilo poleg tega mogoče sestaviti seznam najbolj priljubljenih italijanskih turističnih mest; to so Benetke, ki jih obišče 8,2% turistov, zatem Rim (7,6%), Firenze (4,3%) in Milan (4,1%), kamor potujejo večinoma poslovneži.

Anketa je tudi ugotovila, da so Italijani se vedno precej ne-

zaupljivi do kreditnih kartic (1.400 milijard izdatkov), medtem ko jih tujci na obisku v italijanskih mestih in letovskih krajih uporabljajo veliko bolj sproščeno (2.500 milijard izdatkov). Italijanski turisti imajo se vedno najraje bankovce, ki si jih navadno priskrbijo se preden odpotujejo. V Italiji kupijo namreč za 3.400 milijard deviz, iz države pa izvozijo samo 1.800 milijard lir. Med ugotovitvami ankete je tudi ta, da zelo malo italijanskih turistov uporablja potovalne čeke oziroma se poslužuje avtomatov za dvig gotovine v tujini.

Danes odprejo v Pordenonu sejem motorjev

PORDENON - Na gospodarskem razstavišču v tem mestu v zahodni Furlaniji odprejo danes 11. sejem motornih vozil z naslovom »Fiera motori«. Sejem bo odprt tri dni, do vključno nedelje, 19. novembra, potem, po nekajdnevem premoru, spet tri dni ob koncu prihodnjega tedna, od 24. do vključno 26. novembra.

Na letošnjem sejmu je prisotnih 228 podjetnikov, ki razstavljajo vse, kar je v zvezi s motornimi vozili, od avtomobila do nadomestnih delov in vse potrebne opreme. Seveda so tu prisotni najnovejši avtomobili 23 svetovnih unamk. Tem je treba dodati še 16 tovarn motorjev. Na sejmišču je tudi 15 sportnih ter strokovnih združenj. Razstavnega prostora je 50.000 kv. metrov, od tega polovica v pokritih dvoranah.

V sejmskih dneh bodo na sporedu razna tekmovanja. Na ogled bodo tekmovalni avtomobili in kot je na taksnih sejmih že običaj pri- dejo tudi nekateri znani avtomobilski vozači.

Tudi razstav je kar nekaj. Ena bo posvečena zgodovini avtomobilskih rallyjev. Na drugi bo znan stilist Bertone razstavljaval sedem vozil, ki so prisli iz njegove delavnice. V drugem

prostoru bodo na ogled tekmovalna vozila, od majhnih go-kartov pa do tistih, ki vozijo na prvenstvenih formule ena. Na ogled bodo tudi vojaška vozila, najnovejši tehnološki dosežki na tem področju. Se zla-

sti zanimiva bodo vozila, ki so jih med 2. svetovno vojno uporabljale armade ZDA, Velike Britanije, Nemčije in Italije. Na že kar tradicionalni razstavi modelarstva bomo lahko videli modele letal, ladij in motornih vozil. M.W.

Na sliki: V Pordenonu bodo razstavljene tudi nanovejši modeli raznih avtomobilskih his.

VELIKA BRITANIJA

Tudi Slovenija na letošnji turistični razstavi v Londonu

LONDON (STA) - Na letošnji turistični borzi (WTM - World Travel Market), ki te dni poteka v Londonu in je eno največjih srečanj turističnih delavcev na svetu, ima tudi Slovenija svoj razstaveni prostor, so včeraj sporočili iz ministrstva za gospodarske dejavnosti. V primerjavi s preteklimi leti je letošnji razstaveni prostor Slovenije na WTM manjši, a je bolj opazen in funkcionalnejši. Na tiskovni konferenci, ki je bila zelo dobro obiskana, je Slovenijo in njen turizem predstavil državni sekretar za turizem Peter Vesenjak. Večino novinarjev, ki so pokazali, da Slovenijo dobro poznajo, so zanimale cene in letalske povezave s svetom. Po novinarski konferenci so na razstavnem prostoru pripravili se sprejem, na katerem so Slovenijo predstavili ne le z besedo, ampak tudi s kozarčkom slovenske-

ga vina in hrano. Letošnja WTM je že šestnajsta doslej. Prva borza je bila leta 1980, na njej pa se je predstavilo 350 udeležencev. Letošnja udeležba je podrla vse rekorde, saj se v london-skem razstavnem prostoru Earls Court predstavlja 157 držav oziroma več kot 4000 razstavljalcev. Letos se v Londonu prvič predstavljajo Koreja, Mongolija, Vietnam, Eritreja, Dominikanska republika, Oman, Kolumbija, Honduras in Nikaragva.

LJUBLJANA (STA) - Oktobra so se cene v trgovini na debelo v primerjavi z mesecem prej v povprečju povisale za pol odstotka. Po podatkih slovenskega državnega statističnega urada so na rast cen najbolj vplivale dražje higien-ske in čistilne potrebscine, ki so se v povprečju podražile za 1,7

POGOVOR Z DRAGOM OTO

Politiki morajo prisluhniti bazi

O posebnem trenutku, ki ga trenutno doživlja naše obrtništvo, smo se pogovarjali s predsednikom obrtniške sekcije pri SDGZ Dragom Oto.

»Lahko smo zmerno zadovoljni z obstoječim stanjem, ki se je kolikor toliko ustalilo in naša kategorija v tem zadnjem obdobju ni bila več pod tolikšnim udarom negativnih faktorjev. Osip zaradi starosti operaterjev in davčnega pritiska "minimum tax" je bil nezaten, nastalo pa je nekaj novih podjetij, tako da smo številčno obdržali svoje položaje. Na splošno lahko rečem, da so se obrtna podjetja utrdila in izboljšala svojo notranjo strukturo, postala so močnejša in so lahko kos novim izzivom v hudi konkurenci. Obrtniki smo druga gospodarska sila na Trzaskem, tik za terciarnim sektorjem. Najbolj so se vedno pod udarom gradbeniki, ki v največji meri občutijo posledice gospodarske krize. Najboljše poslovne rezultate so imela tista obrtna podjetja, ki so obnovila delovne

prostore in posodobila svojo tehnološko opremo. To velja se zlasti za proizvodne enote v obrtni coni v Dolini.«

Obrtna sekcija SDGZ nudi svojim članom paleto servisnih storitev in jih zastopa navzven. Kako razvijate to sindikalno zastopstvo?

»Imeli smo stalne stike z deležnim odborništvom, s trzaskim skladom in finančno ustanovo CONGAFI, katerim smo predložili probleme naše stroke in posredovali za njihovo ugodno rešitev. V prvi vrsti gre za pridobivanje olajšanih kreditov za posodabljanje obratov, sedaj

pa je obvezna na osnovi zakona st. 626 zagotovitev standardov za varnost pri delu, kar predstavlja zahtevno obveznost. Razveseljivo je, da smo začeli v večji meri koristiti ugodna posojila iz javnih sredstev. Tudi organizacijsko smo se kot sekcija utrdili, izboljšali smo strukturo, tako lahko nudimo boljši servis in informacije o novostih, s čimer smo tudi pridobili se večje zaupanje članov. Priredili smo tudi strokovna predavanja in tečaje za vodenje podjetij z namenom, da povečamo podjetnost in sposobnost prilagajanja trgu, razmeram in zahtevam potrošnikov. Lahko rečem, da so člani odbora obrtne sekcije aktivno sodelovali in so prinesli nove ideje, ki smo jih nato iznesli na raznih forumih. Obzlovati moram le, da pristojni deželni odbornik ni imel dovolj poslušarja za te predloge in sugestije. Skrajni čas bi bil, da se trend odnosov med politiko in ljudstvom obrne na glavo: dolžnost politika je, da prisluhne bazi!« (ma)

NOVICE

Olivetti in France Telecom za sodelovanje na področju telekomukacij

PARIZ (STA/dpa) - Francoski Telecom in italijanski Olivetti nameravata v Italiji ustanoviti skupno podjetje za telekomunikacijske storitve. Olivetti bo imel 51-odstotni delež, francoski Telecom pa 49-odstotnega. Podjetje naj bi ponujalo telekomunikacijske storitve na področjih, ki so po odločitvah EU odprta tudi za konkurenco.

Japonska stopnja brezposelnosti dejansko večja od uradne

TOKIO (STA/dpa) - Japonska dejanska stopnja brezposelnosti je skorajda dvakrat večja kot uradna, ki znaša 3,2 odstotka. Japonski minister za gospodarsko načrtovanje Isamu Miyacaki je stopnjo brezposelnosti ob upoštevanju števila tistih delavcev, ki jih niso odpustili, čeprav zanje ni dela, ocenil na 5,5 do šest odstotkov. Po njegovih besedah je brezposelnost na Japonskem prav tako resna težava kot v ZDA.

Rahle podražitve v Sloveniji

odstotka, tekstilni izdelki so bili v povprečju dražji za 1,3 odstotka, gradbeni material za 0,7 odstotka, zivilski izdelki za 0,3 odstotka, posoda pa za 0,1 odstotka. Na septembrski ravni so ostale cene usnja, kurjave in razsvetljave, električnih naprav, predmetov za gospodinjstvo, zdravil, solskih in

pisarniskih potrebscin, prometnih sredstev, pnevmatik za vozila, maziv, kmetijskega orodja ter kemijskih sredstev za kmetijstvo. V primerjavi z lanskim oktobrom so se cene v trgovini na debelo v povprečju povisale za 7,5 odstotka, v primerjavi z lanskim decembrom pa za 4,9 odstotka.

OBLETNICE / DESET LET TEGA JE UMRL SLIKAR AVGUST ČERNIGOJ

Vsestranski umetnik, stalni raziskovalec in inovator

Ustvarjalni proces nas predstavlja v brezčasni prostor stalnih dinamičnih sprememb, obnavljanja. Avgust Černigoj, ena najvidnejših osebnosti avantgarde Srednje Evrope pripada tej dimenziji. Kdor ga je poznal, ali ga preko njegovih stvaritev odkriva vedno znova, najprej občuti ditalen utrip ustvarjalne osebnosti. Morda prav zato se težko sprijaznimo z dejstvom, da je minilo kar 10 let, ko je prav na ta dan Avgust Černigoj prestopil iz tega sveta, ki ga je znal do visoke starosti sedeminosemdesetih let nenehno oživljati in oplajati. Njegove umetnine ostajajo žive in aktualne, pritegujejo pozornost tudi pri novejših generacijah. Se zlasti njegovi učenci se ga z veseljem spominjajo: njegova živahna osebnost je spodbudno vplivala na celo generacijo umetnikov, kot bi bil njegov ustvarjalni elan nekaj posebnega, strastno nalezljivega.

Ce bi morali strniti Černigojevo likovno rast v nekaj mislih, bi prav gotovo poudarili njegovo neobčajno prilagodljivost in vsestranskost: z enako lahkoto se je loteval risarsko zgovornih portretov, slik, lepljenk ali grafik, z enako spretnostjo je v najrazličnejših tehnikah posredoval enako pestre tematike: od čiste figurlike do popolne abstrakcije.

Primorski umetnik je odigral veliko vlogo v času korenitih sprememb, s svojim doprinosom je povzdignil trzasko likovno dogajanje na evropsko raven. Ob njegovih delih se zamislimo in popeljemo nazaj v iskanje njegovih korenin in tistih življenjskih sil, ki so skozi različne pripetivščine oblikovale tako bogato osebnost.

Pot nas pelje tja do leta 1898, točneje 24. avgusta v Trst, ko je Avgust Černigoj privekal k luci belega dne očetu Maksimiljanu, ki je bil po rodu iz Vipave in materi Mariji, ki je bila doma s Padric. Oče je bil pristaniki težak, otrok pa je bilo kar sedem pri hiši. Takoj po osnovni soli je mlad Avgust stopil do pleskarja, da bi se izučil poklica. Prav njegov delodajalec je odkril mladenčevu nenavadno nagnjenje do likovnega ustvarjanja ter mu svetoval naj studij nadaljuje na poklicni likovni soli. Tako je tudi storil in se solal pri slavnem Wostriju. Kasnejše studije mu je omogočila s stipendijo baronica Marenzi. Vojni čas je predstavljal tudi za Černigoja težko preizku-

snjo, vendar je tudi v tem obdobju z vnemo risal in ustvarjal z izrazito ekspresivnimi potezami. Ko se je kasneje vrnil v Trst, se je najprej zaposlil v ladjedelnici, nato kot likovni pedagog in začel pogobljeno fazo raziskovanja. Opravil je tudi habilitacijo za poučevanje in gojil stike s slavnimi akademijami v Evropi. V Münchnu je tako spoznal Kosovelovo sestro Karmelo in preko nje tudi pesnika Srečka. Prav njegove revolucionarne ideje so privabile tudi Černigoja v Ljubljano. Tu se je ustavil do leta '24, ko se je ponovno podal v Nemčijo. Tokrat na slavno Weimarsko solo Bauhaus, kjer je sledil tecaju Moholya Nagija v oddelku, ki ga je vodil Kandinski.

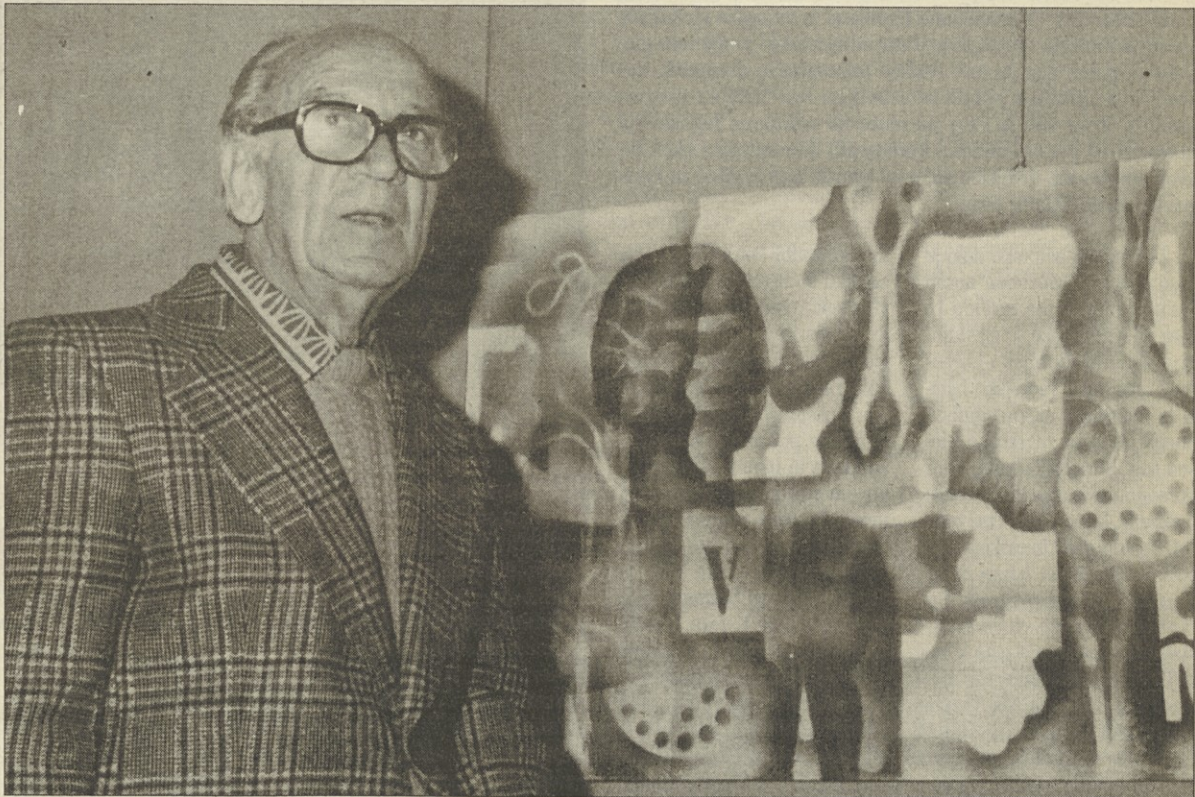
V Ljubljani se je leta '24 predstavil s prvo konstruktivistično razstavo, ki je doživela velik uspeh s strani mladih umetnikov, kritika jo je pa enostavno prezrla. Leto kasneje so v Jakopičevem razstavišču razstavo ponovili, malo zatem prisilijo ljubljanske oblasti Černigoja, da se vrne v Trst. Tu ustanovi konstruktivistično skupino, katere predstavlja prav on vodilno osebnost. Iz Černigojeve likovnega raziskovanja stopi v ospredje novo pojmovanje prostorskih razmerij, časovne komponente in svetlobnih iger.

Na grafičnem področju izstopajo naslovne strani, za revijo Novi rod, za katero je ustvaril tudi ilustracije.

Slike, ki jih je ustvarjal za notranjo opremo ladij so sicer bolj figurativne, čeprav je v njih opazna izrazita barvna sinteza. Razpet med Trstom in Ljubljano je Černigoj zapustil številne freske v obalnih cerkvah, lesene intarzijske, potrtrete, slike, lepljenke, vse do abstraktnih slik in objektov.

V Lipici je na ogled stalna zbirka z reprezentativnim izborom Černigojevih del; v mestnem muzeju sodobne likovne umetnosti Revoltella v Trstu je v stalni zbirki na ogled tudi rekonstrukcija konstruktivistične dobe. Černigojevi linorezi so po njegovi smrti doživeli se ponatis. Zgovorni so tudi filmski posnetki Ferrarija in Zerjale, v katerih zazivi umetnikova osebnost v vsej svoji živahnosti. Neizbrisna sled ostaja v vseh nas, Černigojev ustvarjalni življenjski zgled oplaja slovensko likovno dediščino in jo postavlja daleč izven ozkih meja v širše evropsko dogajanje.

Jasna Merku

AVGUST V SINOVIH SPOMINIH

»Od avantgardne umetnosti se ni dalo živeti«

Cesare Černigoj je ob dopisu, ki ga objavljamo v prevodu, posredoval še drugo gradivo

Danes, 17. novembra, poteka deseta obletnica smrti mojega očeta, slovenskega umetnika Avgusta Černigoja, ki se je rodil v Trstu, 24. avgusta 1898. S temi vrsticami želim opozoriti predvsem slovenske bralce na na veličino osebnosti mojega očeta, ki zasluži vse priznanje ne samo kot umetnik, temveč tudi kot pedagog. Bil je namreč med prvimi profesorji risanja in umetnostne zgodovine na slovenskih solah v Trstu, ki so jih v obdobju fasizma zaprli in ki so jih v solskem letu 1945-46 spet odprli na poseg zavezniške uprave. Moj oče je lahko poučeval na nizjih in visjih srednjih solah na osnovi habilitacijskega izpita, ki ga je opravil v Bologni leta 1922. Kljub temu pa v fasisistični Italiji ni smel poučevati, niti na italijanskih solah, ker se ni hotel vpisati v fasisistično stranko in spremeniti svojega preimka, kar so žal storili številni Slovenci.

To pa je zanj in za njegovo družino pomenilo, da je živel od umetnosti, točneje od avantgardne umetnosti, ki jo je trzaska mala in srednja buržoazija zavračala. Na nasvet italijanskega futurista E.T. Marinettija se je odločil zavzel, da so mu dodelili dekoracijo notranjosti luksuznih ladij, ki so jih v trzaski ladjedelnici izdelali od leta 1931 dalje. Žal so se vsa ta njegova dela izgubila, ker so se z ladjami vred potopila v vojnem obdobju 1940-43, ko so ladje uporabljali za prevoz italijanskih vojakov v Afriko. Žal je za to dejavnost iz poročanja glasila »Ultime notizie« izvedela tudi trzaska finančna uprava, ki je zato od mojega očeta zahtevala letno prijavo dohodkov po obrazcu, ki je veljal za vse svobodne poklice. Moj oče jim je dopovedoval, vendar jim ni dopovedal, da se bo dejavnost v kratkem prekinila (kar se je zgodilo leta 1936). Zaradi spora so nam zasegli pohisto (razen postelj); vse do leta 1940, ko je fasisistična Italija vstopila v vojno, so se zasegi in odkupi pohištva ciklično nadaljevali.

V tem obdobju se je moj oče, ki se ni nikoli uklonil trzaskemu malomescanskemu okusu, odločil za

poslikavo cerkva. Naj s tem v zvezi omenim cerkvo v Stivanu (okrog leta 1938), cerkvo v Drežnici, pri poslikavi katere je sodeloval z velikim slovenskim slikarjem Zoranom Musicem (okrog leta 1940) in cerkvo v Knezaku (v obdobju 1943-45).

Po drugi svetovni vojni se je lahko kot profesor s stalno plačo posvetil umetniški dejavnosti. Preizkusil je razne izrazne smeri, med katerimi naj omenim grafiko in intarzijo. Veliko je razstavljal vsepovsod po Evropi, vendar je s svojim umetniškim delom malo zaslužil. Njegov neakademski pristop do poučevanja je omogočal njegovim študentom, da so se svobodno izrazili, kar je njim in njihovemu profesorju prineslo veliko priznanj in nagrad. Vzgojil je veliko talentov, naj omenim vsaj E. Zajca, ki trenutno živi in dela v ZDA, in Klavdija Palčiča.

Leta 1968 je dopolnil 70 let in je po zakonu moral v pokoj z zelo nizko pokojnino, ker je imel malo let plačanih prispevkov. Od tistega leta dalje je z razstavami, privatnimi lekcijami, publikacijami in drugim skušal dopolnjevati borno pokojnino. Žal pa se je njegova razvejana dejavnost, ki mu je bila v veliko uteho kljub ekonomskim težavam, sunkovito pretrgala, ko ga je 7. septembra 1975 v Barko-

vljah podrl avtomobil. Takrat mu je rešil življenje njegov bivši študent in prijatelj Rado Strukelj, na pobudo katerega so očeta sprejeli na nevrokirurški odderek Glavne bolnišnice, kjer so ga podvrgli intenzivni terapiji. Po dolgi negah in 40 dneh rehabilitacije je dobro okreval, vendar pa so mu fizične in psihične posledice nesreče od takrat dalje preprečile, da bi se lahko umetniško kakovostno izražal. Po zenini smrti junija 1993 se je preselil v Lipico, v Hotel Maestoso, kamor je tudi prepeljal veliko večino umetniških del. Umrl je približno dve leti kasneje, in sicer 17. novembra 1985 v starosti 87 let, pokopali smo ga 25. novembra.

Med priznanji, ki jih je prejel, velja omeniti članstvo v Slovenski akademiji znanosti in umetnosti in Prešernovo nagrado, junija letos pa so po njem poimenovali proesko osnovno solo. Na njegovo željo hrani njegova dela kobilarna v Lipici, ki jih je dala na ogled v posebni galeriji. Razstavni prostori »Avgust Černigoj« so odprti vsak dan, razen ob ponedeljkih, zato se lahko vsakdo na lastne oči preprča o velikem pomenu umetniškega dela tega velikega ustvarjalca.

prof. Cesare Černigoj

Usoda galerije

Vedno bolj se zdi, da je nemirni umetniški duh, ki je ustvarjal vse do smrti, doživljal podobno usodo kot njegov prijatelj in sodobnik Srečko Kosovel. Podobno kot Kosovel je tudi Černigoj s svojo ustvarjalnostjo in misljenjem delec preseagal čas, v katerem je živel. Zaradi izjemne svobodomiselnosti in nemirnega ustvarjalnega duha je bil v večnih sporih z okoljem, ki ga največkrat ni razumelo in je z zadržanostjo spremljalo njegove umetniške »eksperimente«. Znano je, da je zadnja leta svojega življenja preživel v Lipici, kjer je tudi njegova galerija in v katerih je zbranih približno 1400 umetniških del iz različnih obdobj. Galerija, ki pri ljubiteljih moderne umetnosti vzbuja več zanimanja, žal se ni dokončala po umetnikovi zamisli in kot mu je bila dana obljuba. Mogoče se bodo ob 10-letnici smrti odgovorni za kulturno na slovenskem vendarle zamislili in poskrbeli, da se poravna dolg do tega pomembnega slovenskega konstruktivista in avantgardista. Kajti vsa leta po umetnikovi smrti je skrb za galerijo le na ljubiteljski osnovi.

a.n.

GLEDALIŠČE / DESET LET KOREODRAME

Prvinskost, ujeta med ples in igro

LJUBLJANA - Koreodrama Ljubljana je avtorsko gledališče Damirja Zlatarja Freya, ki je duša in umetniški vodja tega gledališča, poleg tega pa tudi režiser, koreograf in dramatik. Koreodrama Ljubljana je bila ustanovljena leta 1986 na njegovo pobudo. Pred tem je Frey na območju nekdanje Jugoslavije ustvaril več kot sedemdeset koreografij. Koreodrama slovi po svoji posebnosti, drugačnosti, novi tehniki igre in giba, za katero stoji Damir Zlatar Frey.

Za njegovo avtorsko delo je značilen nov, poseben način igre, ki temelji na igralcu in njegovi gradnji lika, ki ga vključuje v zgradbo dramsko-koreografskega dela. Teoretsko izhaja iz nemškega ekspresionističnega plesa in zagrebske plesne šole Rudolfa Labana. Zanimanje koreodrame je specifičen način izražanja, ki poudarja čustveno intenzivno plat dramskega dogajanja, pri čemer izhaja iz prvinskega in iracionalnega. Pri postavitvi in režiji svojih avtorskih del gre Frey od giba k besedi. Na začetku delovanja Koreodrame je igralka Alja Tkaceva povedala: »Damir Zlatar Frey, ki nas je zbral okoli sebe, je imel že dolgo zamisel o novem gledališču. Ko je v njem zorela tako dolgo, da ni mogel več živeti, je ustanovil nov teater!« Prva premiera Koreodrame Ljubljana in Damirja Zlatarja Freya je bila v sezoni 1986/87 predstava **Agata Schwarzkobler** po motivih Visoske kronike Ivana Tavcarja

in v priredbi Petra Božica. Na začetku so hoteli poudariti prvinskost koreodramskega zavra ter vrnitev k primarnemu gledališču in izražanju s simboli. Tako je Agata Schwarzkobler z ekspresivno interpretacijo odprla pot nadaljnjim uprizoritvam in likom. Na Borštnikovem srečanju so ustvarjalci prejeli Posebno nagrado za kolektivno igro v Agati Schwarzkobler. Leta 1987 je sledila Wildova **Saloma**, ki jo je odigrala Olga Kacjan, besedilo in dramaturgijo je pripravil Darko Lukić, režija in koreografija Freya pa je v tem delu združevala dramo in ples. Po motivih Slavka Gruma je nastala predstava **De Profundis**. Njeno krstno uprizoritev sta pripravila Livija Pandur in Frey. Kot pravi kritik E. H. v Mladini o tej predstavi: »Tako kot v Agati Schwarzkobler je tudi v De Profundis režijski vrhunec dosežen v koreografiji ženskega zbora...« Naslednji predstavi sta **Sluzkinji** in **Poo-**

Zabe Gregorja Strniše v oživitvi Koreodrame in D. Z. Freya (Foto: Bojan Salaj)

streni nadzor po dramski predlogi Jeana Geneta, in sicer v sezoni 1988/89. Za vlogo Claire v Sluzkinjah je igralec Alojz Svete prejel nagrado za najboljšega mladega igralca na festivalu MES in nagrado publike in ziri je na Borštnikovem srečanju za mladega igralca, oboje leta 1989. Igralec Pavle Ravnohrib je leta 1991 prejel zlato lovorjev venec na festivalu MES za vlogo Zelenookega v predstavi Poostreni nadzor. **Priha-**

jajo je Freyev videneje Ionescovih Stolov. O predstavi je leta 1992 Ivica Buljan zapisal: »Ob projektu Prihajajo D. Z. Freya, ki ga lahko beremo tudi kot prvo veliko umetniško delo, nastalo kot neposredna posledica vojne, je v tem projektu že cutiti prehod od plesnega giba k dramski besedi in glasu.« Prihajajo so leta 1993 prinesli nagrado Združenja dramskih umetnikov Slovenije, in sicer Olgi Grad za vlogo Romunske žene. Po predlogi Gregorja Strniše so bile oživljene **Zabe** in na Borštnikovem srečanju razglašene za najboljšo predstavo v celoti. Na istem srečanju je Boris Ostan prejel nagrado za igro, Pavle Ravnohrib pa je dobil Severjevo nagrado za vlogo Lazarja v Zabah. Balet Igorja Stravinskega **Pomladno obredje** je Frey prenesel v dramsko govorico, tako da akterji ne plešejo, temveč igrajo. Projekt **Lepa Vida**, koreodramska freska po motivih drame Ivana Cankarja, je Koreodrami in Freyu prinesel novo priznanje na Borštnikovem

srečanju, in sicer nagrado za najboljšo predstavo v celoti.

V letošnji sezoni je Koreodrama pripravila ožvitev Grumove Goge, ki so jo pripravili skupaj s Televizijo Slovenija. Predstava **Dogodek v Mestu Gogi** je ključna za Freyev ustvarjanje. Grum je za Freya veliki inspirator, hkrati pa je to kronski predstav slovenske koreodrame. Seveda se tu zgojda ne konca, saj Frey že snuje misli za novo predstavo po motivih Slavka Gruma in pripravlja njeno premiero, ki bo zaključila deset delovnih let Koreodrame. V letošnji sezoni pripravljajo poleg rekonstrukcije in nove premiere se povezovanje gledališč Ljubljane, Celja in Zagreba ter podelitev desetih Koreodraminih Vener za zahvalo ljudem, ki so z njo povezani. O sebi pravi, da so zdrav, živ organizem, poln sveže, ustvarjalne krvi, ki hlepi po raziskovanju, in da so v organizacijskem smislu gledališče, ki je imuno na bolezni, ki nazirajo velika gledališča - so gledališki laboratorij. **Karla Zeleznik**

Odlomek iz predstave Pomladno obredje (Foto: Bojan Salaj)

Slovenci smo dobili prve priročnike s področja lutkovne tehnologije

MARIBOR - Zasebna založba Aristej, ki jo vodi Emica Antončič, letos praznuje drugi rojstni dan. Ob tej priložnosti so ta teden v Univerzitetni knjižnici Maribor predstavili dosedanje delo in načrte za prihodnost. Po besedah Emice Antončič je založba Aristej še vedno majhna založba (doslej so izdali trinajst naslovov, od tega dve avdio kaseti), ki pa se je že uveljavila s kakovostnim in zaradi izvirnih zamisli alternativnim programom.

Zlasti uspešna je bila avdio kasetna Spanček, namenjena uspavanju dojenčkov, saj prodajajo že drugo naklado. Nihče se še ni pritožil, da kasete ni dosegla svojega namena, ampak so jo dobro sprejeli tudi odrasli za sprostitev po stresu ali studiju. Pred kratkim so izdali še drugo kaseto, na kateri je predstavljenih vseh šest pravljič za malčke iz zbirke Ada in otroški hit Adina pesem. Zaradi čedalje večjega zanimanja za zgodnje učenje

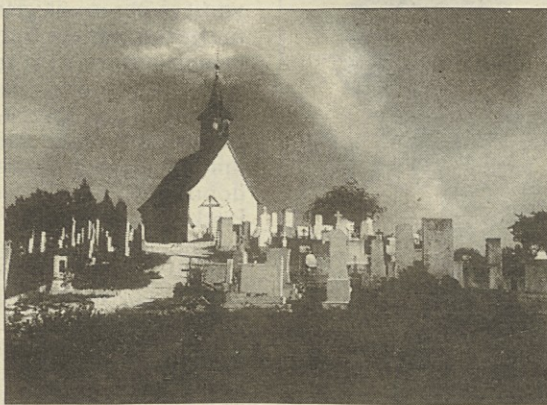
tujih jezikov so kaseto izdali v slovenskem in nemškem jeziku. Pri izdaji kasete so sodelovali skladatelj prof. Mitja Reichenberg, prevajalca mag. Elisabeth Seitz in dr. Mirko Križman, režiser Sebastijan Horvat in igralec Marjan Hinteregger. V zbirki Ada sta pred kratkim izšli tudi knjigi Muca ris in kuža volk ter Zdaj sem jaz na vrsti. Tudi ti dve deli je na besedilo Emice Antončič ilustrirala Vera Kovacević. Novost založbe Aristej sta prvi knjigi iz zbirke Moje lutke: Lutke na palici in Lutke na nitkah. Avtorica knjig je priznana oblikovalka lutk in predavateljica Breda Varl. Tako dobivamo Slovenci prve priročnike s področja lutkovne tehnologije, namenjene vzgojiteljem, učiteljem, likovnim pedagogom, ljubiteljskim lutkarjem in staršem. V zbirki, ki jo odlikujejo nazonna in jedrnata besedila, skice in barvne fotografije, bo izšlo šest knjig.

Janko Struc

VABILO NA RAZSTAVI

Retrospektivi Korošina in Koresa

V Galeriji Prešernove hiše v Kranju je na ogled retrospektiva fotografij Janeza Korošina. Korošineve fotografije so vezane na krajino, zlasti takšno, ki so jo zaznamovali clovekov posegi. S posebnim tehničnim pristopom, ki daje delom videz piktoralnosti, je avtor interpretiral krajinske momente, znotraj katerih ni prostora za cloveske figure (do 18. decembra, Prešernova 7, prost vstop, odprto od torka do petka med 10. in 12. uro ter med 17. in 19. uro, nedelja med 10. in 12. uro). V zgornjih prostorih Umetnostne galerije v Mariboru bodo nocoj ob 17. uri odprli retrospektivo, posvečeno slikarju Slavku Koresu. Kores je leta 1949 diplomiral na ljubljanski likovni akademiji (prof. Marij Pregelj). Njegovo uveljavljanje v slovenskem, zlasti mariborskem likovnem prostoru obsega čas skoraj petih desetletij. Kores je izhajal iz realistične tradicije brez sokantnih preobrazb. Motivika njegovih slik se giblje na področju krajine, portreta, avtoportreta, tihožitij, fantazij-

Janez Korošin: Ptujška gora, 1973 (KSF)

In memoriam: Ernest Gellner

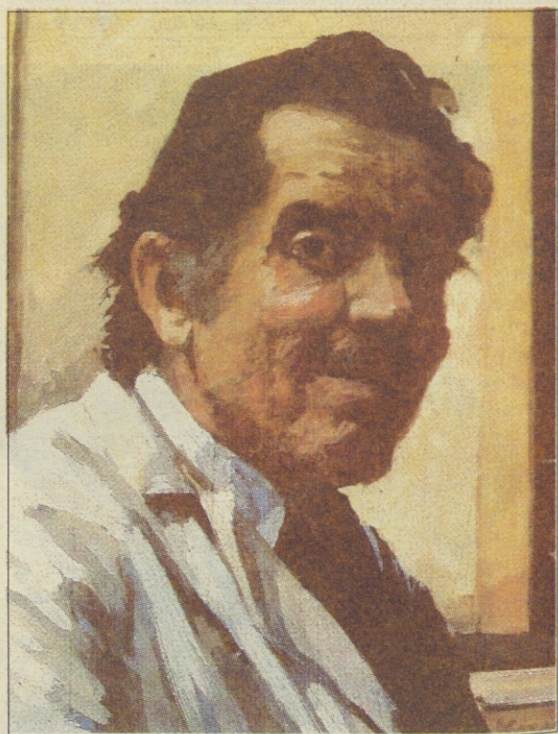
Poleti je v Piranu potekala Mednarodna etnolowska poletna sola, katere najuglednejši aktivni udeleženec je bil profesor Ernest Andre Gellner. Zal je tega prijetnega, zadržano uglednega gospoda polemicičnega duha izdalo srce. Umrl je prejšnji teden, ko se je vrnil s predavanj v Budimpešti, enega od številnih univerzitetnih mest, iz katerih so ga vedno znova vabili predavat.

Pred tridesetimi leti je vstopil v znanstveno javnost (in politično debato) s slovitvo knjigo Thought and Change, kjer je prvič spregovoril o vprašanih nacionalizmu, kar je bila njegova poglavitna znanstvena preokupacija, čeprav je morda raziskovalnemu akademskemu delu dajal prednost na področju socialne antropologije. Gellnerjevo neusahljivo zanimanje za etnična vprašanja in probleme nacionalizma pripisujejo njegovemu svetovljanskemu poreklu: rodil se je v Parizu leta 1925, kjer se ga je držala oznaka »provinicijski češki malomesanček« iz Prage, kot je rad povedal. Med letoma 1942 in 1947 je studiral politične vede, filozofijo in socialno antropologijo v Oxfordu, po končanih studijih pa je začel bogato raziskovalno in predavateljsko akademsko kariero. Od leta 1949 do leta 1984 je delal na znameniti London School of Economics, pozneje pa na oddelku za socialno antropologijo Univerze Cambridge, kjer je bil zadnja leta predstojnik oddelka. Leta 1992 je postal zaslužni profesor.

Njegov pedagoški cikel iz zadnjega obdobja je nosil naslov Religije, politike, socialne strukture: Severna Afrika, Nepal, vzhodna Evropa. S prvimi temami so zajeta poglavitna področja Gellnerjevega tematskega dela, kot ga označujejo vse biografije, v drugem delu - tako imenovanih regionalnih interesih - pa se (po terenskem raziskovanju Berberov v Maroku v 50. letih) poudarek prestavlja po regijah vzhodne Evrope. Lahko bi dejali, da ga uravnava zgodovina, kot se kje dogaja: v obdobju 1988-1989 je to ZSSR. V Pragi je ustanovil in vodil Sorosev Center za studije nacionalizma pri Centralnoevropski univerzi.

Gellnerjeva bibliografija je zelo obsejna, objavljal je vse do zadnjega. Navedimo le nekaj naslovov, ki označujejo njegova široka znanstvena zanimanja od filozofije in socialne teorije (The Devil in Modern Philosophy, 1974; Words and Things - an Examination of and an Attack on Linguistic Philosophy, 1979; Relativism and the Social Sciences, 1985) prek razprav o religiji in kulturi (Muslim Society, 1981; Leben in Islam: Religion als Gesellschaftsordnung, 1985; Culture, Identity and Politics, 1987; Cause and Meaning in the Social Sciences, 1973) pa do velikih del o civilni družbi, politiki in nacionalizmu (Legitimation of Belief, 1974; State and Society in Soviet Thought, 1988, in drugih). Na pripombe in ocitke mlajših kolegov, ces da je zmerni tradicionalist, se je odzival z nekoliko vzviseno pozo učitelja, ki se ne dovoli omajati v svojih stališčih. Njegovo zanimanje je veljalo tudi poučevanju strukture sredozemskih družb: z veseljem se je udeleževal poletne sole v Piranu, ki jo je soorganiziral Institut za humanistične studije v Ljubljani. Profesor Gellner je bil član njegovega mednarodnega znanstvenega sveta in se je zato leta 1992 mudil v Ljubljani. Programi instituta so bili blizu njegovemu teoretskemu delu; zal nam je, da ne bomo več mogli računati na njegovo sodelovanje in da se ne bomo mogli učiti iz njegovih izkušenj - ki pa seveda ostajajo tudi v njegovih delih.

Braco Rotar

Slavko Kores: Avtoportret, 1980, jajčna tempera

skih in cerkvenih interierjev. Retrospektiva bo dokumentirala njegovo umetniško pot v obdobju od leta 1948 naprej (do 31. decembra, Strossmayerjeva 6, vstopnina včeraj se ni bila določena, odprto od torka do sobote med 9. in 13. uro ter med 15. in 18. uro, nedelja med 9. in 13. uro).

(V. U.)

SLOVAŠKA / PO ODOBRTVI V BRATISLAVSKEM PARLAMENTU

Novi zakon o slovaškem jeziku krši pravice madžarske manjšine

Protest madžarske vlade in predstavnikov manjšine

BRATISLAVA - Slovaški parlament je včeraj ponoči z veliko večino glasov odobril zakon o uradnosti slovaškega jezika. Za zakon je glasovalo 108 poslancev večinske koalicije ter obeh največjih opozicijskih strank, demokratske zveze in neokomunistov. Sedemnajst poslancev se je vzdržalo, proti zakonu pa je glasovalo vseh sedemnajst poslancev madžarske manjšine.

Novi zakon v bistvu odpravlja številne pravice, ki so si jih Madžari izborili v zadnjih letih. Slovaška steje približno štiri milijone prebivalcev, od katerih je 600 tisoč pripadnikov madžarske manjšine. Madžari živijo strnjeno ob meji z Madžarsko, ob levem bregu Donave.

Predsednik Mečiar

Novi jezikovni zakon določa, da je slovaščina edini uradni jezik v državi in da se samo ta jezik uporablja v odnosih z oblastmi. S tem je bil razveljavljen prejšnji zakon, ki je Madžarom dopuščal rabo njihovega jezika

ka v krajih, kjer manjšina predstavlja najmanj 20 odstotkov prebivalstva. Slovaške oblasti dusijo manjšino s se dvema določiloma: z novimi »dvojezičnimi« so-lami, ki naj bi postopoma nadomestile sedanje sole z madžarskim učnim jezikom in v katerih naj bi pouk v nižjih razredih potekal izmenično v slovaščini in madžarscini, v višjih razredih pa bi madžarscina postopoma izginjala in postala le predmet, medtem ko je zdaj učni jezik. Drugo določilo pa je predlog o spremembi administrativnih enot, ki naj bi jih določili tako, da v nobeni novi deželi madžarska manjšina ne bo predstavljala 20 odstotkov prebivalcev.

Madžari so se temu uprli in madžarski premier Gyula

Horn je v pismu opozoril slovaškega premiera Mečiarja, da krši evropske standarde in skoduje integraciji evropskih držav. Horn je Slovaške tudi obtožil kršitve madžarsko-slovaškega dvostranskega sporazuma o varstvu manjšin, ki pa ga bratislavski parlament se ni ratificiral. Madžarska manjšina pa je posredovala pri Svetu Evrope in se pritožila zaradi kršitve okvirne konvencije o pravicah narodnih manjšin, ki jo je Slovaška že ratificirala, ni pa se formalno v veljavi, ker je ni ratificiralo vsaj 12 držav.

Sicer pa zakon ne zadeva samo manjšine in predvideva kazni v višini 40 tisoč dolarjev za kršitelja, ki bi na primer uporabljal besedi »drink« ali »popcorn«.

NEPAL / PO PETKOVH SNEŽNIH PLAZOVH

Večina tujih alpinistov je na varnem

Najhujši krvni davek so plačali Nepalci, med tujimi turisti pa je življenje izgubilo šestnajst Japoncev

KATMANDU - Ker se je vreme izboljšalo, so včeraj v Nepal po-speseno nadaljevali reševalno akcijo po tragičnih snežnih plazovih prejšnji petek. Italijanski veleposlanik v Nepal Sergio Grimaldi je iz oporišča Luckla s helikopterjem v Katmandu prepeljal devet Italijanov, štiri Američane ter po enega avstrijskega, novozelandskega in belgijskega planinca. Poleg tujih alpinistov pa je veleposlanikov helikopter v Katmandu prepeljal tudi dve nepalski serpi s hudimi ozeblinami. Vsi Italijani, ki so bili v Nepal, so po zadnjih vesteh na varnem, nekateri celo želijo nadaljevati nacrto-vane vzpone. V Katmanduju se je torej vrnilo že 35 italijanskih turistov. Italijansko veleposlanstvo pa bo danes vseeno organiziralo se en helikopterski polet, a med osebjem veleposlanstva vlada prepričanje, da je najhujše mimo. Seveda za zdaj se ne morejo izključiti možnosti, da je bil kateri od italijanskih turistov zrtev snežnih plazov.

Natančno število zrtv petkove katastrofe se ni znano. Reševalci so doslej odkopali 50 trupel, v glavnem Nepalcev. Med tujci so najhujši davek plačali Japonci, saj jih je pod snegom življenje izgubilo 16. Preživeli Italijani so včeraj v Katmanduju pripovedovali, da se morajo zahvaliti srečnemu naključju, svoji iznajdljivosti in izkušnjam, da so jo se kar poceni odnesli. Seveda so vsi preživeli neskončne ure strahu, ko je v petek Nepal zajelo nepričakovano snežno neurje, tako da je do sobote zapadlo več kot dva metra novega snega. Vsi so poudarjali, da jih je resilo sobotno izboljšanje vremena, saj bi v nasprotnem primeru prislo do prave katastrofe.

Po zadnjih vesteh se je na prizadetem območju nahajalo približno 500 planincev, ki se morajo zahvaliti nesebičnim naporom domačih reševalcev, da zrtv ni bilo se več. Serpe so tudi za ceno lastnega življenja poskušali reševati tuje turisti, ki jih je zasul plaz.

VESOLJE / PO SPOJITVI MIRA IN ATLANTISA

V orbiti astronauti iz štirih držav sveta

HOUSTON - Clani ruske orbitalne postaje Mir in ameriškega vesoljskega plovila Atlantis so si včeraj privoščili nekaj oddiha. Izmenjali so si darila, zaigrali na kitaro in poslušali glasbo, ki so jo s seboj prinesli Američani.

Družabni odmor sta si posadki navsezadnje zaslužili po zahtevnem zblizevalnem manevru, se zahtevnejši spojitvi in garaskem raztovarjanju. Tri dni je Atlantis zasledoval orbitalno po-

stajo, preden se je v sredo ustavil deset metrov od nje in se nato brez te zav spajal s njo s pomočjo televizijske kamere.

To je bila že druga spojitvev ameriškega vesoljskega plovila z rusko orbitalno postajo. Američani pa so tokrat v orbito odnesli ruski spajalni modul, ki bo omogočal varnejše in lažje združitve ameriških vesoljskih trajektov z rusko orbitalno postajo.

Ta modul je dolg 4,6 metra, tehta pa 4,5 tone in bo ostal na orbitalni postaji. V ameriško-ruskem vesoljskem programu je predvidenih še pet »obiskov«.

Ko je Atlantisov kapitan Ken Cameron preveril tesnitev spajalnega modula, so stirje Američani odprli prekate in skozi cev »poleteli« Rusoma in Nemcu Thomasu Reiterju nasproti.

Na Atlantisu sta ostala samo eden od Američanov in Kanadčan Chris Hadfield. Snidenje med poveljnikom posadke je bilo prirčno (na zgornji sliki AP), pravo praznično vzdušje pa je zavladalo, ko so se vsi strpali v Mir za priložnostni posnetek (na spodnji sliki AP).

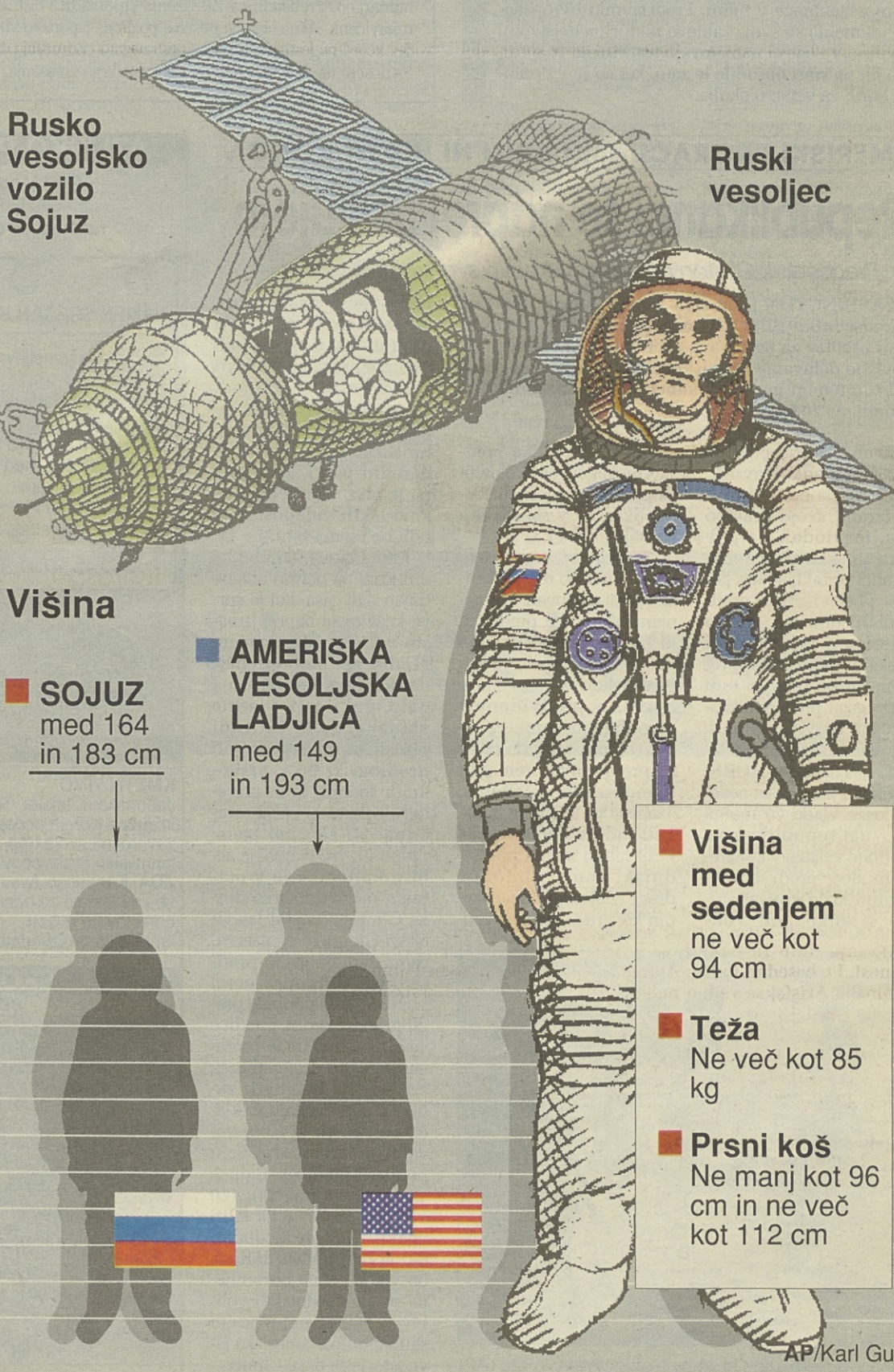
Takoj nato pa se je začelo garasko delo, saj so začeli iz Atlantisa v Mir premestati ves material, ki so ga pripeljali s seboj (vodo, hrano in znanstvene instrumente), na Atlantis pa bodo prenesli vse, česar na orbitalni postaji ne potrebujejo več. Astronavti bodo morali delo opraviti do sobote, ko se bo Atlantis vrnil na Zemljo.

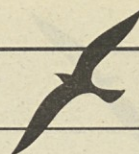
Kot je sporočila ameriška vesoljska agencija Nasa, je s spojitvijo Atlantisa in Mira nastal 225-tonski orbitalni kompleks. V Houstonu so zadovoljni z dosedanjim potekom misije, saj ni prišlo niti do najmanjšega zapleta.

Američani so zadovoljni, ker se na orbitalnem kompleksu Atlantis-Mir nahajajo astronauti iz štirih držav (ZDA, Ruska federacija, Nemčija in Kanada), saj hočejo s tem dokazati, da je pri osvajanju vesolja nujno potrebno mednarodno sodelovanje.

Načrt je dober, mere zgrešene

Približno polovica vesoljcev Nase ne ustreza zelo tesnim ruskim standardom za vesoljsko vozilo Sojuz. S Sojuzom prevažajo posadke do mednarodne vesoljske postaje Mir.

NOVICE

Izjemni varnostni ukrepi na volitvah v Alžiriji

ALŽIR (Reuters) - Na 7833 alžirskih volistih, kjer je včeraj 16 milijonov volilnih upravičencev izbiralo alžirskega predsednika, je za varnost skrbelo več deset tisoč do zob oboroženih vojakov in policistov, saj so muslimanski skrajneži zagrozili, da bodo unicili volilne skrinjice. Največ možnosti za znago ima sedanjí predsednik Zeroual, njegovi tekmeči pa so islamski vodja Nahnah, borec proti islamskemu fundamentalizmu Saadi in zmerni musliman Boukrouh. Muslimanski skrajneži so zaradi prepovedi njihove stranke volilce pozvali k bojkotu.

Šrilanska vojska le še korak od Džafne

KOLOMBO (Reuters) - Šrilanska vojska se je včeraj v predmestju Džafne srdito spopadla s tamilskimi uporniki. Ti trdijo, da je vladna vojska silovito bombardirala Kondavil in Irupalaj, ki ležita na obrobju Džafne, ter da sta mesti postali neprimerni za bivanje. Dejali so tudi, da vladnim vojakom mest ni uspelo zavzeti. Šrilanska tiskovna agencija je sporočila, da so tamilski uporniki na tem območju sistematično uničevali družbeno lastnino in da so izgubili podporo ljudstva. Vojaški viri pa so sporočili, da jim je uspelo zavzeti glavno oporišče Tamilskih tigrov v Kondavilu in da so upornikom zadali številne žrtve, saj so imeli veliko vojaško premoč.

Evropski parlament za ostrejšše ukrepe proti Nigeriji

STRASBOURG (Reute) - Evropski parlament je predstavnik Evropske unije (EU) pozval, naj proti Nigeriji uvedejo naftni embargo, s čimer bi okrepili pritisk na nigerijske vojaške voditelje, ki so minuli teden usmrtili devet aktivistov za človekove pravice, med katerimi je bil tudi ugledni voditelj Ken Saro-Wiwa. Edino neposredno izvoljeno telo EU je včeraj od evropskih zunanjih nigerijskih voditeljev v Evropi in prepoved spornih tekmovalj za nigerijske reprezentance v tujini. Predstavniki Evropskega parlamenta so svoje zahteve podprli z dejstvom, da oblasti v Lagosu nameravajo usmrtiti še 17 ljudi, ki so jih na smrt obsodile le zato, ker so se v domovini borili za varstvo okolja.

LETNO ZASEDANJE DRŽAV APECA

Dogovor o prosti trgovini

OSAKA - Zunanji ministri držav Azijsko-pacifiškega foruma za gospodarsko sodelovanje (APEC) so včeraj nepričakovano premostili razhajanja in oblikovali predlog dogovora o prosti trgovini v regiji ter s tem razblinili oblake, ki so se nad srečanje zgrnili zaradi Clintonove odločitve, da se sestanka ne bo udeležil.

Zdi se, da je prav Clintonov izostanek s sestanka predramil ministre, ki so se zadnje dni prerekali o tem, kako hitro naj se odpirajo trgi držav v tej regiji. »Besedilo je usklajeno, glavni akterji soglasajo s predlogom,« je dejal avstralski zunanji minister Gareth Evans. »Blizamo se zelo

dobri ureditvi tega vprašanja.« Tudi kitajski zunanji minister Qian Qichen je zadovoljen, ker so ministri Apeca predčasno dosegli dogovor. »Premostili smo razhajanja in prepričan sem, da bomo dogovor sprejeli brez zapletov,« je dejal Qian. Predstavniki Apeca bodo z dogovorom

Ženske proti Apecu

OSAKA (Reuters) - Predstavnice gibanja za pravice žensk, ki jih jezi izkoriščanje žensk v pacifiškem bazenu, so ostro kritizirale združenje Apec, ki so ga imenovala ekskluzivni moški klub, ki služi le poslovezem. »Apec se zanima le za potrebe multinacionalnih družb,« je dejala Diana Bronson, predstavnica foruma 30 organizacij za zaščito človekovih pravic in sindikatov iz 15 držav članic Apeca, ki sicer vključuje 18 držav. »Potrebe žensk so na dnu dnevnega reda.« Bronsonova trdi, da so ženske prisiljene delati v 24-urnih izmenah, da jim niso zagotovljene temeljne delavske pravice in pravice do postenega placila ter da vlade azijsko-pacifiških držav njihov boj zanemarijo. Predsednica Združenja japonskih volilnih upravičenk Terue Hara je posebej pokarala japonsko vladno, ki je kot gostiteljica letosnjega srečanja zamudila priložnost in na dnevni red ni uvrstila ženskega vprašanja.

Mickey Kantor in Warren Christopher v Osaki (Telefoto: AP)

o liberalizaciji trgovine sprejeli napotke za odpiranje trgov v regiji z najhitrejšo gospodarsko rastjo v svetu, ki predstavlja polovico svetovnega gospodarstva in skoraj polovico svetovne trgovine.

Clintonovo odločitev, da se sestanka ne bo udeležil zaradi »proračunske vojne« z republikanskim kongresom, so udeleženci srečanja sprejeli z razočaranjem in osuplostjo, saj bo srečanje postavilo temelje za trgovino v regiji v naslednjih desetletjih. »Odločitev ameriške administracije sicer sprejemamo z razočaranjem,« je dejal predstavnik japonskega zunanjega ministrstva, »toda to ne bo ogrozilo srečanja v Osaki.« Ameriška delegacija ocenjuje, da so ostali udeleženci srečanja dobro sprejeli

Clintonov izostanek s srečanja. »Ostali udeleženci srečanja so pokazali precej razumevanja in podpore,« je dejal predstavnik ameriške delegacije Mickey Kantor. »Razumejo, da se predsednik bori za razumen, učinkovit proračun, ki bo omogočil Združenim Državam, da ohranijo sedanjo raven blagostanja.« Srečanja se bo namesto predsednika Clintona udeležil ameriški podpredsednik Al Gore. »Predsednikova odločitev bo imela posledice za celotno regijo,« je dejal predstavnik Bele hiše. »Predsednik se tega zaveda in ga to muči.« Clinton je sprva načrtoval šestdnevni obisk na Japonskem, pozneje je obisk zaradi težav s proračunom skrcil na štiri dni, včeraj pa ga je dokončno odpovedal.

Na lanskem srečanju Apeca v Bogorju v Indoneziji so se voditelji dogovorili, da bodo razvite države popolnoma odprle svoja gospodarstva do leta 2010, nerazvite pa do leta 2020. Toda v bogorski deklaraciji niso določili, kaj je prosta trgovina in kako naj jo gospodarsko in kulturno različne članice dosežejo. Poleg tega se vse članice niso strinjale s tem, da so dogovorjeni roki za države obvezujoči. Udeleženci letosnjega srečanja v Osaki se morajo dogovoriti o podrobnostih liberalizacije. Strokovnjaki ocenjujejo, da so se ministri dobro odrezali, saj so sklenili načelen dogovor celo nekaj dni pred nedeljsko sklepno slovesnostjo, na kateri naj bi voditelji 18 držav dogovor podpisali.

Brian Williams / Reuter

AMERIŠKI PRORAČUNSKI KRIZI NI VIDETI KONCA

Republikanci še naprej izsiljujejo

Predsednik Clinton postavil na kocko svoj položaj v Beli hiši

WASHINGTON (Reuters) - Republikanski kongres je predsedniku Billu Clintonu ponudil nov kompromisni predlog za izravnavo proračuna, ki bi omogočil vnovično delovanje ameriške vlade, ki je zaradi spora med Clintonom in republikanci na kapitolskem griču ohromljena že tretji dan.

Clinton je prizadevanja kongresa gladko zavrnil, in izjavil, da bo tudi drugič izbral svojo pravico veta, ter dodal, da je v proračunski bitki z republikanci pripravljen »na kocko« postaviti tudi predsedniško funkcijo. »Če so Američani pripravljeni sprejeti republikanski proračun, imajo pravico tudi do drugega predsednika,« je včeraj izjavil Clinton v pogovoru za ameriško televizijsko mrežo CBS. Ameriška javnost za sedanjjo krizo vlade večinoma obtožuje republikanske politične veljake v kongresu, in sicer predvsem radikalno krilo konservativne stranke pod vod-

stvom predsednika predstavniskega doma Newta Gingricha in voditelja republikancev v senatu Boba Dola.

Ne ozirajoč se na mnenje javnosti so republikanci včeraj glasovali o omejenem drugem predlogu, ki bi omogočil vnovično delovanje vlade in hkrati privedel do izravnave proračuna v predvidenem »republikanskem« obdobju sedmih let, pri čemer so prepričljivo premagali demokratske poslance, »za las« pa se jim je izmaknil tudi izid glasovanja, ki bi lahko izničil predsedniški veto. Clintonov drugi »ne« republikanskega kongresa utegne ohro-

mittev vlade, zaradi katere začasno brez placila ostaja na cesti 800 tisoč vladnih uslužbencev, podaljšati kar za nekaj dni. Zaradi vladne krize v ZDA so zaprti vsi državni muzeji, turistične znamenitosti in narodni parki, se naprej pa je ohromljeno delo na ameriških veleposlaništvih po vsem svetu.

Republikanci kljub vladni krizi, ki očitno utegne trajati dalj časa, kot je sprva kazalo, se naprej trmasto vztrajajo pri svojem. »Dali vam bomo denar, da boste lahko nazaj na delo poklicali vladne uslužbence in jih tudi plačali, če boste podpisali predlog, ki bo v prihodnjih sedmih letih privedel do izravnave proračuna. Ni se nam treba pripraviti, vse skupaj je zelo preprosto,« je v očitnem nagovoru predsednika Clintona včeraj izjavil Newt Gingrich. Konservativni demokrati so predsednika Clintona včeraj posvarili, naj podpiše predlog kongresa in preklicje veto nanj, češ da je proračun mogoče uravnati brez žrtvovanja njegovih zahtev o neposredanju v skladu za socialni in izobraževalni program. »Ne bom podpisal predloga, tudi če vladna kriza traja 90, 120 ali 180 dni,« je za CBS izjavil Clinton in dodal, da ne bo popustil niti, če bo vlada ostala ohromljena do predsedniških volitev. »Takrat naj o vsem skupaj odloči ameriška javnost,« je še dejal Clinton.

AZIJSKO-PACIFIŠKI FORUM ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE

Od 19. novembra bo Japonska v Osaki gostila srečanje predstavnikov 18 držav članic Azijsko-pacifiškega foruma za gospodarsko sodelovanje. Voditelji držav bodo razpravljali o tem, kako hitro lahko ustvarijo največje območje svobodne trgovine na svetu.

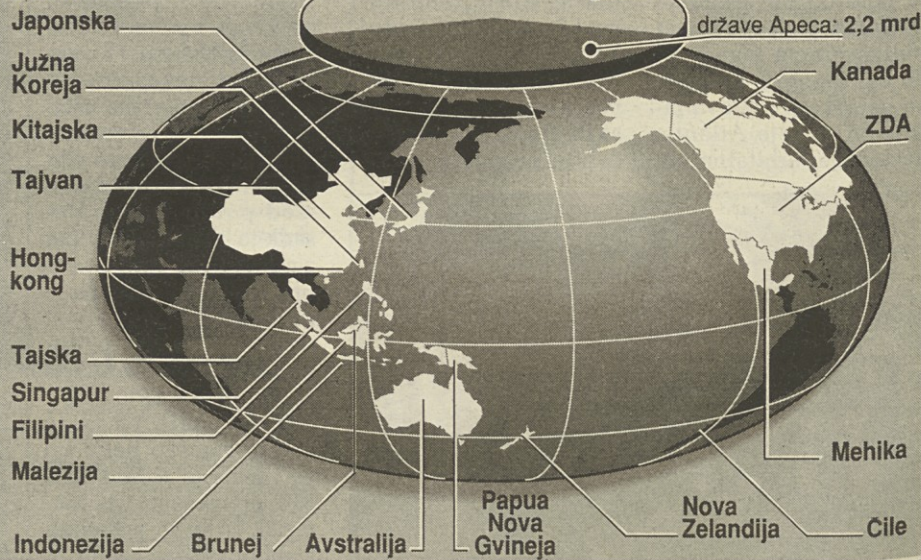
STEVILO PREBIVALCEV: preostali svet: 3,3 mrd

NAMEN SREČANJA

■ Priprava temeljev za izvajanje bogorske deklaracije iz leta 1994, ki predvideva odpravo trgovinskih ovir med bogatimi članicami do leta 2010 in v celotnem forumu do leta 2020.

CLANICE

GLAVNE TEME ZASEDANJA

KMETIJSTVO

Japonska, Kitajska, Tajvan in Južna Koreja hočejo zavarovati svoje trge kmetijskih proizvodov. ZDA, Kanada in Avstralija se zavzemajo za odpravo omejitev pri uvozu kmetijskih proizvodov.

PROSTA TRGOVINA

Odločitev, ali naj Apec postane območje svobodne trgovine podobno kot Evropska unija in tako uvede posebne omejitve za uvoz iz nečlanic, bo najverjetneje preložena.

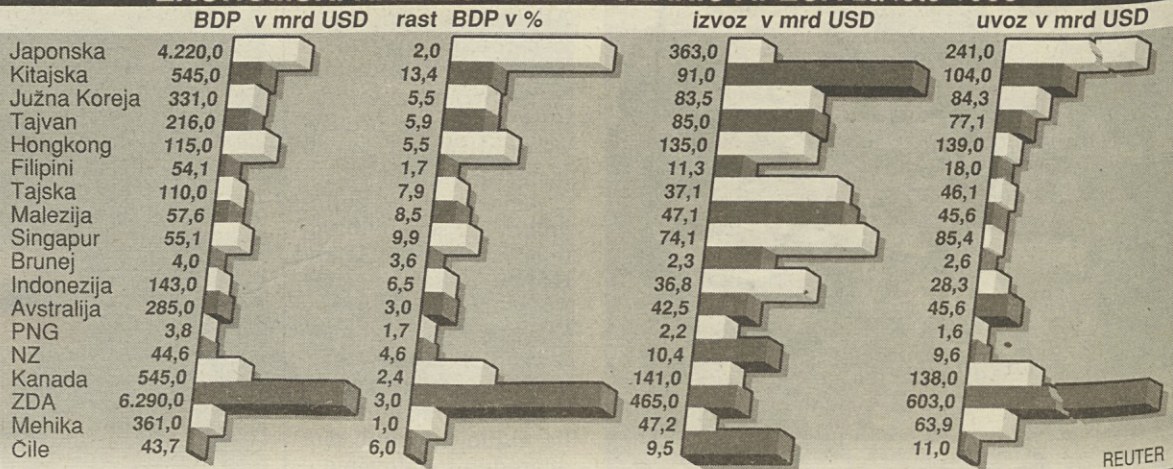
CLANSTVO

Sprejem novih članic v Apec je zamrznjen do prihodnjega leta, ker še ni dogovora o velikosti združenja. Za članstvo se potegujejo tudi Vietnam, Rusija, Panama in Kolumbija.

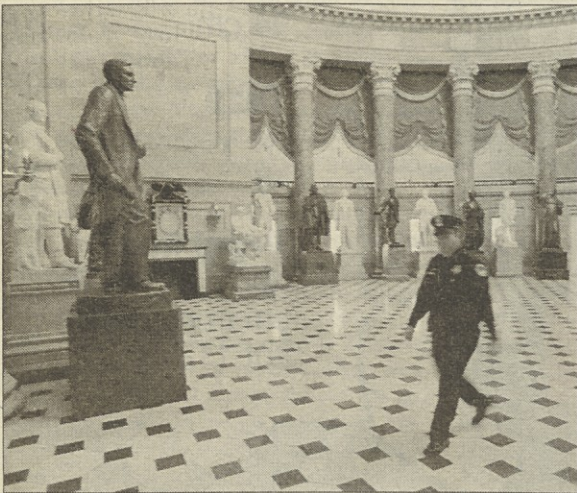
KITAJSKA

Kitajska in Združene države Amerike se bodo na srečanju najverjetneje sporekle o trgovinskih ugodnostih in želji Pekinga, da se včlani v Svetovno trgovinsko organizacijo.

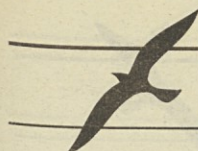
EKONOMSKI KAZALCI DRŽAV ČLANIC APECA za leto 1993

REUTER

Na kapitolskem griču ni sledu o običajnem vrvežu (AP)

MIROVNA POGAJANJA O NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Veliki finale v znaku grenkih kompromisov

Warren Christopher znova v Daytonu

OSAKA, DAYTON (Reuter) - Ameriski državni sekretar Warren Christopher je včeraj predcasno zapustil zasedanje Apeca na Japonskem in odhitel v ZDA na mirovna pogajanja sprtih strani z območja nekdanje Jugoslavije, ki se menda približujejo koncnemu mirovnemu sporazumu.

»Upam, da bo moja navzočnost v Daytonu pripomogla k napredku v pogajanjih,« je pred odhodom iz Osake izjavil Christopher, ki o podrobnostih v zvezi z dogodki na mirovnih pogajanjih ni želel govoriti, nekateri viri pa so se pred zasedanjem Azijsko-pacifiškega foruma za gospodarsko sodelovanje poudarili, da Christopher srečanja v Osaki ne bo zapustil predcasno, če pogajalci v Daytonu ne bodo dosegli bistvenega napredka. Politicni analitiki menijo, da bo ameriski državni sekretar ostal v Daytonu, dokler predstavniki sprtih strani ne podpisajo osnuttka sporazuma. Tega naj bi ameriski diplomati nato v ponedeljek oziroma torek odnesli predsedniku Clintonu, ki bi na mirovni sporazum odtisnil še uradni ameriski pečat.

Voditelja Bosne in Hrvaske sta včeraj sklenila sporazum o vrnitvi beguncev na domove in gospodarskem sodelovanju, mirovna pogajanja v Daytonu pa so, sodeč po trditvah tamkajšnjih opazovalcev, zaslala v izjemno »temno ulico«, saj so predstavniki sprtih strani soočeni z najbolj »grenki« kompromisi. Najnovejši sporazum med Hrvasko in Bosno dovoljuje vrnitev 30 tisoč muslimanskih beguncev v Veliko Kladušo in Cazin. Omenjena skupina je na Hrvasko pobegnila po padcu samooklicane pokrajine Fikreta Abdica. Tiskovni predstavnik ameriskega zunanjega ministrstva Nicholas Burns je izjavil, da so se pogajalci zaslali na usodnem razhodu, ko »ponujeno lahko le se sprejmejo ali zavrnejo«. Burns je do-

dal, da je ameriska diplomacija pogajalcem ponudila tudi predloge, kako lahko zblizajo izjemno različne zahteve. Hrvaski predsednik Franjo Tuđman naj bi v kritičnem trenutku že drugič zapustil pogajanja in odpotoval v Zagreb, kjer bo prisostvoval slovesnosti ob prvem zasedanju novega parlamenta. Hrvati so včeraj zagrozili, da ne bodo podpisali sporazuma, ker se ne strinjajo z mejami, ki so bile zacrtane na zemljevidu Bosne.

V Podgorico se je včeraj iz ZDA vrnila crnogorska delegacija. Predsednik vlade Milo Đukanović je na tiskovni konferenci povedal, da sta njhovemu potovanju v ZDA, kamor so odšli na povabilo skupine ameriskih kongresnikov, nasprotovali tako tujina kot ZR Jugoslavija. Predstavniki crnogorske delegacije so se z ameriskimi kongresniki pogovarjali o tranzitu mirovnih enot, ki so namenjene v BiH, niso pa se pogovarjali o ponudbi Crne gore, da Natu odstopi pristanišče Bar, čeprav bi bilo to po besedah Đukanovića »donosen posel za pristanišče, ki je že tri leta zaprto«. Na vprašanje beograjskega dopisnika, ali je obisk crnogorske delegacije v ZDA podoben ravnanju slovenskih oblasti tik pred razpadom SFRJ, je predsednik skupščine Svetozar Barović izjavil, da se je crnogorska delegacija med obiskom v ZDA ravnala po nacelu »skrbeti zase ne pomeni škoditi drugemu, ampak mu pomagati«.

Pripadniki Hrvškega obrambnega zbora niso priznawali niti muslimanskih sakralnim objektom (Telefoto: AP)

MEDNARODNO SODIŠČE ZA VOJNE ZLOČINE V HAAGU

Nova obtožnica proti Karadžiću in Mladiću

Odgovorna naj bi bila tudi za genocid nad tisoči Muslimanov po padcu Srebrenice

HAAG (Reuter, M. M.) - Mednarodno sodišče za vojne zločine na tleh nekdanje Jugoslavije je vložilo novo obtožnico proti voditeljema bosanskih Srbov Radovanu Karadžiću in Ratku Mladiću, in sicer zaradi genocida, vojnih zločinov in zločinov proti clovestvu po padcu Srebrenice.

Sodišče preiskuje dogajanje po padcu Srebrenice, ko naj bi bosanski Srbi

»nad bosanskimi Muslimani zagrešili zločine nezlaslane krutosti«. Bosanski

Srbi naj bi v srebreniskem pokolu ubili okoli šest tisoč Muslimanov. Sodišče ima trdne dokaze, da so Srbi dobesedno poklali okoli sto Muslimanov, očevidci pa bodo pricali, da so Srbi prisilili starejšega Muslimana, da je pojedel jetra svojega vnuka.

»Zločine so zagrešile sile bosanskih Srbov pod nadzorom Radovana Karadžića in poveljstvom Ratka Mladića, ki so ga pogosto videli v Srebrenici in okolici, kjer so potekali nactrovani množični poboji,« je dejal predstavnik sodišča Christian Chartier. »Oba obtožena naj bi bila neposredno odgovorna za zločine svojih podrejenih.«

»Danasnja obtožnica je zgolj pravne, in ne politične narave,« je dejal Chartier. »Prepričani smo, da je

zaradi tako krutih zločinov nujen zakonski pregon.« Petindvajsetega julija je sodišče vložilo obtožnico proti predsedniku Radovanu Karadžiću in poveljniku sil bosanskih Srbov generalu Ratku Mladiću zaradi genocida, vojnih zločinov in zločinov proti clovestvu na celotnem bosanskem ozemlju.

Voditelja bosanskih Srbov pa ne nameravata odstopiti s svojih položajev. »Obtožena sta izven dosega sodišča,« je dejal Chartier. »Pisali smo srbskemu predsedniku Miloseviću in ga opozorili na njegove dolžnosti.« Predstavnica ZN v Beogradu Susan Manuel je izjavila, da je povišanje generala Tihomira Blaskića, ki ga je haasko sodišče obtožilo zaradi vojnih zločinov, žalitev tega sodišča.

Le redki so ušli Mladićevemu krvavemu plesu v Srebrenici

Črnogorska vlada se noče ukloniti Beogradu

PODGORICA - Crnogorski premier Milo Đukanović je na tiskovni konferenci potrdil, da je med obiskom v ZDA Americanom ponudil, da Natove sile za ureničevanje mirovnega nactra uporabijo pristanišče Bar. Dejal je, da se o ponudbi ni posvetoval z Beogradom, saj je po njegovem mnenju ta odločitev v pristojnosti crnogorske vlade. Poudaril je, da je Beograd obisku nasprotoval in da se v ZDA ni srečal niti z enim jugoslovanskim diplomatom, kar je svojevrsten paradoks. Medtem nezadovoljstvo Beograda zaradi neodvisne zunanje politike Crne gore hitro narasca. Poznavalci poudarjajo, da je Đukanović vodja struje, ki se za nobeno ceno ne želi odreci državnosti Crne gore v okviru zvezne države. (B. S.)

AMERIŠKE ENOTE SE PRIPRAVLJAJO NA ODHOD V BOSNO IN HERCEGOVINO

»Trening mora biti trši od igre«

THOMAS L. FRIEDMAN, INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

WASHINGTON - Ameriska vojaka si je v oporišču Hohenfels v Nemčiji omislila poligon za urjenje, nekakšno Bosno v malem. Poligon ima tako kot hollywoodska scenska postavitve naselja s požanimi hisami in razbitimi avtomobili ter vojake Nata, ki zavzeto igrajo dodeljene jim vloge - župana, begunce, prekupevalce, oostrolece, novinarje in seveda sprte strani.

Enote ameriske 1. oklepne divizije, ki bodo predvidoma predstavljale hrbtnico ameriskih enot v nactrovani operaciji, se na poligonu urijo za posredovanje v Bosni. Ameriski sekretar za obrambo William Perry je v izjavi za Herald Tribune dejal, da je moto ameriskega poveljnika »mini Bosne« - trening mora biti trši od igre.

Pred mesecem dni, ko je ameriski predsednik Bill Clinton sprte strani v Bosni primoral k pogajanjem v Daytonu v Ohio, se je zde-

lo, da bodo ameriske mirovne enote v Bosni imele podobno vlogo, kot so jo imele ameriske enote na ločitveni črti med Egiptom in Izraelom na Sinaju, kjer jim je čas mineval v stetu mimoidočih kamel. Administracija se je očitno zavedla, da se bo treba vprašanja lotiti bistveno drugače.

Ameriski sekretar za obrambo Perry je izjavil, da bo operacija kljub doseženemu mirovnemu sporazumu zelo nevarna. Ameriski vojaški strokovnjaki pričakujejo, da bodo na določenih območjih obstajala zarisa oboroženega odpora, vendar je tveganje po Perryjevih besedah manjše zlo kot sritev spopada in zmanjšanje vodilne vloge Združenih držav.

»Težava, s katero se nočem soočiti za nobeno ceno, je - zakaj mi niste prej povedali, da bo tako? Bilo nam je rečeno, da gremo na nedeljski solski piknik, zdaj pa nekdo strelja na nas,« je dodal Perry

in nadaljeval, da se zaveda težav, ki bodo nastopile, če ameriski vojaki ne bodo šli v Bosno. V Bosni ne gre samo za neprijetne občutke zaradi necloveskega klanja, tam obstaja resnična nevarnost razsiritve vojne. Po Perryjevih besedah se vsak, ki skusa metati polena pod noge mirovnim prizadevanjem, zavzema za nadaljevanje vojne v Bosni.

Ce v Združenih državah kdo caka, da bo administracija ameriski javnosti in kongresu postregla z utemeljenimi razlogi za sodelovanje ameriskih enot v mirovni operaciji v Bosni, ki bodo odpihnili njihove dvome, caka zaman. To lahko zasledimo v odkritih Perryjevih odgovorih.

»Menim, da lahko amerisko javnost prepričamo, da kljub dvomom podpre sodelovanje ameriskih vojakov v mirovni operaciji v Bosni, ce bomo lahko zagotovili, da bodo zrtve minimalne, in ce bo

njihova naloga samo ločevanje sprtih strani in krepitev premirja. Naloga, kot so ločevanje sprtih strani, preprečevanje nadaljnjih pokolov in zagotavljanje varnosti vsem, ameriska javnost lahko intuitivno razume. Menim pa, da bo ameriskemu sodelovanju nasprotovala, ce bodo naloge zahtevale kaj več kot samo vzdrževanje miru. Ena do stvari, ki jih ameriska javnost ne bo mogla pogoltniti, je, da bodo sprte strani podpis sporazuma pogojevale z amerisko navzočnostjo v Bosni, ameriskim sodelovanjem pri vzpostavljanju enotne Bosne ali z ameriskimi zagotovili pri izpeljavi volitev, reševanju ustavnih vprašanj, vračanju beguncev, pregonu in kaznovanju vojnih zločincev ter nadzoru oborožitve.«

Vse to so zelo pomembni cilji, ki jih bo skušala ameriska diplomacija doseči z gospodarskimi pritiski. Vendar omenjena vprašanja lahko rešijo samo sprte strani v časovnih

okvirih, ki jim ustrezajo.

Sodelovati ali ne sodelovati je vprašanje, ki je ustvarilo prepad med amerisko javnostjo in političnimi elitami s področja zunanjih odnosov. Elite vidijo v Bosni neizmerne priložnosti - od novih načinov sodelovanja z Rusijo do opredelitve nove vloge Nata in ameriskih enot v Evropi. Prepričane so, da lahko Združene države po koncu hladne vojne prevzamejo te obveznosti, ameriska javnost pa meni, da jim tega ni treba storiti. Resnični izziv ameriski administraciji je, kako premostiti te razlike. Pri tem bi se moralo sporočilo ameriskim pogajalcem, ki sodelujejo na pogovorih v Daytonu, glasiti takole: »Cim bolj preprosto. Vsaka ameriska mirovna misija, ki za svojo razlago potrebuje strokovnjaka z Brookings Institution, bo zaslala v tezave. V Daytonu ne sestavite sporazuma, ki ga tam ne morete tudi prodati.«

ZAMENJAVA V VRHU NEMŠKE SPD

Lafontaine je novi šef

Scharping si je zapravil zaupanje

MANNHEIM (dpa) - Nemški socialdemokrati (SPD) so včeraj na kongresu izvolili novega predsednika stranke. Na glasovanju je Rudolf Scharping, ki je bil doslej šef socialdemokratov, dobil le 190 glasov, njegov tekmelec Oskar Lafontaine pa je prejel presenetljivih 321 glasov delegatov SPD.

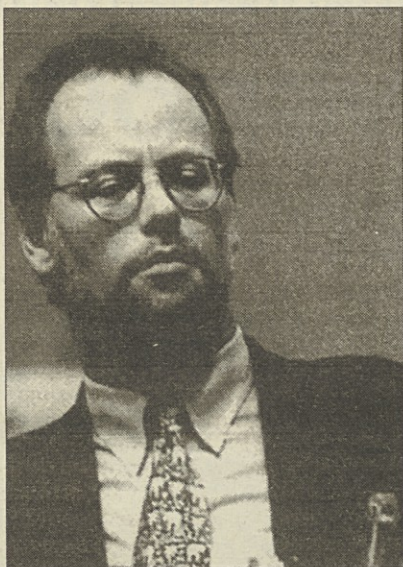
Oskar Lafontaine, ki je premier nemške zvezne dežele Posarje, je svojo kandidaturo objavil v zadnjem trenutku. K temu ga je nagovarjalo veliko delegatov, potem ko je v sredo imel izredno odmeven govor o prihodnjih smernicah SPD. Lafontaine velja za predstavnika levega krila stranke, njeno krmilo pa je prevzel zelo presenetljivo. Rudolf Scharping pa kljub zmagi Lafontaine ostaja vodja parlamentarne frakcije socialdemokratov. Lafontaine ni član nemškega parlamenta, toda kot predsednik zvezne dežele ima pravico nastopanja v njem.

Z izvolitvijo Oskarja Lafontaine je hkrati padla odločitev o tem, kdo bo nemške socialdemokrate kot vodilni kandidat zastopal na naslednjih zveznih volitvah, ki bodo leta 1998. Sicer

kandidata SPD za položaj nemškega kanclerja stranka izvoli sele na izrednem kongresu, toda jasno je, da ima pri tem prednostno vlogo predsednik stranke. Lafontaine je že leta 1990 kandidiral za položaj nemškega kanclerja, toda zbral je le majhno število glasov.

Presenetljiva zamenjava na čelu SPD je izid večmesečnih razprti v tej največji nemški opozicijski stranki. Scharping je vodstvo SPD prevzel leta 1993 in stranka je na volitvah leta 1994 sicer dosegla bistveno boljši izid kot stiri leta prej. Toda Rudolfu Scharpingu so vedno znova očitali napadno politično strategijo, nesposobnost in nespretnost pri vodenju stranke.

Lafontaine je izjavil, da se zavzema za program, katerega pacifistična usmeritev v zunanji politiki ni nesporna. Scharping pa je socialdemokrate po svojem ne pričakovanem in zelo jasnem porazu pozval, naj enotno podprejo Lafontaine. Svojemu nasledniku je dejal: »Moramo najti moč, da presežemo nesoglasja iz preteklosti. Imamo namreč nalogo, ki je pomembnejša od nas samih.«

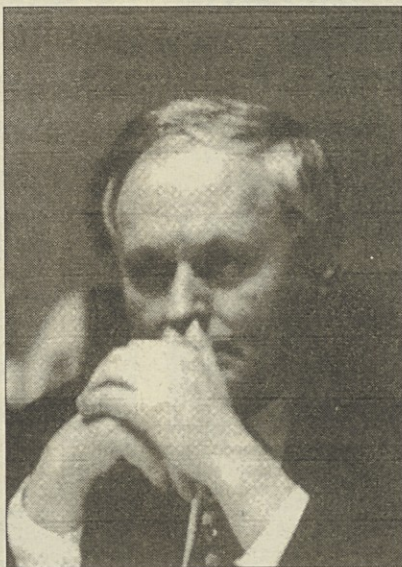
Rudolf Scharping

MANNHEIM (dpa) - Rudolf Scharping, edini predsednik nemških socialdemokratov, ki je v zadnjih petdesetih letih zaradi izvolitve drugega voditelja stranke izgubil svoj položaj, se je rodil leta 1947 v mestu Niederelbert.

Tik preden je leta 1966 maturiral, se je pridružil SPD in nato bil vodilni član mladinske organizacije Jusos. Po končanem studiju politologije je bil izvoljen v regionalni parlament zvezne dežele Porenje-Pfalška. Leta 1985 je tam prevzel vodstvo frakcije SPD in leta 1991 zmagal na regionalnih volitvah ter prevzel mesto predsednika tamkajšnje vlade.

13. junija 1993 je prevzel vodstvo nemških socialdemokratov, potem ko je Björn Engholm zaradi nesoglasij v stranki odstopil. Na izrednem kongresu 25. junija so ga tudi uradno izvolili za predsednika SPD. S petinsiridesetimi leti je bil najmlajši vodja socialdemokratov od druge svetovne vojne. Leta 1994 so ga delegati na izrednem kongresu s 95, 4 odstotka glasov izvolili za uradnega kandidata SPD za položaj nemškega kanclerja.

Na zadnjih parlamentarnih volitvah so dobili socialdemokrati 36, 4 odstotka glasov, kar je bilo dobre tri odstotke več kot stiri leta prej. Toda SPD ni uspelo sestaviti večinske vladne, s katero bi zamenjala desnosredinsko vlado kanclerja Kohla. Scharping bo kljub porazu na volitvah za predsednika SPD ostal vodja opozicijske parlamentarne frakcije socialdemokratov v nemškem parlamentu.

Oskar Lafontaine

MANNHEIM (dpa) - Novoizvoljeni predsednik nemških socialdemokratov Oskar Lafontaine je bil dolgo »enfant terrible« te največje nemške opozicijske stranke. 52-letni Lafontaine je že od leta 1979 član vodstva SPD, od leta 1987 pa namestnik predsednika stranke.

Oskar Lafontaine ima v frakciji SPD v nemškem parlamentu kar nekaj nasprotnikov, razlog za to pa je tudi njegov izredno oster jezik. V svoji domovini, zvezni deželi Posarje, pa je izredno priljubljen. Ko je bil se razmeroma mlad, je prevzel mesto župana Saarbrückna, prestolnice te dežele. Leta 1985 je regionalna SPD pod njegovim vodstvom zamenjala konservativno deželno vlado. V osemdesetih letih se je boril proti postavitvi jedrskih raket s srednjim doletom.

Leta 1990 je bil vodilni kandidat SPD za položaj nemškega kanclerja, proti izredno priljubljenemu Kohlu pa je imel le malo možnosti za zmago. Ker je Lafontaine ostro kritiziral predloge konservativcev o financiranju nemške združitve, so ga kmalu označili za nasprotnika združevanja. Med predvolilnim bojem ga je umsko prizadeta zenska z nožem tako hudo ranila, da je bil nekaj časa v smrtni nevarnosti.

Levo krilo nemških socialdemokratov ga je v preteklosti večkrat pozvalo, naj kandidira za položaj predsednika stranke. Da se je kandidaturu le odločil, pa je bilo odločilno nezadovoljstvo s Scharpingom in dejstvo, da je z govorom na kongresu požel navdušenje delegatov.

VARČEVALNI UKREPI FRANCOSKE VLADE

Alain Juppé »pospravlja svojo hišo«

PARIZ (Reuter) - Predsednik francoske vlade Alain Juppé je pomiril finančne trge in zadušil upor v vrstah svoje golistične stranke po obelodanitvi svojega programa za reformo sistema socialne varnosti, s katerim bo skusala francoska vlada zmanjšati javni dolg. Juppéju pa se vedno nasprotujejo sindikati, ki so pozvali k splošni stavki, in javno mnenje.

Preden se Juppéjev kabinet spopade z razpisno državo blagostanja, ki jo je leta 1945 utemeljil tedanji francoski predsednik Charles de Gaulle, mora pomiriti trusc na finančnih trgih, ki nasprotujejo davčni disciplini in povišanju davkov, ter se spopasti z močnimi lobiji, ki nasprotujejo zmanjšanju javne porabe v zdravstvu. Premier bo za klestenje javne porabe in povišanje davkov moral pridobiti tudi javno mnenje, ki zdaj nasprotuje njegovemu načrtu. Raziskave javnega mnenja kažejo, da je 58 odstotkov Francozov prepričanih, da sistem socialne varnosti ne bo mogel delovati po napovedanih reformah, le 37 odstotkov pa vladne reforme podpira.

Juppé je napovedal, da bodo izgube sistema socialne varnosti v prihodnjem letu zmanjšali s se-

danjih 64 milijard frankov na 17 milijard frankov, v letu 1997 pa naj bi imel sistem države blagostanja ze presežek. Juppé se je odločil, da bo svoj načrt zmanjšanja francoskega javnega dolga, ki znaša 250 milijard frankov, izpeljal tako, da bo nujnejše ukrepe izvajal z vladnimi dekreti in ne bo čakal na potrditev parlamenta. Da bi zatrl upor v lastni stranki, je v parlamentu zahteval glasovanje o zaupnici, ki je bila izglasovana s 463 glasovi proti 87.

Delnicam na francoskih trgih vrednostnih papirjev je včeraj narasla vrednosti, potem ko je francoska centralna banka znižala obrestne mere, kar je bil odziv na načrte vlade o zmanjšanju javnega dolga in oživitvi gospodarstva. »Francija se je končno odločila pospraviti svojo hišo,« je dejal gospodarstvenik Darren Williams. »Reforme sistema socialne varnosti so bile nujen ukrep.« Obrestne mere za desetdnevna posojila so s 6, 35 odstotka znižali na 6, 1 odstotka, intervencijske obrestne mere, ki določajo obrestne mere na denarnih trgih, pa so s petih odstotkov znižali na 4, 8 odstotka. Francoska centralna banka je ta ukrep načrtovala že nekaj časa, a je čakala na ustrezne ukrepe vlade.

EVROPSKI MONETARNI INŠTITUT JE IZDELAL ZEMLJEVID POTI, KI VODIJO K ENOTNI VALUTI

Od 1. julija 2002 naj bi bile nacionalne valute preteklost

Evropski monetarni inštitut (EMI) je v sredo predstavil načrt v starih stopnjah, ki naj bi vodile k uveljavitvi enotne evropske valute. EMI predlaga, da bi se prva stopnja začela leta 1998, torej leto pred predvidenim korakom k fiksnim menjalnim tečajem, proces pa naj bi se končal najpozneje do 1. julija 2002, ko bo evropska valuta postala edino zakonito plačilno sredstvo.

Bankirji evropskih centralnih bank so dolgo razpravljali o podrobnostih prehoda k enotni evropski valuti. Njihova priporočila, ki so jih javnosti posredovali v sredo, kažejo, da so se postavili na stran zagovornikov »prehoda z zamudo«. V prehodnem obdobju

(med letoma 1999 in 2002) naj bi, kot pravi EMI, veljalo naslednje: »Zasebni ekonomski posredniki bodo lahko uporabljali enotno valuto, vendar uporaba evropske valute ne bo obvezna do končnega roka, ki je določen za prehod k enotni valuti. Vse do takrat bodo torej

posredniki lahko uporabljali nacionalne denarne enote.« Omenjena določila ne veljajo za izvajanje denarne politike in politike menjave v Evropski centralni banki in njenih nacionalnih podružnicah (kot je nemška Bundesbanka).

V začetku leta 1998 naj bi se voditelji držav Evropske unije (EU) odločili, katere države bodo postale del Ekonomske in monetarne unije (EMU), ki bo stopila v veljavo prvi dan leta 1999. 1. januarja 1999 bi se morali, kot pravi EMI, me-

njalni tečaji med udeleženi valutam spremeniti v tako imenovane prestopne tečaje, tako da bodo nacionalne valute in evropska valuta le različno poimenovane, z ekonomskega stališča pa bo to ista valuta. Nacionalne valute bodo torej se vedno obstajale.

Najpozneje do 1. januarja leta 2002 bodo Evropska centralna banka in njene nacionalne podružnice začele izdajati bankovce in kovance v evropski valuti ter menjati nacionalne bankovce in kovance za evropske. 1.

julija 2002 bo prehod k enotni evropski valuti končan za vse finančne operacije in posrednike. Nacionalni bankovci in kovanci bodo postopoma izginili iz obtoka, enotna valuta pa bo postala edino zakonito plačilno sredstvo. V prehodnem obdobju med letoma 1999 in 2002 bodo finančni trgi začeli prvo stopnjo poslovanja z evropsko valuto, napoveduje EMI, vendar bodo posamezniki in večina podjetij v tem obdobju še vedno uporabljali nacionalne valute. Pred letom 1999 mo-

ra Evropska unija določiti zakonodajo, s katero bo nova valuta dobila zakonsko osnovo za uveljavitev. Zakonodaja bo morala vsebovati določila o prestopnih tečajih, s katerimi bodo valute fiksirane, zakonskem statusu nove valute in metodah za nadomestitev nacionalnih valut. V letu 1999, ko bodo menjalni tečaji že fiksní, bo novi javni dolg verjetno že obračunan v evropski valuti, se posebej pa bo to veljalo za vrednostne papirje, ki se bodo prodajali na finančnih trgih. Vmesnemu

obdobju bo sledilo obdobje šestih mesecev, v katerem bo postopoma uvedena nova valuta. Novih bankovcev in kovancev, opozarja EMI, ni mogoče uvesti čez noč. Obdobje šestih mesecev bo zato dovolj dolgo za zagotovitev »gladkega« prehoda in dovolj kratko, da bo težav pri dvojnem operacijskem sistemu cim manj. Na koncu procesa naj bi vsa bančna in finančna industrija poslovala le še z enotno evropsko valuto.

Ian Davidson,
Financial Times

Koraki k enotni evropski valuti

1998

- Zakonodajno telo EU naj bi ustanovilo Evropsko centralno banko (ECB) in predstavilo enotno evropsko valuto.
- Začeli naj bi tiskati evropske bankovce in kovati evropske kovance.
- Začela naj bi se javna informacijska kampanja.

1999-2001

- Javni dolg naj bi obračunavali v novi evropski valuti.
- Evropska centralna banka bo začela izvajati denarno politiko in politiko zunanje menjave z enotno evropsko valuto.
- Veljati naj bi začel plačilni sistem TARGET v evropski valuti.
- Zagotovili naj bi ugodno menjavo nacionalnih denarnih enot z evropsko.
- Podpora finančnim trgov, zagotovitev začetkov poslovanja z evropsko valuto.
- Podpora pri prizadevanjih za uveljavitev deviznih trgov, ki bodo poslovali v evropski valuti.
- Menjava nacionalnih bankovcev po imenski vrednosti.
- Nadzor nad preходом k enotni valuti v bančni in finančni industriji.

Začetek leta 2002:

- končni prehod k evropski valuti v javni upravi;
- umik nacionalnih bankovcev in kovancev;
- nadzor nad preходом k enotni valuti v zasebnem sektorju.

● Začetek leta 1998: voditelji držav članic EU naj bi odločili, katere države bodo vključene v sistem enotne evropske valute.

● 1. januar 1999: začetek tretje stopnje uveljavljanja Evropske monetarne unije, predstavitev evropske valute v negotovinski obliki.

● Najpozneje do 1. januarja 2002 naj bi uvedli bankovce in kovance skupne evropske valute.

● Najpozneje do 1. julija 2002 naj bi bankovci in kovanci nacionalnih valut ne bili več zakonito plačilno sredstvo.

NOVICE

Težave s sejmskim prostorom

POSTOJNA - Ozivljeni semanji dnevi, ki potekajo v Postojni vsakega sedemnajstega v mesecu, so postali v zadnjih osmih letih zelo priljubljena oblika trgovanja, žal pa je v zadnjem času z njimi cedalje več zapletov, in sicer zaradi prostora. Tržni inšpektorat je organizatorju sejma, podjetju Komus, prepovedal prirejati sejem na prostoru, na katerem je bil zadnja dva meseca. Lokacijo na makadamskem parkirišču nasproti zdravstvenega doma je določila občina, potem ko so se stanovalci Cankarjeve in Prešernove ulice na občino obrnili s peticijo, v kateri so zahtevali preselitev sejma na primernejšo lokacijo. Žal se ni obnesla tudi nova lokacija, saj prostor po mnenju inšpekcije ni primerno komunalno in infrastrukturno urejen, zaradi česar je blago na stojnicah v vetrovnem vremenu prašno. Danes torej sejma v Postojni ni, pa tudi v prihodnje najbrž se ne, saj bi za primerno ureditev potrebovali najmanj tri milijone tolarjev. Da sejma tik pred zdajci le ne bi odpovedali, so na občini skupaj s Komusom včeraj poiskali zasilno rešitev. Vsi, ki se obisku sejma ne morejo odreci, bodo stojnice jutri nasli na parkirišču ob srednji soli. In občini se sicer zavedajo, da ne gre za najbolj posrečeno rešitev, saj je prostor majhen, v bližini sta sola in prometno križišče, težave pa bodo tudi s parkiranjem. Ali bo sejem na tem prostoru tudi prihodnji mesec, se ni znano. (M. G.)

Martinove cvetke

SEZANA - Kulturni center Srečka Kosovega in ZKO Sezana prirejata jutri zabavni večer ob glasbi, pesmi, plesu in humorju pod naslovom Martinove cvetke. Na večeru, ki se bo začel ob 20. uri, bodo poleg domačega ansambla Relax sodelovali se gledališka skupina F. Ziberna iz Povirja, folklorna skupina s Krasa, gledališki igralec Ivo Godnič in harmonikarji na diatonično harmoniko Kluba Kraska harmonika. (O. K.)

Tečaj refleksne masaže

DUTOVLJE - Sezanski klub 2001 Kras prireja na osnovni soli dvodnevni tečaj refleksne masaže, akupresure in zen siatsuja, ki ga bo vodila Helena Bizjak iz Ljubljane. Tečaj bo potekal jutri od 14. do 19. ure in v nedeljo od 9. do 14. ure. Cena tečaja znaša 7000 tolarjev, za študente in upokojece pa 5000 tolarjev. (O. K.)

Likovna delavnica

STANJEL - Na osnovni soli v Stanjelu se bo danes ob 9. uri začela likovna delavnica, ki vključuje štiri srečanja. Delavnica, ki jo bo vodila mlada akademska slikarka Karin Pirjavec iz Kriza, je namenjena ustvarjalcem kot tudi tistim, ki bi radi bolje razumeli likovna dela. Udeleženci se bodo seznanili najrazličnejšimi tehnikami, kot so assemblage, oglje kreda, vodene ali tempera barvice, in prosto tehniko ter dojemali likovni jezik s pomočjo harmonije, kompozicije, izraznosti barv in materiala. Za ostale termine se bodo udeleženci dogovorili na prvem srečanju. Cena tečaja znaša 4000 tolarjev in vključuje tudi material. (O. K.)

Predstavitve Pirjevčeve knjige Jugoslavija

SEZANA - V Kosovelovi knjižnici v Sezani bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo tržskega zgodovinarja, dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti in nagrajenca Kidričevega sklada iz leta 1988 dr. Jozeta Pirjevca z naslovom Jugoslavija. Ob predstavitvi bodo odprli razstavo slik Jerneja Vilfana in dokumentarnih risb Božidarja Jakca iz let 1943 in 1944, ki bodo prvič na ogled. V kulturnem večeru bodo sodelovali: dr. Milica Kacin-Wohinz, dr. Branko Marušić in gledališki igralec Vladimir Jurc. Kot vedno bo mogoče predstavljeno knjigo tudi kupiti. Razstava bo na ogled do 10. decembra. (O. K.)

Kako izdelamo rodovnik?

MARIBOR - Arhivsko društvo Maribor prireja danes opoldne v prostorih izobraževalnega centra Dijaknega doma Tezno nenavadno predavanje z naslovom Naše korenine ali kako izdelamo rodovnik. Predavali bodo predstavniki Genealoskega društva Slovenije iz Ljubljane in Arhivskega društva Maribor. (J. S.)

Dejavni esperantisti

MARIBOR - Esperantsko društvo Maribor sodi med najbolj dejavna tovrstna društva v Sloveniji. Člani društva se bodo poslej sestajali v novih prostorih na Partizanski cesti 44, in sicer vsak četrtek ob 19. uri. Začeli so že priprave na letosnje slovesno praznovanje dneva esperantistov v začetku prihodnjega meseca. Na letosnji proslavi se bodo spomnili zakoncev Henrika in Priske Haas, ki sta ustanovila Esperantsko društvo Maribor. V sodelovanju s podjetjem Hisko bodo prihodnje leto organizirali tudi udeležbo slovenskih esperantistov na Svetovnem esperantskem kongresu v Pragi. (J. S.)

Danes bodo ustvarjali lutkarji

LENART - Tajnica ZKO Lenart Breda Slavinec je sporočila, da bo danes v lenarski osnovni soli nadvse zanimivo. Pripravili bodo namreč ustvarjalno popoldne z lutkovno delavnico. Na delavnici, ki bo potekala med 16. in 18. uro, bo sodelovala tudi lutkovna skupina Pika, ki deluje v okviru KUD Radko Smiljan. Otroci bodo pod mentorstvom Marjetke Seneker izdelovali različne lutke, ob tem pa bodo predstavljene tudi nekatere lutke, ki so že nastale na osnovi različnih idej. Otroci bodo imeli na voljo nekaj materiala za izdelovanje lutk, nekaj pa ga bodo prinesli sami, saj so na delavnico povabili tudi starše. (O. B.)

GORNJA RADGONA / OKORNOST OBČIN

Zapletom se (ne) bo dalo izogniti

Svetniki ne znajo ali nočejo prisluhniti drugim

Da bo prišlo do težav pri delitvi bilanci oziroma zapušinski razpravi med novimi občinami, je bilo najbrž jasno tudi zakonodajalcu, ki je pripravil zakon o lokalni samoupravi. Toda da bo v nekaterih občinah toliko nestrpnosti in nepripravljenosti za sodelovanje, je bilo težko pričakovati.

Zakon o lokalni samoupravi, v 100. a členu pravi: »Dokler se občine ne dogovorijo o izvrševanju ustanovitelskih pravic do javnih zavodov, skladov in javnih podjetij, ustanovljenih za območje več občin, izvršujejo ustanovitelsko pravico organi občine, v kateri je sedež javnega zavoda oziroma podjetja, ob soglasju vseh občin na tem območju«. Dokler soglasij ni, je težko pripravljati dokumentacijo za delitev premoženja, čeprav bi to že moralo biti opravljeno...

Po podatkih, ki so na voljo na območju nekdanje občine Gornja Radgona, delitveni postopek zavlačujejo

ali onemogočajo v novih občinah Radenci in Sv. Jurij. V teh namreč se niso potrdili zaključnih računov stanovanjskega sklada in sklada stavbnih zemljišč. K sreči so potrdili vsaj zaključni račun lanskega proračuna, kjer je presežek znašal približno 24 milijonov tolarjev. Ta sredstva jim je po mučnih prepričanjih uspelo tudi razdeliti, saj so se dogovorili za delitveni ključ. Po taksem ključu naj bi delili tudi druga sredstva, nepremičnine pa po drugem dogovoru. Žal tega dogovora se ni - kljub številnim sestankom in pogovorom komisij, ki so jih imenovali občinski sveti.

»Pred skoraj mesecem dni smo občinama poslali predlog za delitev premoženja in nepremičnega premoženja, vodenega pri upravnem organu, in sicer s prošnjo, naj nam do 15. novembra posredujejo, ali se strinjata s predlogom. Toda do danes nismo prejeli odgovorov,« je povedal radgonski župan Miha Vodenik, ki meni, da do večjih težav ne bi smelo priti, saj verjame v treznost in toleranco svetnikov iz Radencev in Sv. Jurija. Tajnica občine Sv. Jurij Francika Lovrenčič nam je včeraj zatrdila, da z njihove strani ne bo težav in da bo vse tako, kot se bodo dogovorile imenovane komisije. Tudi radgonski župan Jože Toplak je včeraj povedal, da ne pričakuje večjih težav in da si želi, da bi vse skupaj čimprej in posteno rešili...

Oste Bakal

NOVA GORICA / OSIMSKI SPORAZUMI

Nadgradnja brez spreminjanja

Zvezo za Primorsko čudi neobčutljivost vlade za interese Primorcev

Osimu je treba jemati kot zgodovinsko dejstvo. Sporazume iz Osima je Italija sprejela, vsakršen poskus njihovega spreminjanja bi v celoti nacel celotno zgradbo, so na novinarski konferenci ob dvajsetletnici podpisa osimskih sporazumov dejali predstavniki Zveze za Primorsko.

Sporazumi so temeljni pravni akt za urejanje odnosov med Italijo in Slovenijo, ki jih morata državi obogatiti, njihova nadgradnja pa je mogoča le brez njihovega spreminjanja. Zanimanje pomena Osima bi podrlo celotno zgradbo, na kateri temelji politika dobrega sosedstva. »Prepogosto pozabljamo, da je bil velik del Primorske vključen v matično Slovenijo sele leta 1947, največ elementov osimskih sporazumov pa se nanasa prav na primorski prostor, zato čudi neobčutljivost vlade in politikov do tega vprašanja,« je dejal predsednik ZZZP mag. Lucijan Vuga. Zveza za Primorsko meni, da uveljavljanje osim-

skih sporazumov posredno prispeva k hitrejši ureditvi odnosov s Hrvaško. Osimsko pogodbo sestavljata dva dela, politični (meja in manjšine) in gospodarski. Meja je trdno dejstvo, medtem pa je odnos do manjšin na obeh straneh zelo vprašljiv ali pa gre pri tem celo za nazadovanje, je zapisano v gradivu, ki ga je pripravil Miro Kocjan.

V nadaljevanju je ZZZP odgovorila na izjave, da naj bi se s SND in Liberalno stranko pred volitvami povezala v desno koalicijo. Na srečanju v Bogensperku, ki ga je organizirala Stranka enakopravnih dežel, njihova člana nista nastopala v skladu s strankinimi

sklepi in stališči. Zdaj že nekdanja člana Jozeta Trampuza in Jozeta Pernata so tudi formalno izbrisali iz članstva. ZZZP se je odzvala tudi na zaljive izjave Liberalne stranke in menila, da gre za predvolilne manevre in poskuse skodovanja Zvezi za Primorsko, ki se pripravlja na četrti kongres, ki bo 9. decembra.

ZZP si bo z gesli Primorska - moja dežela in Slovenija - moja država prizadevala vstopiti v parlament s koalicijsko povezavo sorodnih strank, ki zagovarjajo večjo vlogo pokrajine in dežel. Stranka bo na kongresu radikalizirala zahtevo po oblikovanju RTV-centra Primorske kot samostojnega javnega zavoda ter osamosvojitvi kopskega radia in televizije. ZZZP znova postavlja zahtevo, naj bo diplomatski predstavnik v Italiji Primorec.

Artur Lipovž

TREBNJE / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Odobrili nujno obnovo na gradovih

Denarna pomoč tudi strelskemu klubu in noveletni obdaritvi otrok

Trebanjski svetniki so večino desete seje občinskega sveta namenili obravnavanju stalista dveh odborov - za prostor, komunalno in prometno infrastrukturo ter družbene dejavnosti - v zvezi z nekaterimi prošnjami za finančno pomoč.

Najprej so obravnavali problematiko vzdrževanja starejših objektov - gradov, ki služijo kot občinski stanovanjski fond in v katerih stanovanjske težave rešuje dvajset družin. Grad Trebnje daje zatocišče stirim družinam, grad Skrljevo eni in grad Kot sedmim družinam. Vsi objekti so v izredno slabem stanju, zato že ogrožajo varnost stanovalcev. Ves občinski stanovanjski fond in tudi stanovanja v teh gradovih upravlja Komunala. Ta iz sredstev stanarin ne more kriti niti najnujnejših vzdrževalnih del na objektih. Da bi to vsaj delno omilili in zagotovili varnost stanovalcem, so sklenili, da iz po-

stavke kupnine za gradno stanovanje občinskega proračuna namenijo dobra dva milijona tolarjev namenskih sredstev za najnujnejša vzdrževalna dela. V prihodnje pa naj bi za gradove določili vsebino, ki bi po mnenju odbora za prostor, komunalno in prometno infrastrukturo morala biti reprezentativnega in ne stanovanjskega značaja.

Zivahna je bila razprava o poteku prihodnje doletnje avtoceste na območju občine Trebnje. Na pododseku Pluska-Ponikve svetniki podpirajo poboco različico 3, ob tem pa se zavzemajo, da bi bila trasa čim bolj prilagojena terenu in s

bi se s tem zmanjšali motecni vplivi na okolje. Mnenje za pododsek Ponikve-Hrastje bodo dali po pridobitvi se nekaterih studij.

Iz sklopa prošnje za finančno pomoč na področju družbenih dejavnosti so sklenili, da s tristo tisoč tolarji pomagajo strelski družini pri prenovi strehe na strelišču v Prapročah in ureditvi sanitarij, finančno pomoč pa so namenili tudi upokojencem za novoletno srečanje, šahistom in za prireditve ob miklavževanju in sprejemu dedka Mraza. Na zupanov predlog so se sprejeli sklep o podelitvi posebnih priznanj dr. Jozetu Ramovsu in dr. Igorju Krampcu za pomoč in sodelovanje pri projektu Trebnje - zdrava občina in občina dobrih medčloveških odnosov.

Jože Zura

TRBOVLJE / PROTESTNI SHOD

»Zasavje - umiranje na obroke«

Kovinarji in delavci elektroindustrije zahtevajo svoje pravice

Pred trboveljskim delavskim domom se je včeraj zbralo več kot tisoč delavcev, ki so vključeni v svobodni sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije. Z dvajsetimi avtobusi so prisli iz vseh slovenskih krajev. S transparenti in gesli: »Hočemo plače«, »Odprli bomo ključavnice«, »Dajte nam zaslužek«, »Zasavje - umiranje na obroke... so zahtevali svoje delavske pravice.

Zbrani množici je spregovoril tudi mag. Dusan Semolič, predsednik svobodnih sindikatov Slovenije, nato so se zvrstili še drugi govorniki. Predsednik območne odbora SKEI za Zasavje Ljubo Cvar je poudaril: »Odločitev za izvedbo protestnega shoda v Trbovljah ne nosi v sebi le nostalgicnega spomina na zibelko delavskega upora v Sloveniji. Prostor, na katerem smo zbrani, je bil pred dobrih sedmimi desetletji odločilen kraj spopada naprednih delavcev z Orjuno, v Trbovljah so rudarji gladovno stavkali šest desetletij prej, preden je to postala moda v samostojni Sloveniji, in tu so naši predniki izve-

dli prvo stavko v nekdanji Jugoslaviji,« in nadaljeval: »Danes smo zbrani v središču regije, ki je bila desetletja ena najbolj perspektivnih industrijskih regij, a je v zadnjih letih zaradi pretežno objektivnih okoliscin tak položaj izgubila in postala del Slovenije z najslabšimi razvojnimi možnostmi. Število nezaposlenih se je v obdobju zadnjih desetih let povečalo za sedemnajstkrat. Skupno je v Zasavju trenutno nezaposlenih več kot 3300 delavcev, od tega samo v Trbovljah več kot 1600, kar je enako četrtini vseh zaposlenih v občini.«

Govorec iz gorenjske regije Franci Zabrl je poudaril množico sindikalne organizacije in okral slovenske poslance. Menil je: »Daleč smo se od tistih časov, ko bo sindikat postal tudi v naši deželi pravi pogajalski partner, kajti partnerji se usedejo za mizo, se dogovorijo, zapisejo, potem pa se zapisa nega tudi držijo.« Predsednik SKEI Albert Vodovnik je zaključil, da če ne bo odzivov in dejanj, se bodo 15. decembra odločili o 24-urni splošni stavki. (Z. K.)

CELJE / CESTARSKI DNEVI

Kako po strokovni in gospodami poti do boljših cest?

Včeraj so se v Celju končali letosnji Cestarski dnevi, ki se jih je v dveh dneh udeležilo skoraj šeststo strokovnjakov, funkcionarjev in gostov.

Drugega dne bionalnega srečanja tistih, ki krojijo cestno politiko, in onih, ki so kot izvajalci od nje odvisni, so se v Celju srečali župani oziroma predstavniki slovenskih občin in spregovorili o vedno aktualnem vprašanju, kako po strokovni in gospodarni poti priti do boljših cest. Zatem so se v Celju pogovarjali se o letosnjih delih na slovenskih cestah in načrtih za naslednje leto. Pri tem bo za vzdrževalce in gradbena podjetja, ki iščejo delo tudi pri obnavljanju obstoječega magistralnega in regionalnega cestnega omrežja, najzanimivejša pobuda ministrstva za promet in zveze ter ministrstva za finance, da bi za jeseni začeta ali odložena dela v prihodnje lahko izvajalcem avanse začeli plačevati že na začetku leta oziroma na splošno v 90-dnevnem roku. To bi ob hitrejši uporabi razpoložljivega denarja hkrati povečalo tudi konkurenco med izvajalci in znižalo cene. Gradbinci bi tako lahko na cestah delali že spomladi in svojih strojev ne bi nanje postavljali

sele sredi leta ali celo pozneje, po sprejetju državnega proračuna. To naj bi pospešilo tudi nujne posodobitve slovenskega cestnega omrežja. Zanje bi po ocenah ta trenutek sicer potrebovali kar 53 milijard tolarjev, toda to je seveda prevelik zalogaj za Slovenijo. Namesto tega pa je bila prav v tem času izoblikovana jasna državna cestna politika, ki sicer se naprej vztraja pri pospešenem nadaljevanju gradnje avtocestnega omrežja, vendar naj bi se zaradi tega stanje na obstoječih cestah prav nič več ne slabšalo. Po besedah direktorja Darsa Jozeta Brodnika naj bi najpozneje do poletja v Sloveniji odprli se šest novih gradbišč avtocest, sicer bo program gradnje avtocest začel zamujati. V državnem proračunu je za avtoceste (torej za že odprta in nova gradbišča) v letu 1996 predvidenih 17 milijard tolarjev. Za vsa dela in skrb na obstoječem cestnem omrežju je predvidenih 15 milijard tolarjev, oboje pa naj bi po besedah državnega sekretarja za ceste Marjana Dvornika predstavljalo realno ravnotežje med potrebami in tistim, kar si država lahko privošč.

Brane Piano

RAI 1	
6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: Come rubammo la bomba atomica (kom., It. '67, i. FRanchi-Ingrassia)
11.00	Aktualna odd.: Verde-mattina, vmes (11.30) dnevnik iz Neaplja
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che...?
15.45	Mladinska oddaja Solle-tico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik, informacije
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Pippo Baudo)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Debata o veri: Credere, non credere (vodi Sergio Zavoli)
22.20	Film: Vestito per uccide-re (krim., ZDA '80, r. B. De Palma, i. M. Caine, A. Dickinson, N. Allen), vmes (23.15) dnevnik
0.15	Dnevnik, Zapisnik, Pogo-vori, vreme, 0.40 Kultura News, 0.15 Potihoma

RAI 2	
7.00	Oddaja za najmlajše
8.20	Nan.: Zanna Bianca
8.45	Nad.: Paradise beach
9.30	Aktualno: Potrebujem te
9.40	Rubrika o aktualnih te-mah: Fuori dai denti
11.10	Sereno variabile
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Variete: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo, družbene teme in vreme
14.00	Variete: Quante storie
14.10	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.10	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italia v živo
17.15	Dnevnik
18.00	Sereno Variabile
18.15	Vreme in dnevnik
18.45	Nan.: Hunter
19.35	Sport
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik
20.50	Aktualna odd.: Zvečer, na trgu Italija
23.00	TG 2 Dosje
23.45	Dnevnik, vreme, 0.10 Iz Parlamenta
0.20	Variete: Ponoči, na trgu Italija
0.30	Glasba: Jaz Image

RAI 3	
8.30	Oddaje Videosapere: Ro-binson in Petek, Zdravje, Potovanje po Italiji, Filo-zofija, Media/Mente, Znanstveni dnevnik
12.00	Dnevnik, Drobci jazza
12.35	Nan.: Vita da strega
13.00	Aktualno: Kljub vsemu, moja Italija, 13.34 Gas-sman sreča Danteja
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Rubrika: Articolo 1
15.00	Nan.: Blue jeans
15.30	Sport: vaterpolo, gimna-stika
17.05	Nan.: Infiltrato
17.50	SP v smucanju, vreme
19.00	Dnevnik, dezalne vesti
20.00	Variete: Producer Club, 20.10 Blob
20.30	Film: Onora il padre e la madre (dram., ZDA '91, i. J. Claybourg)
22.05	Viaggiatori delle tenebre
22.30	Dnevnik, dezalne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3, 23.50 Pubblicità
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4	
7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 10.45 Il prezzo di una vi-ta, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Nan.: Colombo
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.15	Film: La famiglia Stod-dard (dram., ZDA '41)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne teme: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Il carcere dell' in-giustizia (dram., ZDA '94, i. S. Keach, J. Light)
23.00	Film: Venerdì 13 (srh., ZDA '80, i. B. Palmer, A. King) vmes (23.30) nočni dnevnik
0.30	Pregled tiska
0.45	Rubrika o lepoti
1.00	Nan.: La donna bionica

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Televizijsko sodišče: For-um
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonoci
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroška oddaja
18.00	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Stri-scia la notizia
20.40	Variete: Scherzi a parte (vodita Teo Teocoli, Mas-simo Lopez)
23.00	Vecerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costan-zo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.30	Otroški variete
9.30	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odprti studio
12.50	Sport studio
13.00	Otroški variete
14.30	Nan.: Power rangers
15.00	Varieteja: Generazione X, 16.00 Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
16.45	Aktualno: Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.30	Odprti studio, vreme
18.45	Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Film: Volo 747: vendetta ad alta quota (pust., ZDA '94, i. B. Payne)
22.30	Film: Fatal Beauty (dram., ZDA '87, i. W. Goldberg), vmes (23.30) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport

TELE 4	
13.30	19.30, 22.20, 0.25 Do-godki in odmevi
20.30	Film: Dead end Drive in 2000 (i. N. Mannino)

MONTECARLO	
14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La regina Cristina (zgod., '39, i. G. Garbo)
18.00	20.35 SP v smucanju
22.00	Nan.: Monsters
23.35	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 TV dnevnik

BORIS S.
popravila TV - VCR
antene - SAT
Ul. Biancospino 22/2
OPČINE
Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1	
09.25	Tedenski izbor: Otroci sirnega sveta, 7. del ameriške doku-mentarne nanizanke
09.50	Roka Rocka
10.50	Boj za obstanek, angleska dok. serija
11.40	Znanje za znanje, ucite se z nami
12.10	Alica, evropski kulturni magazin
13.00	Porocila
14.15	Kam vodijo nase stezice, oddaja TV Koper
14.50	O jedaci in pijaci, o mo-skem in zenski, ponovi-tev tajvanskega filma
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Učimo se ročnih ustvarjal-nosti, 46. oddaja
17.25	Heathcliff, 11. del risane serije
18.00	Sorodne duše, 10. del angleske serije
18.30	Umetnost in civilizacija
18.45	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Poglej in zadeni
21.35	Turistična oddaja
22.00	TV dnevnik 3, vreme
22.20	Zarišce
22.40	Sova
	Frasier, 111. del ameri-ske nanizanke
23.05	Hobotnica, 13. del itali-janske nadaljevanke
00.05	Mahler, angleski film

SLOVENIJA 2	
12.00	Videostrani
12.15	Ucitelj, 7. del fran. serije
13.00	Frankfurt: Tenis, finale ATP, prenos
15.50	Forum
16.05	Sorodne duše, 9. del serije
16.35	Alfred Hitchcock vam pred-stavlja, 17. del
17.00	Hobotnica, 12. del serije
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Svetovni poslovni utrip
19.15	Poglej me!
20.05	Azijska magistrala, 5., zadnji del japonske dokumentarne serije
20.55	Nepomembna afera, 3. del nemske serije
21.40	Obiski
22.45	Svetovni pokal v alps-kem smucanju, velesla-lom (M), posnetek
23.45	Tenis, finale ATP turni-rja, posnetek

KANAL A	
09.55	Novice, A-shop
10.15	Solski video, ponovitev
16.00	Novice
17.10	Spot tedna, A-shop
17.30	Luc svetlobe, 558. del
18.15	Brlog, 26. del serije
19.00	Pika na A
19.30	Solski video
20.00	To trapasto zivljenje, 11. del am. nanizanke
20.50	Devetdeseta, oddaja o sti-lu
21.20	Spopad v globinah, ameriski film
23.00	Novice
23.20	Dolina mascevanja, ponovitev filma

Koper	
16.00	Euronews
16.30	Meridiani - aktualna te-ma
17.30	Peter Pan Club, otroška oddaja
18.00	Slovenski program: Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - tv dnevnik
19.30	Peter Pan, otroška oddaja
20.00	Euronews
20.30	Vzporedna zivljenja
21.30	Sredozemlje
22.00	Vsedanes - TV Dnevnik
22.30	Tenis
	Frankfurt - Masters ATP

ORF Avstrija 1	
11.25	Joe Dancer: Trd oreh, ameriška TV kriminalka
13.00	Peter Pan in gusarji
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
15.40	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija: Neznana senca
16.30	Baywatch: Nevarno odkritje
17.10	Strašno prijazna družina: Idol
17.35	Zlata dekleta
18.05	Dr. Quinn: Zastrupljena voda
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Ptič na zici, ameriška akcijska kome-dija, 1990
	Režija: John Badham
22.00	Nogomet
22.10	Moj brat Kaj, ameriška psihološka sr-hljivka, 1992
23.35	Cas v sliki
23.40	Sandino, spansko-cilenski politični film, 1990
	Režija: Miguel Littin
	Igrajo: Joaquim de Almei-da, Kris Kristofferson in drugi.
	Nikaragva seta 1928. Vla-dna vojska ob podpori ameriskih čet bije krvav boj proti borcem za svo-bodo, ki jih vodi Augusto Sandino. Ko uradno raz-glasijo, da je Sandino mrtev, ameriški novinar Tom Holte ima to za golo propagando...
01.50	Strašno prijazna družina, ponovitev
02.15	Schiejok, ponovitev
03.15	Dobrodošli v Avstriji

ORF Avstrija 2	
06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.05	Schiejok vsak dan, pono-vitev
10.05	Sadez brez ljubezni, nemska melodrama, 1955
12.20	Siling
13.00	Cas v sliki
13.10	Vera, ponovitev
14.25	Oce potrebuje zeno, 6. del italijanske nadalje-vanke
15.10	Umor, je napisala: Hisa groze
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Derrick: Gospod Widanje ima hu-de sanje
21.20	Stric doktor, 4. del: Ure strahu
22.05	Cas v sliki
22.30	S sončno energijo
00.15	Dedku se je zmesalo, koproducijska komedija

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za po-morščake; 20.30 Sloven-cem po svetu; 22.00 Zr-calo dneva, vreme; 23.05 Literarni nokturno.

11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Gla-sba po željah; 14.50 Sin-gle tedna; 15.00 Discote-ca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novi-ce; 7.35 Vreme; 8.15 Na-poved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Sport; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL ko-mentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemsčina; 18.00 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenj-ska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informa-cije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Do-godki in odmevi; 19.30-24.00 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kme-tijski nasveti; 6.15 Horo-skop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajer-ske miniature; 10.05 Evro-pa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajšo sel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petko-vi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 Radio Kaki; 10.00 Sejanja Študentskega parlamenta; 11.00 Prek-lop; 12.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi (o arhitektu-ri); 15.00 OF; 17.00 Most; 19.00 TB: Električni orga-zam; 21.00 Te amo Cuba; 22.00 Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnev-nik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Do-bro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Odprta knjiga: Ajša Najša (r. M. Peterlin, 3.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okro-gla miza; 12.40 MePZ Re-pentabor; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kro-nika; 14.10 Otroški ko-tiček; 14.30 Krajevne st-favnosti; 15.00 Slov. lahka glasba; 15.30 Mladi val; 16.45 Postni govori; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: pianistki B. Zon-ta in V. Zuppin; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Ever-green; Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajev-na poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Ma-tineja; 16.00 DJ Roby + Lestvica tedna; 19.00 V čudovitem opernem sve-tu; 20.00 Razporoke življenja in časa (vsakih 14 dni).

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna ob-zorja.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Ju-tranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Po-slovne zanimivosti; 8.15 Rekreacija; 9.10 Koledar prireditve; 11.15 Minute za naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobntince; 15.30 Do-godki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops in novi-sti; 21.45 Kratka igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize ib soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Španske pesmi; 13.40 Glasb. tradi-cija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Bian-ca in Fernando; 20.00 Koncert Simfonikov RTVS; 22.15 Igra; 23.20 Šestnajst strun; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.00 Kro-nika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Mo-dri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne Informacije, prireditve; 9.10 Vreme, cestne raz-mere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Za-nimivosti; 11.15 Hladno toplo vroče; 12.15 20 Ma-drih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej... kon-taktna odd.; 15.30 Do-godki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Aktualna tema; 17.30 Pri-morski dnevnik; 18.00 Mu-zak; 19.30 Večerni pr. z D. De Breo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z Markom Vuksanovičem.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami;

MENJALNIŠKI TEČAJI

16. november 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	86,80	87,50	12,20	12,43	7,52	8,02
A banka Koper	86,65	87,50	12,18	12,43	7,44	7,93
A banka Nova Gorica	86,90	87,50	12,20	12,43	7,53	7,90
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	87,00	87,50	12,20	12,50	7,55	8,05
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	86,80	87,50	12,25	12,45	7,55	7,95
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	87,11	87,64	12,28	12,39	7,70	7,72
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	86,95	87,20	12,28	12,37	7,60	7,85
Creditanstalt d. d.	86,60	87,30	12,20	12,40	7,50	8,00
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	87,00	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	86,95	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	86,95	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	86,95	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	86,95	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	86,95	87,40	12,23	12,33	7,60	7,80
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	86,90	87,20	12,25	12,35	7,60	7,80
Nova kreditna banka Maribor d.d.	86,40	87,50	12,20	12,50	7,50	7,95
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	86,90	87,30	12,28	12,40	7,60	7,85
M.B. Gustinčič - Lucija, t: 066/ 70-603						
Poštna banka Slovenije	85,55	87,30	11,20	12,35	7,20	7,85
Publikum Ljubljana, t: 312-570	87,15	87,45	12,32	12,36	7,73	7,79
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	86,95	87,09	12,26	12,32	7,69	7,75
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	87,15	87,40	12,27	12,35	7,55	7,80
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	87,15	87,35	12,35	12,39	7,60	7,85
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	86,00	87,40	12,15	12,46	7,40	7,90
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	87,10	87,38	12,29	12,35	7,69	7,71
Publikum NM, t: 068/ 322-490	87,00	87,23	12,23	12,34	7,65	7,88
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	87,00	87,30	12,28	12,48	7,60	7,85
Publikum Portorož, t: 066/747-240	86,90	87,10	12,26	12,33	7,68	7,74
Publikum Ljubljana Miklošičeva Tel: 061/ 318-788	-	-	-	-	-	-
SKB d.d., ***	85,80	87,50	12,14	12,51	7,50	8,08
SHP Kranj, t: 064/331-741	87,00	87,50	12,28	12,40	7,70	7,90
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	86,80	87,25	12,19	12,36	7,60	7,87
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	86,60	87,50	12,15	12,41	7,50	8,99
Upimo Ljubljana, t: 061/214-388, 12-64-292	-	-	-	-	-	-

Tečaj po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: *** Včerajšnji tečaji *
Bralce opozarjamo da so tečaji okvirni! Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevni ponudbi in povpraševanju!

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara milnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rožan: tel. +39/40/41161
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

16. NOVEMBER 1995 v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1558,00	1623,00
nemška marka	1108,00	1153,00
francoski frank	321,00	334,00
holandski gulden	988,00	1028,00
belgijski frank	53,80	56,00
funt sterling	2428,00	2527,00
irski sterling	2500,00	2602,00
danska krona	285,00	297,00
grška dramma	6,60	7,10
kanadski dolar	1149,00	1195,00
japonski jen	15,30	15,90
švicarski frank	1367,00	1423,00
avstrijski šiling	157,30	163,80
norveška krona	251,00	257,00
švedska krona	235,00	245,00
portugalski escudo	10,60	10,90
španska pezeta	12,90	13,50
avstralski dolar	1151,00	1193,00
madžarski forint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,50
hrvaška kuna	280,00	310,00

KMEČKA BANKA - GORICA

16. NOVEMBER 1995 v LIRAH		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1561,00	1611,00
nemška marka	1117,00	1152,00
francoski frank	322,00	333,00
holandski gulden	990,00	1020,00
belgijski frank	53,90	55,70
funt sterling	2432,00	2522,00
irski sterling	2504,00	2599,00
danska krona	286,00	296,00
grška dramma	6,60	7,20
kanadski dolar	1152,00	1192,00
švicarski frank	1376,00	1411,00
avstrijski šiling	157,50	162,50
slovenski tolar	12,80	13,50

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

15. NOVEMBER 1995				
država	banka	nakupni	prodajni	
Avstrija	Posojilnica Piliberk	8,00	8,50	
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60	
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,60	
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70	
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60	

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

10. NOVEMBER 1995 v DEM				
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	1.406	1.41	1.414	
funt sterling	2.2148	2.2218	2.2288	
irski funt	2.2688	2.2758	2.2828	
kanadski dolar	1.0385	1.0425	1.0465	
nizozemski gulden	89.21	89.32	89.43	
švicarski frank	124.02	124.12	124.22	
belgijski frank	4.8538	4.8638	4.8738	
francoski frank	28.894	28.954	29.014	
danska krona	25.718	25.778	25.838	
norveška krona	22.583	22.643	22.703	
švedska krona	21.148	21.208	21.268	
italijanska lira	0.8807	0.8847	0.8887	
avstrijski šiling	14.193	14.213	14.233	
španska peseta	1.1545	1.1585	1.1625	
portugalski escudo	0.9470	0.9500	0.9530	
japonski jen	1.406	1.4075	1.409	
finska marka	33.22	33.3	33.38	

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 17. 11. 95

Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	86,98 87,42

2. Banka nudi podjetjem tudi možnost **TERMINSKEGA** nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-316 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 220 z dne 16. 11. 1995 - Tečaji veljajo od 17. 11. 1995 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE						
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	88,7921	89,0593	89,3265
Avstrija	040	šiling	100	1214,8748	1218,5304	1222,1860
Belgija	056	frank	100	415,8653	417,1166	418,3679
Kanada	124	dolar	1	88,7067	88,9736	89,2405
Danska	208	krona	100	2205,4820	2212,1184	2218,7548
Finska	246	marka	100	2859,1324	2867,7356	2876,3388
Francija	250	frank	100	2478,4848	2485,9426	2493,4004
Nemčija	280	marka	100	8550,0371	8575,7644	8601,4917
Grčija	300	grd	100	—	51,7462	51,9014
Irski	372	funt	1	—	193,5550	194,1357
Italija	380	lira	100	7,5693	7,5921	7,6149
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2298,1901	2305,1054	2312,0207
Japonska	392	jen	100	118,3753	118,7315	119,0877
Nizozemska	528	gulden	100	7632,9601	7655,9279	7678,8957
Norveška	578	krona	100	1937,2674	1943,0967	1948,9260
Portugalska	620	escudo	100	81,5502	81,7956	82,0410
Švedska	752	krona	100	1814,6598	1820,1202	1825,5806
Švica	756	frank	100	10563,5708	10595,3569	10627,1430
Velika Britanija	826	funt sterling	1	187,5621	188,1265	188,6909
ZDA	840	dolar	1	120,2135	120,5752	120,9369
Evropska unija	955	ECU	1	156,5298	157,0008	157,4718
Španija	995	peseta	100	99,4455	99,7447	100,0439

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 17. 11. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	124	99.7442%	99.6396%	99.6919%	1.700.000 170.000	847,825 84,783	846,936 84,694	1.694,762 169,476

Tečajnica borznega trga

št.: 217 Datum: 16. 11. 1995

Ljubljana Stock Exchange, Inc.										
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex. kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	800	(11.5.95)	13.000	4,00	16.11.	12.450	14.000	13.000	13.000	156
PRB	665	(13.6.95)	18.407	2,58	16.11.	18.240	18.450	18.980	18.210	18.223
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.274	1,27	16.11.	18.750	19.200	19.650	18.520	48.923
SKBR	1000	(24.2.95)	37.078	,32	16.11.	36.940	37.000	37.400	36.920	91.137
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
BCE1	10,0	2(1.10.95)	105,9	,34	16.11.	105,8		105,9	105,9	589
RSO1	8,0	5(30.6.95)	103,1	,09	16.11.	102,9	103,1	103,1	103,0	14.304
RSO2	9,5	10(1.10.95)	114,1	,03	16.11.	114,1	114,4	114,4	114,0	311.241
RSO8	5,0	4(31.5.95)	94,0		16.11.	94,3	98,0			
RS11	7,0	5(15.7.95)	102,9		16.11.	99,0	109,0			
RS12D	8,0	5(30.6.95)	101,7		16.11.	102,0	102,8			
RS12D	9,5	10(1.10.95)	113,0A		16.11.	113,0	113,9	113,0	113,0	98
SKB1	10,0	6(1.11.95)	105,0	,67	16.11.	104,2	105,5	105,0	105,0	291
SKB2	10,5	4(15.9.95)	110,0	,01	16.11.	110,0	110,0	110,0	110,0	960
SKR1	5,0	3(30.6.95)	84,3	,30	16.11.	83,0	91,3	84,3	84,0	887
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTRB	300	(2)(28.7.95)	15.000	,60	16.11.	14.500	15.290	15.000	15.000	45
DAD	10.000	(1.6.94)	174.923	,57	16.11.	171.150	174.000	178.100	171.150	97.507
FMD	1715	(24.5.95)	24.680	1,21	16.11.	24.610	24.980	25.290	23.200	12.833
GPGR	(1)	(1)	24.410	,04	16.11.	22.500	24.940	24.410	24.410	244
HMER	(1)	(1)	17.305	1,08	16.11.	17.160	17.450	17.310	17.300	346
MKZ	218	(30.3.93)	16.109	,18	16.11.	16.010	16.530	16.390	16.010	3.818
NIKR	200	(26.6.95)	5.087	,44	16.11.	4.980	5.080	5.200	4.970	16.635
TCR	(5)	(5)	1.128	,19	16.11.	1.122	1.129	1.150	1.090	18.045
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KFTP	2750	(22.6.95)	39.976	1,20	16.11.	38.860	40.300	40.300	39.000	400
PNFP	(1)	(1)	66.674**		8.11.	63.100	69.400			
UBKP	720	(25.5.95)	16.999		14.11.	15.300	16.980			
VIPP	(1)	(1)	44.400		13.11.	42.520	43.900			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
OZG	11,0	4(1.1.95)	106,7	,01	16.11.	103,1	104,0	104,0	104,0	895
VIP2	10,0	2(1.10.95)	104,0	,36	16.11.	106,2	107,5	106,7	106,7	3.244
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5		16.10.	98,0	101,5			
PGO	10,0	2(1.6.95)	102,0		15.11.	102,0	104,0			
SZB1	10,0	2(15.9.95)	107,0		2.11.	102,3				
SZB2	10,0	1(1.10.95)	107,8		14.11.	106,0	111,0			

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA
Erjavčeva 1
Veliki oder

Danes, 17. novembra, ob 11. uri: W. Shakespeare: **HAMLET**. IZVEN (KONTO). 50. PONOVI TEV!

Srednjo zdravstveno solo.

Jutri, 18. novembra, ob 19. uri: W. Shakespeare: **HAMLET**. IZVEN (KONTO). 50. PONOVI TEV!

Levi oder

Danes, 17., in v ponedeljek, 20. novembra, ob 22. uri: E. Ionesco: **INSTRUKCIJA**. IZVEN (KONTO).

CANKARJEV DOM
Prešernova 10, Ljubljana

J. R. R. Tolkien: **HOBIT**. Spektakularna lutkovna predstava Praskega lutkovnega gledališča MINOR.

Danes, 17. novembra, ob 10. in 18. uri.

Jutri, 18. novembra, ob 11. uri.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Krekov trg 2
Veliki oder

Jutri, 18. novembra, ob 11.30 in 17. uri: M. Leaf - M. Dekleva: **ZGODBA O FERDINANDU**. IZVEN.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Čopova 14

Jutri, 18. novembra, ob 19.30: M. Camoletti: **PRIDI GOLA NA VECERJO**, za IZVEN in KONTO.

Mala scena MGL

Nedelja, 19. novembra, ob 20. uri: P. Turin: **KRCMARICA**. Gledališče Zato, Ptuj. Za IZVEN.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE
NOVA GORICA

Danes, 17. novembra, ob 20. uri: Gostovanje

Opere in baleta SNG Ljubljana: **BALETNI VECER**, za IZVEN.

Miro Gavran: **PACIENT DOKTORJA FREUD**. Režiser Jaka Jamnik.

Jutri, 18. novembra, ob 20. uri, za ABONMA PETEK.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE
CELJE, Šlandrov trg 5

Z. Hočevar: **SMEJCI**. Režiser Franci Krizaj.

Danes, 17. novembra, ob 16.30. Abonma Srednja trgovska šola Celje.

Jutri, 18. novembra, ob 19.30, za IZVEN.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA
Župančičeva 1

PRVA IZVEDBA V SLOVENIJI

Gian Carlo Menotti: **KONZUL**.

Ponovitve: danes, 17. novembra - red petek (ob 16.30), 23. novembra - red četrtek, 25. novembra - red sobota, 5. decembra - red torek, 13. decembra - red sredo (vse ob 19.30).

75. OBLETNICA SLOVENSKEGA BALETA

Gostovanje baletnega ansambla v predsezoni:

BALETNI VECER

Nova Gorica:

danes, 17. novembra ob 20. uri.

Sreda, 22. novembra, ob 19.30: G. Verdi: **NABUCCO**.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

GLEDALIŠČE ANE MONRO:
DIVA DIVANOVA

Danes, 17. novembra, ob 20. uri.

Jutri, 18. novembra, ob 21. uri.

Jutri, 18. novembra, ob 17. uri: TRNKOVA SABOTAZA. Lutkovno gledališče Kranj: DVA ZMERJALCA, za otroke od 4. leta naprej.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR
Rotovški trg 2

Nedelja, 19. novembra, ob 11. uri: Svetlana Makarovič: **TAKE ZIVALSKO**, za otroke od 3. leta naprej.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 17. t.m., ob 20.30 (red A in D) gostuje Prešernovo gledališče iz Kranja z dramo F.G. Lorca »Dom Bernarda Alba«.

Koncertna sezona Glasbene Matice 1995/96
12. decembra bo nastopil Godalni kvartet Glasbene matice.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Jesenska simfonična sezona 1995

Danes, 17. t.m., ob 20.30 (red A) - Koncert pod vodstvom Hansa Grafa. Solist David Golup. Na programu Ljadov, Rahmaninov, Čajkovski.

Ponovitev koncerta v nedeljo, 19. t. m., ob 18. uri (red B).

Pri blagajni dvorane Tripovich lahko do 2.12. podpisete novi abonma.

Gledališče Rossetti

Od 22. t. m.: Stalno gledališče FJK bo uprizorilo Svevovo »L'avventura di Maria«. Režija Nanni Garella. Nastopata Gabriele Ferzetti in Patrizia Zappa Mulas. Predstava v abonmaju: odrezek 1.

KOROŠKA

CELOVEC: Mestno gledališče: jutri, 18. t.m., ob 19.30 A. Cehov »Tri sestre«.

BELJAK: Studijski oder, danes, 17. t.m., ob 20.00 »Acts« - plesni teater.

SENTPETER pri Sentjakobu: danes, 17. t. m. Dan odprtih vrat Višje sole za gospodarske poklice in enoletne Gospodinske sole.

VELINJA VAS: V gostilni Seher bo danes, 17. t. m.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 25. t. m., ob 20.30 »Corpse! Commedia con cadaveri«. Režija Augusto Zucchi.

MILJE

Gledališče Verdi

Jutri, 18. t.m., ob 20.30 in v nedeljo, 19. t.m., ob 16.30 bo Bel. Teatro uprizoril delo R. Innocente »Diario, cronaca di una crescita«. Režija R. Innocente.

GORICA

Kulturni dom (Ul. I. Brass 20)

V ponedeljek, 20. (red A) in v torek, 21. t.m., (red B) ob 20.30 - gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja z delom F. Garcie Lorca »Dom Bernarda Alba«. Režija Bojan Jablanovec.

VIDEM

Teatro delle Mostre: danes, 17. t. m., ob 20.45 (red B) gostovanje Stalnega gledališča FJK z Svevovo »L'avventura di Maria«. Režija Nanni Garella. Predstavo bodo ponovili jutri, 18. t. m. v gledališču Ristori v Cedadu.

»Bilcovska jesen«.

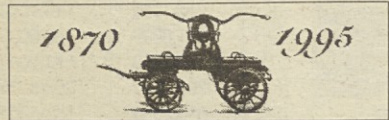
SENTJANZ V ROŽU: v k+k centru SPZ: jutri, 18. t. m., ob 17. uri redni občni zbor Slovenske prosvetne zveze; ob 20. uri glasbena komedija »Pokojna gospejina mama«. Ponovitev v nedeljo, 19. t. m., ob 14. uri.

SKOCIJAN: v dvorani pod cerkvijo bo v nedeljo, 19. t. m., ob 19. uri »Staro in mlado prepeva rado«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

Torek, 21. novembra, ob 17. uri:
Otvoritev podružnične knjižnice v Domu društvenih dejavnosti na Izlakah, Izlake 3.

Proslava 125-letnice organiziranega gasilstva in delovanja Gasilskega Društva Ljubljana
Jutri, 18. novembra, ob 19.30 v Kulturnem domu Španskih borcev.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana.

Nedelja, 19. novembra, ob 20. uri: **IMPROLIGA**

Ekipa Piloti se bo pomerila z ekipo Dramske sole Barice Blenkus, ekipa Cadolfius pa z ekipo GILS Jasa pogled.

Danes, 17. novembra, se bo z indijskimi klasičnimi plesi ob 20. uri v Klubu K4 predstavil UJWAL BHOLE.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST - KD Skamperle (Vrdelska cesta 7)

V petek, 24. t. m., ob 20.30 večer ob 50. obletnici osvoboditve z naslovom »Obudi-

mo spomin«. Predavala bo prof. prof. Marta Ivašič na temo »Od ukinitve do obnove solstva na Primorskem«.

Otvoritev razstave slik in grafik FRANZA POLITZERJA. Danes, 17. novembra, ob 18. uri v Galeriji likovnih umetnosti Slovenj Gradec.

GLASBA SLOVENIJA

CAFE TEATER

Kavarna Grand hotela Union
Miklošičeva 1, Ljubljana

Danes, 17. novembra, ob 22. uri: TOMAZ DOMICELJ. Projekt Triglav. Projekcija albuma Bivše in Bodoče v unplugged izvedbi (foto).

Jutri, 18. novembra, ob 22. uri: DIEGO BARRIOS ROSS. Igralec in pevec, ki prihaja iz Caracasa, njegov repertoar je sestavljen predvsem iz venezuelskih narodnih pesmi, latinsko-ameriških bolero in balad ter pesmi iz Španije.

CANKARJEV DOM

Prešernova 10

Danes, 17. novembra, ob 20. uri: ZELEN ABONMA - Simfonični orkester RTV Slovenija, dirigent RONALD ZOLLMAN, solist BORIS PETRUSAN-SKI, klavir.

Sreda, 22. novembra, ob 19.30: SLEZIJSKI GODALNI KVARTET. Na programu: W. A. MOZART, Z. KRAUZE, F. SCHUBERT, K. PENDERECKI.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

Danes, 17. novembra, ob 23. uri: Klubski glasbeni in gledališki večer. Zabavala vas bo skupina BELA HISNA GOBA.

KLUB K4

Kersnikova 4, Ljubljana

Torek, 21. novembra, ob 21. uri: Kaj se da videti u tvojim očima? Nastop skupine DEMOLITION GROUP.

Ponedeljek, 27. novembra, ob 21. uri:

ADI SMOLAR. Ena žena in dvajset ljubic.

ILIRSKA BISTRICA
Klub MKNŽ, Bazoviška 26

Jutri, 18. novembra: OVERFLOW iz Koprivnice.

KULTURNI DOM NOVA GORICA
GRAD DOBROVO

Danes, 17. novembra, ob 20. uri: TRIO ORLANDO, Zagreb. Zasedba: Vladimir Krpan, klavir; Tonko Ninic, violina; Andrej Petrac, violončelo. Program: I. Kujer, L. van Beethoven, D. Sostakovič.

CLUB MAONA

Arze 5 Fiesa, Piran

Danes, 17. novembra, ob 21. uri: Vzhajajoče zvezde italijanske rock scene: FRANCO GHIETTI AND EAST TORNADO.

Jutri, 18. novembra, ob 21. uri: PHIL SHACKLETON. Srečanje z njim bo zlasti navdušilo ljubitelje akustične kitare.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

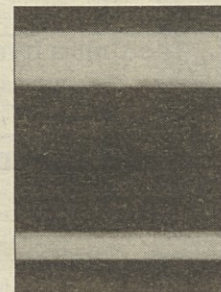
Prešernova 10

V galeriji CD poteka 2. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE.

MODERNA GALERIJA
Tomšičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja. Razstava bo na ogled do 3. decembra.

V spodnjih prostorih Moderne galerije razstavlja ANTONY CARO, Kaskade.

GALERIJA MEDUZA
KOPER
Čevljarska 34

Danes, 17. novembra, ob 19. uri: Otvoritev razstave grafik Bogdana Bercica (foto).

GALERIJA COMMERCE
Einspielerjeva 6

V galeriji je do 8. decembra na ogled razstava Franceta Slane Sopki in akti.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE
Celovška 23, Ljubljana

V muzeju je do 14. januarja na ogled mednarodna razstava VSE O SRCU.

JAKOPIČEVA GALERIJA
Slovenska 7, Ljubljana

V galeriji je do 6. decembra na ogled razstava Oddelka za oblikovanje ALU v Ljubljani.

GALERIJA ŠOU, KAPELICA
Kersnikova 4, Ljubljana

V galeriji je do 16. decembra na ogled razstava Damijana Kracine z naslovom TV.

GALERIJA EQRUNA
Gregorčičeva 3

V galeriji je do 21. novembra na ogled razstava slik Marjana Gumilarja.

VISCONTI FINE ART KOLIZEJ
Gospodarska 13

V galeriji je na ogled razstava GRAFICNA MAPA TORONTA skupine IRWIN.

KUD FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljubljana

V galeriji je do 28. novembra na ogled razstava Silvana Omerzuja ANGELI.

MALA GALERIJA
Slovenska 35

Na ogled je razstava iz cikla Velika imena svetovne umetnosti avtorja Jeana Marca Bustamanteja. Razstava bo odprta do 26. novembra.

GALERIJA ŠKUC
Stari trg 21, Ljubljana

V galeriji je do 28. novembra na ogled razstava slik Irene Romih.

GALERIJA MURSKA SOBOTA
Kocljeva 7

V galeriji je do 27. novembra na ogled razstava del slikarja Erwina Reisnerja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Galerija Torbandena: Se jutri, 18. t. m., je na ogled skupinska razstava z naslovom »Italijanske pokrajine«.

Studio PHI (Ul. S. Michele 8/19)

Do 26. t. m. je na ogled razstava slikarja Giacoma Ciriama »Cudoviti Kras«.

Galerija Art Light Hall: do 3.12. razstavlja trzaska slikarka Serena Bellini.

Galerija Rettori Tribbio 2: na ogled je razstava Irene Ravalica.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

Postna palača (Trg Vittorio Veneto): do 7.12 bo na ogled razstava »Trst, mesto v kinu: 1896-1929«.

Salon pohistva Korsic (Sv. Ivan): do 24. t. m. razstavlja fotograf Ennio Demarin.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninjevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Katoliška knjigarna: Do 5.12. je na ogled razstava slikarja Borisa Zuliana.

STANJEL - Galerija Lojzeta Spacala je odprta od delavskih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah,

nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

SEZANA - V Kosovelovi knjižnici je na ogled razstava Franka Vecchieta.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre.

Dezelna galerija: do 19. t. m. razstavlja španski umetnik Morquillas »Protocolos Europeos«.

Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Giocolli.

TINJE

Galerija Tinje: stalna razstava lesorezov Wernerja Berga in razstava Milana Springerja iz Maribora.

SENTJANZ V ROŽU

K+K center: do 30.12 bo na ogled razstava »Požabljeno taborišče Ljubelj-sever«

TRŽIČ

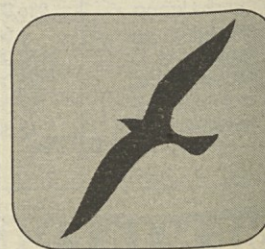
Občinsko gledališče

V četrtek, 7.12., ob 20.30 koncert pianistke Irine Plotnikove. Na programu Skriabin in Prokofijev.

VIPAVA

Dvorec Zemona

V soboto, 25. t.m., ob 19.00 - Dobrodelni koncert z naslovom »Umetniki za Karitas«.

NOGOMET / KONEC KVALIFIKACIJ ZA EP

Znanih petnajst udeleženk zaključnega dela EP prihodnje leto v Angliji

Na EP zmagovalci skupin, 6 drugouvrščenih in zmagovalec tekme med Nizozemsko in Irsko

LONDON - Po vsej Evropi so v sredo zvečer odigrali devetnajst tekem v okviru osmih kvalifikacijskih skupin za uvrstitev na evropsko nogometno prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Angliji. V svojem zadnjem srečanju prvih uradnih kvalifikacij za uvrstitev na katerokoli prvenstvo v dosednji zgodovini slovenskega nogometa je Slovenija odigrala srečanje za Bežigradom proti reprezentanci Hrvaske. V tekmi, ki je bila za Slovenijo le prestižnega pomena, pa je slavil nasprotnik z 2:1. Hrvati so s to zmago tudi osvojili prvo mesto v skupini z istim številom točk kot Italija, ki je v zadnji tekmi

s 4:0 premagala skromno Litvo.

Nogometna Evropa je z izrednim zanimanjem spremljala vse tekme, saj do včeraj se niso bili znani vsi potniki za Anglijo. Znano je, da so se v Anglijo poleg domačina neposredno kvalificirali vsi zmagovalci osmih skupin, pri drugouvrščenih pa je bilo treba počakati prav do konca, saj so razmerje zmag, neodločenih izidov in porazov preračunavali po posebni formuli.

Drugouvrščenim ekipam so se namreč upoštevali le izidi, ki so jih dosegli s tretje, četrto in petouvrščenim mostvom v skupini. Najboljsih šest se je po tem izračunu ze

uvrstilo na EP, sedma in osma reprezentanca, v tem primeru sta to Nizozemska in Irsko, te razpredelnice drugouvrščenih ekip pa bosta morali odigrati dodatno tekmo za zadnje prazno mesto, ki se vodi v Anglijo. Slednja bo odigrana 13. decembra v Liverpoolu.

Z zmago v svojih skupinah so si nastop na zaključnem delu evropskega nogometnega prvenstva priigrale reprezentance Romunije, Spanije, Svice, Hrvaske, Ceske, Portugalske, Nemcije in Rusije, kot šest najboljše uvrščenih drugouvrščenih mostev pa se Italija, Bolgarija, Turcija, Skotska, Danska ter Francija.

Izidi zadnjih tekem in končne lestvice

Skupina 1

Azerbajdžan - Poljska 0:0, Slovaška - Romunija 0:2 (0:0), Francija - Izrael 2:0 (0:0).

1. Romunija	10	6	3	1	18:9	21
2. Francija	10	5	5	0	22:2	20
3. Slovaška	10	4	2	4	14:18	14
4. Poljska	10	3	4	3	14:12	13
5. Izrael	10	3	3	4	13:13	12
6. Azerbajdžan	10	0	1	9	2:29	1

Skupina 2

Ciper - Belgija 1:1 (1:0), Danska - Armenija 3:1 (2:0), Spanija - Makedonija 3:0 (1:0).

1. Spanija	10	8	2	0	25:4	26
2. Danska	10	6	3	1	19:9	21
3. Belgija	10	4	3	3	17:13	15
4. Makedonija	10	1	4	5	9:18	7
5. Ciper	10	1	4	5	6:20	7
6. Armenija	10	1	2	6	5:17	5

Skupina 3

Svedska - Turcija 2:2 (1:0)

1. Svica	8	5	2	1	15:7	17
2. Turcija	8	4	3	1	16:8	15
3. Svedska	8	2	3	3	9:10	9
4. Madžarska	8	2	2	4	7:13	8
5. Islandija	8	1	2	5	3:12	5

Skupina 4

Italija - Litva 4:0 (0:0), Slovenija - Hrvaška 1:2 (1:1).

1. Hrvaška	10	7	2	1	22:5	23
2. Italija	10	7	2	1	20:6	23
3. Litva	10	5	1	4	13:12	16
4. Ukrajina	10	4	1	5	11:15	13
5. Slovenija	10	3	2	5	13:13	11
6. Estonija	10	0	0	10	3:31	0

Skupina 5

Ceska - Luksemburg 3:0 (1:0), Nizozemska - Norveška 3:0 (0:0).

1. Češka	10	6	3	1	21:6	21
2. Nizozemska	10	6	2	2	23:5	20
3. Norveška	10	6	2	2	17:7	20
4. Belorusija	10	3	2	5	8:13	11
5. Luksemburg	10	3	1	6	3:21	10
6. Malta	10	0	2	8	2:22	2

Skupina 6

Portugalska - Irsko 3:0 (0:0), S. Irsko - Avstrija 5:3 (2:0).

1. Portugalska	10	7	2	1	29:7	23
2. Irsko	10	5	2	3	17:11	17
3. S. Irsko	10	5	2	3	20:15	17
4. Avstrija	10	5	1	4	29:14	16
5. Latvija	10	4	0	6	11:20	12
6. Liechtenstein	10	0	1	9	1:40	1

Skupina 7

Albanija - Wales 1:1 (1:1), Moldavija - Gruzija 3:2 (2:0), Nemcija - Bolgarija 3:1 (0:0).

1. Nemcija	10	8	1	1	27:10	25
2. Bolgarija	10	7	1	2	24:10	22
3. Gruzija	10	5	0	5	14:13	15
4. Moldavija	10	3	0	7	11:27	9
5. Wales	10	2	2	6	9:19	8
6. Albanija	10	2	2	6	10:16	8

Skupina 8

Rusija - Finska 3:1 (1:1), Grčija - Fersko otocje 5:0 (0:0), Skotska - San Marino 5:0 (2:0).

1. Rusija	10	8	2	0	34:5	26
2. Skotska	10	7	2	1	19:3	23
3. Grčija	10	6	0	4	23:9	18
4. Finska	10	5	0	5	18:18	15
5. Fersko otocje	10	2	0	8	10:35	6
6. San Marino	10	0	0	10	2:36	0

Lestvica drugouvrščenih ekip

1. Italija	6	4	1	1	12:3	13
2. Bolgarija	6	4	0	2	14:8	12
3. Turcija	6	3	2	1	11:8	11
4. Skotska	6	3	2	1	5:2	11
5. Danska	6	3	2	1	9:7	11
6. Francija	6	2	4	0	8:2	10
7. Nizozemska	6	2	2	2	6:5	8
8. Irsko	6	2	1	3	8:10	7

TENIS / MASTERSA V FRANKFURTU IN NEW YORKU

Pri moških tudi Enqvist v polfinalu Zvereva izločila Arantxo Sanchez

Šved je včeraj premagal Changa - Thomas Muster je že izpadel

FRANKFURT, NEW YORK - Sved Thomas Enqvist se je po Petu Samprasu kot drugi uvrstil v polfinale svetovnega prvenstva ATP z nagradnim sklodom 3,3 milijona dolarjev, potem ko je prepričljivo premagal Michaela Changa. Enaindvajsetletni Sved, ki se je prvič uvrstil na prestižni zaključni turnir najboljših osmerice, je Američana v 59 minutah premagal s 6:1 in 6:4 in si priboril drugo zmago v rdeči predtekmovalni skupini. Del njegovega uspeha je vsekakor zasluga velike sproščenosti. »Igram brez vsakršnega pritiska. Predvsem se neizmerno zabavam. Prav zdaj sem v življenjski formi. Zelo sem vesel, da sem premagal Changa. V prvem nizu sem igral prav neverjetno,« je po zmagi povedal Enqvist, ki se je v zadnjem letu iz dvobojev z najboljšimi igralci na svetu veliko naučil. Do letosnjega leta ni premagal nikogar od deseterice najboljših, letos pa jih je ugnal kar sedem. Ze pred časom je Sampras za 190 centimetrov visokega Šveda, ki je najmočnejši z osnovne crte, dejal, da ga letos se noben tekmeč ni tako namučil kot Enqvist, ki ga že tri leta

trenira njegov rojak Joakim Nyström.

Za Thomasa Mustra se je turnir že končal. Avstrijec je namreč doživel se drugi poraz, tokrat pa ga je s 6:4, 4:6 in 6:4 premagal Jim Courier. S tem je Muster zamudil uvrstitev v polfinale in tudi zadnjo priložnost, da bi na lestvici ATP se letos prehitel Sampras. Tako se bosta danes za uvrstitev v polfinale borila Courier in Chang.

V zadnjem včerajšnjem dvoboju je Južnoafričan Wayne Ferreira premagal Petea Sampras s 7:6, 4:6, 6:3. V tej skupini bo o drugem polfinalistu odločal današnji spopad med Beckerjem in Kafelnikovom.

Na ženskem mastersu WTA v New Yorku pa je že v 1. krogu presenetljivo izpadla tretja nosilka Spanka Arantxa Sanchez Vicario. S 6:4, 4:6 in 4:6 je izgubila proti Belorusinji Nataliji Zverevi.

Tekmovalka iz Barcelone letos ni imela najboljše sezone. Dobila je le turnirja doma v Barceloni in Berlinu in z njo nikakor ne more biti zadovoljna. »Letos mi res ni slo najbolje, vendar se že veselim prihodnjega leta. Lahko gre samo na bolje,« je po

ponesrečenem nastopu v New Yorku napovedala Spanka. Letos pa bo morala nastopiti še enkrat, in sicer v finalu pokala Federation, kjer Spanija igra proti ZDA. Zvereva, ki je presenetila tudi največje optimiste, pa je napredovala v četrtfinale, kjer se bo pomerila z lansko zmagovalko tega turnirja Argentinko Gabrielo Sabatini.

Tudi druga Spanka Conchita Martinez v 1. krogu v Madison Square Gardnu ni imela dobrega starta. Igrala je proti vedno boljši hrvaški igralki Ivi Majoli. Slednja je dobila prvi niz in v drugem pri vodstvu s 6:5 imela celo zaključno zogo, vendar je Martinezova se enkrat zmogla narediti preobrat. V tretjem nizu se je Spanki odprlo in dobila ga je s 6:0. V četrtfinalu bo Martinezova igrala z Nizozemko Brendo Schultz.

Izidi 1. kroga: Natalija Zvereva (Blr) - Arantxa Sanchez Vicario (Spa) 4:6, 6:4, 6:4; Conchita Martinez (Spa, 2) - Iva Majoli (Hrv) 1:6, 7:5, 6:0; Gabriela Sabatini (Arg, 5) - Lindsay Davenport (ZDA) 6:4, 6:3; dvojice - 1. krog: McGrath-Neiland (ZDA-Lat, 3) - Sabatini-Schultz (Arg-Niz) 6:3, 6:2.

SMUČANJE / SUPERVELESALOM

Nemka Martina Ertl najhitrejša na prvi uspeli tekmi za SP

VAIL - Po neuspelem začetku v francoskem Tignesu so včeraj v ameriskem Vailu le razdelili prve točke za svetovni pokal za ženske v novi sezoni. Na sporedu je bil superveleslalom, najhitrejša pa je bila Nemka Martina Ertl pred rojakinjo Katjo Seizinger in italijansko smučarko Isolde Kostner.

Nastopile so tudi tri slovenske smučarke, ki pa niso dosegle videnjskih uvrstitev. Se najbolj je lahko zadovoljna novinka v reprezentanci Spela Bračun, ki je z zaostankom dobrih dveh sekund za Ertlovo zasedla 23. mesto. Precej slabši sta bili Mojca Suhadolc in Katja Koren, ki sta se morali zadovoljiti s 46. oziroma 47. mestom.

V Vailu bo danes na sporedu moski veleslalom. Največje zanimanje vlada za nastop Alberta Tombe, ki je prvo tekmo preskočil. Tudi v slovenskem taboru z nestrpnostjo pričakujejo današnji veleslalom. Prvi adut je nedvomno Jure Kosir, ki se bo skusal odkupiti za spodrsrljaj v Tignesu, kjer je že kmalu po startu zapeljal s proge.

Rezultati ženskega superveleslaloma: 1. Martina Ertl (Nem) 1: 22.49; 2. Katja Seizinger (Nem) 1:23.06; 3. Isolde Kostner (Ita) 1:23.57; 4. Anita Wachter (Avt) 1:23.61; 5. Michaela Dorfmeister (Avt) 1:23.66....23. Spela Bračun 1:24.61; ..46. Mojca Suhadolc 1:25.95; 47. Katja Koren (vse Slo) 1:25.99.

Svetovni pokal: 1. Ertl 100; 2. Seizinger 80; 3. Kostner 60; 4. Wachter 50; 5. Dorfmeister 45 itd.

NOVICE

Nogometaši ZRJ

premagali Mehiko s 4:1 (3:1)

BEOGRAD - Nogometna reprezentanca ZR Jugoslavije je v Montereyu v prijateljski tekmi premagala reprezentanco Mehike s 4:1 (3:1). Z zmago proti varovancem trenerja Bore Milutinovića, mehiškega selektorja, so Jugoslovani uspešno končali enotedensko turnejo po Srednji Ameriki z dvema zmagama in samo dvema prejetima zadetkoma. Strelci na stadionu Tehnologico so bili: Kovačević (5, 15), Mihajlović (30) in Saveljić (48) za ZRJ-ter Hernandez (23) za Mehiko. (M. M.)

Priprli predsednika kolumbijske nogometne zveze

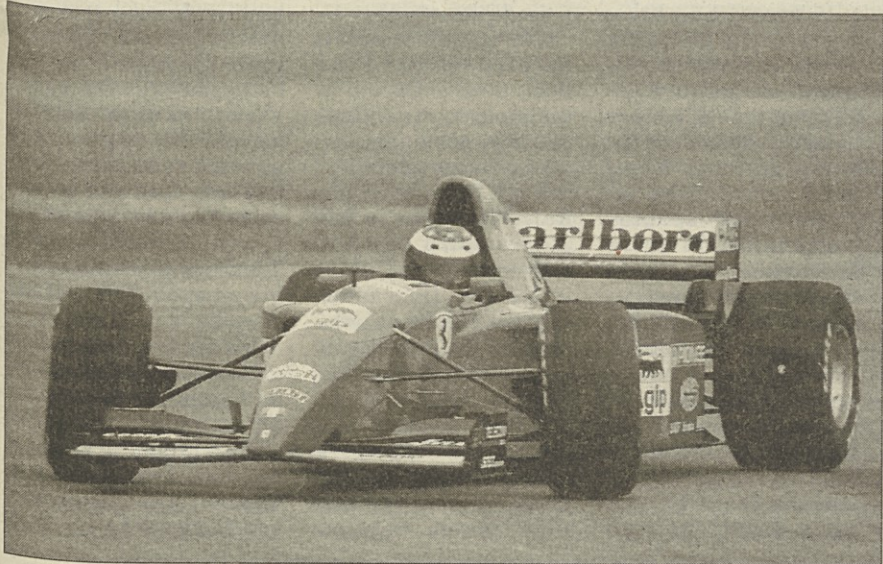
BOGOTA (dpa) - Kolumbijska policija je včeraj zaradi prijateljskih in poslovnih stikov z mafijo priprla predsednika državne nogometne zveze Juana Joseja Bellinija. Nalog za aretacijo je po poročilih iz Kolumbije izdalo državno tožilstvo v Bogoti, ki Bellinija obtožuje, da je na ilegalen način prisel do večjih vsot denarja. Bellini naj bi bil neposredno vpleten celo v mafijske posle. V predsednika nogometne zveze so prvič posumili poleti. Reprezentanca se je v njegovem mandatu prebila v sam svetovni vrh, ko so prišli »tretjega človeka« v hierarhiji kokainske mafije Joseja Santacruz. O tem so takrat poročali tudi mediji. Bellini naj bi bil v tesni povezavi z mafijo že več kot dve desetletji. Predsednik zveze je v 70. letih namreč deloval kot funkcionar pri kolumbijskem prvoligašu America de Cali, ki sta ga takrat vodila Gilberto in Miguel Rodriguez. Oba sta veljala za vodji mafijskega kartela v mestnem predelu Cali v Bogoti in so ju zaprli pred nekaj meseci. Bellini ni nikoli zanimal, da pozna brata Rodriguez in Santacruz, pred kratkim pa je celo priznal prijateljstvo z omenjeno trojico, hkrati pa odločno zanimal, da bi bil na kakršenkoli način vpleten v »nečedne« posle.

Elektronika posegla tudi na nogometne štadione v Atlanti

ZÜRICH - Visoka telekomunikacijska oprema bo na nogometnih stadionih med olimpijskimi igrami v Atlanti prihodnje leto zamenjala tradicionalne zastavice, s katerimi mahajo linijski sodniki, ki opozarjajo glavnega sodnika na kršenje pravil. Vodilni predstavniki Mednarodne nogometne zveze (FIFA) so v ponedeljek v Zürichu izjavili, da bodo imeli sodniki med tekmo sprejemnike in oddajnike, s katerimi bodo linijski sporočali glavnemu tudi prekrške med tekmo. S sedanjim sistemom in mahanjem z zastavico učinkovit nadzor prekrskov ter takojšen odziv glavnega sodnika na umazano igro nogometašev nista bila mogoča. Oddajniki bodo le enosmerni, saj glavni sodnik ne bo mogel ničesar sporočiti linijskim. Nogometni turnir v Atlanti bo med 20. julijem in 3. avgustom prihodnjega leta. Če bo sistem učinkovit, ga bo FIFA uvedla tudi na drugih tekmovanjih pod svojim okriljem. Po sporočilu za javnost iz Züricha je to idejo na zadnji seji v ceski prestolnici Pragi dala sodniška komisija FIFA.

MARANELLO (MODENA) - »Ferrari ima vse možnosti, da osvoji svetovno prvenstvo. Mislim, da se to v naslednji sezoni se ne bo zgodilo, zato bo najbrž potrebno počakati do leta 1997. V zadnjih sezonah je bil opazen izreden napredek, manjka samo še nekaj manjših podrobnosti. Zanje pa bom poskrbel jaz, samo dajte mi nekaj časa.« S temi besedami se je včeraj predstavil novinarjem svetovni prvaj v formuli 1 Michael Schumacher, ki bo v prihodnji sezoni skupaj z Ircem Eddijem Irvineom sestavljal tekmovalni vozniki par pri Ferrariju. Oba sta včeraj obiskala Maranello, kjer je Schumacher tudi sedel v ferrarija (na sliki AP) in prevozil nekaj krogov po progi.

Vsekakor ni slo za uradno predstavitev obeh voznikov, ki ju bodo uradno predstavili januarja skupaj z novim ferrarijem. Schumacher pa je že dal nekaj napotkov za tehnične spremembe pred poskusnimi voznjami v Estorilu od 21. do 24. novembra.

NOVICE

Under 21: neugoden žreb za reprezentanco Italije

ZENEVA - V Zenevi so včeraj izzrebali četrtfinalne pare evropskega nogometnega prvenstva za reprezentance do 21 let. Italija z žrebom ne more biti preveč zadovoljna, saj se bo za uvrstitev v polfinale in s tem za nastop na OI v Atlanti pomerila s Portugalsko, ki je bila njen nasprotnik v zadnjem finalu EP. Zmagovalec te tekme se bo v polfinalu srečal z zmagovalcem srečanja med Nemčijo in Francijo. Ostala dva para sta Madžarska - Škotska in Češka - Španija. Prve tekme bodo 13. ali 17. decembra (ali 12/13. marca) povratna srečanja pa 26. ali 27. marca 1996.

Od jutri na Japonskem svetovni odbojgarski pokal

Letošnji svetovni odbojgarski pokal, ki se bo pričel jutri na Japonskem, je se posebej pomemben, ker se si bodo prva tri uvrščena moštva neposredno zagotovila nastop na olimpijskih igrah v Atlanti. Italija nastopa na pokalu tretji in ga ni še nikdar osvojila. Leta 1981 je bila sedma, leta 1989 pa druga. »Azzurri« se bodo jutri zjutraj v dvorani Yogogi Stadium pomerili z Egiptom, ki ga vodi nekdanji selektor italijanske reprezentance Carmelo Pittera. V nedeljo bodo Italijani igrali s Kanado, v naslednjih dneh pa se bodo pomerili se z vsemi ostalimi enajstimi udeleženci pokala, po vrsti torej z Argentino, Kitajsko, Japonsko, Nizozemsko, Brazilijo, Kubo, Južno Korejo, ZDA in Tunizijo. V 15 dneh bodo »azzurri« odigrali enajst tekem. Za uvrstitev v Atlanto naj bi se potegovala stiri reprezentance: Italija, Kuba, Brazilija in Nizozemska.

Kreek je vozil prehitro

PADOVA - Policijski agenti so včeraj odvzeli vozniško dovoljenje nizozemskemu nogometašu Padove Michelu Kreeku. S svojim bmw cabrio je na avtocesti A4 Serenissima vozil s hitrostjo 177 km na uro.

Brolin v Leeds

STOCKHOLM - Švedski nogometaš Thomas Brolin je včeraj dokončno zapustil Parmo, že jutri pa naj bi v dresu Leedsa debitiral v angleškem prvotligaskem prvenstvu. Brolin, ki ga je Parma nejeala po svetovnem prvenstvu leta 1990, je z angleškim klubom podpisal triletno pogodbo.

Dobitki totocalcia

RIM - Dobitki 14. izrednega totocalcia z napovedmi o kvalifikacijskih tekmah za EP: 13 (1.030 dobitnikov) 2.001.100 lir; 12 (17.950 dobitkov) 114.200 lir. Zmagoviti stolpec, 14. : X, 1, X, X, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, X.

Pretep po tekmi Ancona - Birmingham

ANCONA - Tekma za angleško-italijanski nogometni pokal med Ancono in Birminghamom (1:2) je imela res žalosten epilog. V slačilnici je po tekmi prislo namreč do prekanja med pripadniki obeh ekip, najhuje pa jo je skupil trener Ancone Cacciatori, ki sta se ga dva nogometaša angleškega moštva obdelala s pestmi in se je moral zateči v bolnišnico s poskodovanim levim ocesom. Vodstvo italijanskega kluba bo vložilo prijavo zoper igralca, ki so ju že identificirali. Sodnik Lloyd, ki ga je na kraj pretepa priklicalo kricanje, je padel in si sam zlomil dva prsta.

KOŠARKA / KVALIFIKACIJE ZA EP

Hrvaška in Litva v težavah, Italija OK

Ukrajina in Belgija presečenje 4. kroga Slovenija proti Finski dosegla prvo zmago

V petih skupinah za uvrstitev na evropsko košarkarsko prvenstvo, ki bo leta 1997 v Španiji, je bilo odigrano štirinajst srečanj 4. kroga. Za največje presenečenje so poskrbeli košarkarji Ukrajine in Belgije. Prvi so s 67:60 premagali reprezentanco Hrvaske, olimpijske podprvake in brnaste z zadnjega svetovnega ter evropskega prvenstva, drugi pa so s 85:83 ugnali Litvo, ki je na zadnjem evropskem prvenstvu v Atenah osvojila drugo mesto, poleg tega so bili tretji na olimpijskih igrah v Barceloni. S se kakšnim podobnim spodrsrljajem bi Hrvatje in Litovci, ki so doslej po dvakrat zmagali in dvakrat izgubili, utegnili imeti velike težave z uvrstitvijo na eno od prvih dveh mest, ki omogočata udeležbo na EP.

V sklepno fazo prvenstva se je z zmago v Pragi proti Češki praktično že uvrstila Italija. Med »azzurri« sta se zlasti izkazala Pieri in Bonora.

Končno je zmagala tudi slovenska reprezentanca, ki je z odlično igro v obrambi povsem nadigrala Finsko in večino točk dosegla po asistencah (skupaj 23) pod kos.

Zdovc je s trojko že na začetku napovedal juris in sredi polcasa dobil pomoč v strelsko zelo razpoloženem Jurkoviču (met 6:7). Odlično je bilo predvsem obdobje med 15. in 19. minuti, ko so nasi s serijo desetih zaporednih točk pobegnili na 37:18 in mirno tudi nadaljevali. Razlika je nenehno naraščala, v igri ni bilo večjih nihanj in za Slovenijo je zaigralo

vseh deset košarkarjev, ki je dopolnilo lepo podobo.

»Zaigrali smo za štirico. Obramba je bila odlična, v napadu pa je se nekaj slabosti. Reprezentanca potrebuje podporo, v Laskem je bilo vzdusje odlično in temu primerna je bila naša igra. Vec mednarodnih izkusenj imava samo z Zdovcem, toda potenciali so veliki in cez nekaj let bo Slovenija košarkarska velesila,« je bil po tekmi zadovoljen kapetan Teoman Alibegović.

Nesterović z blokadami, skoki in natančnimi meti (5:6), Jurković z meti (6:7) in borbenostjo ter Zdovc z odličnim vodenjem igre, devetimi asistencami in metom za dve točki 8: 10 so bili ključne osebnosti visoke zmage nad Finci, ki so v oktoberskem ciklusu kvalifikacij dobili obe tekmi. »Imeli smo nekaj težav s poskodbami, toda Slovenija je boljša za dva razreda,« je bil realen eden boljših finskih košarkarjev Peka Markkanen, končno pa je bil zadovoljen tudi slovenski selektor Andrej Urlep. Slovenija se lahko v sklepno fazo vsekakor uvrsti samo, če do konca kvalifikacij zmagata na vseh tekmah.

Slovenija - Finska 90:61 (40:22)

SLOVENIJA: Duscak 4 (2:2), Daneu, Nesterović 11 (1:2), Hafnar 7 (2:4), Jagodnik 2, Thaler 0(2), Alibegović 13 (3:6), Milic 15 (3:4), Zdovc 25 (3:5), Jurković 13 (1:2).

FINSKA - Kuisma 12 (2:2), Mottola 13 (1:4), Markkanen 9 (1:1), Muhonen 2 (0:2), Lariko, Tahvanainen 9 (1:2), Luhtanen 6 (4:4), Lehtonen 8 (6:7), Niiranen.

Češka - Italija 68:77 (27:36)

CESKA: Babka 4, Tremi 9, Kovar 8, Ocak 6, Becka 7, Benes 7, Svoboda 20, Krejci 7, Zajc.

ITALIJA: Coldebella 15, Pittis 6, Conti 12, Carera 5, Abbio 9, Ancilotto, Frosini 6, Bonora 8, Pieri 16, Galanda.

Izidi Skupina A: Izrael - BiH 67:73 (34:44), Slovaska - Grčija 64:80 (36:41), Belorusija - Gruzija 102:76 (48:37).

Vrstni red: Belorusija in Grčija 6, BiH in Izrael 4, Gruzija in Slovaska 2.

Skupina B: Latvija - Rusija 71:112 (34:49), Portugalska - Anglija 72: 75 (32:38). Vrstni red: Rusija 8, Latvija, Estonija in Nemčija 4, Anglija 2, Portugalska 0.

Jure Zdovc odličen proti Finski

Skupina C: Slovenija - Finska 90:61 (40:22), Češka - Italija 68:77 (27:36), Madžarska - Makedonija 82:80 (40:39). Vrstni red: Italija 8, Češka, Finska in Madžarska 4, Slovenija in Makedonija 2.

Skupina D: Turčija - Bolgarija 90:66 (46:29), Ukrajina - Hrvaška 67:60 (34:30), Nizozemska - Ro-

munija 99:77 (54:41). Vrstni red: Ukrajina in Bolgarija 6, Hrvaška 4, Nizozemska 2, Romunija 0.

Skupina E: Francija - Švedska 85:56 (41:28), Belgija - Litva 85:83 (37:42), Poljska - Svica 81:68 (38:32). Vrstni red: Francija 8, Belgija 6, Litva 4, Poljska, Švedska in Svica 2.

NAMIZNI TENIS / TURNIR ZA 4. KATEGORIJU

Premoč Krasa med dekleti

K. Stubelj pred B. Santinijevo - Med moškimi B. Stocca 3.

V Zgoniku je bil v organizaciji Chiadina drugi dezalni turnir za četrto kategorijo v namiznem tenisu. Kras je na njem sodeloval s šestimi igralci in tremi igralkami. Zenska vrsta je v celoti izpolnila načrt tako, da so se krasovke v finalnem krogu morale pomeriti med seboj in v izredno izenačenih dvobojih so si po razliki v setih, zaslužno razdelile prva tri mesta v naslednjem zaporedju: 1. Kristina Stubelj, 2. Barbara Santini, 3. Jasmin Kralj ex equo

Feisa (Fincantieri).

Od moskih je odlično predstavljal Kras Boris Stocca. Osvojil je tretje mesto, v polfinalu ga je premagal kasnejši zmagovalec Bernardel (Rangers Udine). Pred tem je bil Stocca boljši od Mercolina (Rangers Udine) in Cassona (Fincantieri), v kvalifikacijski skupini pa je nadigral vse tri nasprotnike (Farinelli - San Giovanni, del Rio - Fincantieri, Franzolini - Rangers Udine). Od 9. do 16. mesta se je uvrstil Edi Bolé, potem ko je po

hudi borbi med veterani v tretjem nizu klonil pred Coscianijem - Pellicana (19, -17, -19). V svoji skupini se je bil oddolžil za poraz v prvenstveni tekmi z Latisano Gilliamu in z zmagama nad Sommarivom (Chiadino) in Tamarinom (Pellicana) bil zmagovalec svoje skupine.

Mlajši Krasovi igralci Andrea Radini, Peter Santini, Gorazd Milčič in Bojan Simoneta se niso prebili iz začetne skupine, kjer je vsak od njih pozel le eno zmago. (J.J.)

ODBOJKA / »DEKLICE« NA TRŽAŠKEM

Bor, Breg, Kontovel in Sloga z dvema ekipama: bo polfinale slovenski?

Na Trzaskem se pricenja tudi odbojgarsko prvenstvo »deklic« (letnik 1980 in mlajše), ki je ze po tradiciji eno najbolj množičnih. Dvanajst sesterk je organizator razdelil v dve skupini. Prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine se bodo nato v play offu pomerile za naslov prvaka. Slovenskih sesterk je pet, se pravi skoraj polovica vseh vpisanih. Sloga bo tudi v tem prvenstvu nastopila z dvema sesterkama, po eno pa imajo Bor, Breg in Kontovel.

V A skupini nastopajo Oma, Riceratori, Sant'Andrea, Nuova Pallavolo, Breg in Sloga A, v B skupini pa Altura, Kontovel, Sgt, Bor, Sloga B in Virtus. Vse naše sesterke (razen verjetno Sloge B, ki jo sestavljajo praktično samo naraščajnice) imajo realne možnosti, da se potegujejo za uvrstitev v končnico. Seznam igralk naših ekip

BOR: Katerina Macho (letnik 1980), Jana Milčević (81), Tjaša Rogelja (80), Giulia Sadlowski (80), Ivana Flego (80), Sara Posar (81), Valentina Smotlak (81), Elisa Frandolic (81), Tina Furlani (81), Manuela Krasevich (81), Varna Pecenic (81). Trener: Marko Kalc.

BREG: Silvia Carboni (letnik 1980), Irina Sancin (80), Jelka Sancin (80), Sara Zeriali (80), Noemi Bet (81), Ma-

ria Teresa Orlando (81), Deborah Rodella (81), Ivana Tercon (81), Erika Cossutta (82), Jasna Kalc (82), Jadranka Mingot (82), Eva Slavec (82), Monika Slavec (82), Inka Zerjal (82), Jessica Gregori (83). Trener: Mario Cac.

KONTOVEL: Alenka Stoka (letnik 1981), Anja Starec (80), Ivana Sossa (80), Manuela Skrk (80), Jana Obad (81), Tatjana Kobau (80), Sharon Kante (81), Karen Kante (80), Sara Ferluga (80), Breda Businelli (80), Anja Strekelj (81), Dana Furlani (80). Trener: Mitja Kušar.

SLOGA A: Nastja Milic (letnik 1980), Irina Zagar (81), Mojca Kovacic (81), Katja Gregori (81), Erika Hrovatin (80), Martina Canziani (80), Paola Cauter (80), Masa Strani (80), Ilonka Krizman (81), Monika Kete (80), Tanja Sossi (80), Kristina Ferluga (80), Federica Dagostini (80), Francesca Di Guida (80). Trener: Franko Drasic.

SLOGA B: Mira Fabjan (letnik 1981), Karin Crissani (82), Mara Sossi (82), Ingrid Bianchi (82), Alessandra Ban (82), Alessandra Carli (82), Majna Pangerc (82), Alenka Mozina (82), Veronika Sosis (82), Jana Ban (82), Deborah Calzi (82), Staška Cvelbar (83), Martina Coretti (83), Petra Zagar (83), Ketty Mauriel (83). Trener: Ivan Peterlin.

ODBOJKA / MLADINSKA PRVENSTVA NA GORIŠKEM

Naraščajnice Val Doma nizajo uspehe

V prvenstvu deklic računa Val Dom na uvrstitev v play off, Olympia pa obljublja boj

DEKLICE

Skupina A

Prihodnji teden se bo prvenstvo pričelo tudi v tej skupini, v kateri nastopata obe slovenski sesterki - Val in Olympia. Val računa na uvrstitev v končnico, kar pomeni, da zeli v svoji skupini zasedati najmanj drugo mesto. Stiri igralkice iz postave se lahko ponasajo z lanskim naslovom prvakinj v tej kategoriji, ostale pa so mlajše, zanimivo pa je, da je zelo dosti igralke iz sovolednske in doberdobske občine. Tezava je v tem, da sesterka ni dovolj uigrana, ker dekleta trenirajo v različnih skupinah.

Olympia si za cilj ne postavlja kdove kako visoke uvrstitve, vendar obljublja boj na vsaki tekmi. Letos lahko trenerka Branka Kuk računa na večji izbor igralk, tako da lanskih težav ne bi smelo biti.

Postava Vala: Barbara Ursic (letnik 1980), Jasmin Kocijancic (80), Ilenia Zuccarino (80), Lucia Danielis (81), Aleksija Ambrosi (82), Elena Zulian (81), Katja Terpin (81), Diana Brisco (82), Sara Branca (82), Tamara Visintin (82), Paola Ursic (83), Anna Devetta (81), Kristina Visintin (81), Katja Ferletic (81). Trener: Zoran Jeroncic, pomožni trener: Josko Princic.

Postava Olympie: Danja Bagon (letnik 1980), Elena Benedetti (80), Tiziana Bruno (80), Mirta Cetul (81), Katja Dor-

ni (82), Martina Fabris (81), Martina Hlede (80), Katja Ozbót (80), Marjana Perše (80), Agata Pipan (82), Erika Sfiligoi (81), Katja Batistic (81), Vanja Batistic (80), Pamela Malfatti (82), Samuela Schiliuro (82), Daria Comel (82), Paola Capiello (83), Karin Dorni (83), Roberta Faganel (83). Trener: Branka Kuk, pomožni trener: Erika Brisco in Igor Povše.

Skupina B

Izida 1. kola: Villesse - Ronchi 3:0, Torriana - Fincantieri 3:0.

NARASČAJNICE

Villesse - Val Dom 0:3 (2:15, 10:15, 5:15)

VAL DOM: Ambrosi, Branca, Bresan, Brisco, Cej, Cumin, Figelj, Klanjsček, Marvin, Sosol, Ursic, Visintin.

Igralke Val Doma so tudi v drugem kolu potrdile svojo moc. Villesse jim je nudil močnejši odpor kot goriski Libertas v prvem kolu, vendar zmaga slovenskih odbojkaric tudi tokrat ni bila pod vprašajem.

V prvem setu so gostje po vodstvu Villesseja z 2:0 dosegle 15 zaporednih točk z Naika Sošol na servisu in neustavljivo Aleksijo Ambrosi pri mreži. Najbolj zanimiv je bil drugi set, v katerem je Val Dom nekoliko popustil, tako da so prisle do izraza tudi nasprotnice, čeprav so bile valovke stalno v vodstvu.

Posebej se je v napadu izkazala Diana Brisco. Tretji set je bil spet monolog naših igralk, kljub temu, da je trenerka Suzy Cerne poslala na igrisce vse menjave. Izkazale pa so se Helena Klanjscek, Paola Ursic in Chiara Cej.

Ostali izidi 1. in 2. kola: Pro Romans - Soca 3:0, Capriva - Villesse 0:3, Intrepida - Farra 0:3, Farra - Capriva 3:0, Soca - Mariano 1:2, Lib. Gorizia - Pri Romans 1:2.

Vrstni red: Farra in Val Dom 6, Pro Romans 5, Villesse 3, Intrepida Mariano 2, Soca in Lib. Gorizia 1, Lib. Capriva 0.

Prihodnje kolo: Val Dom - Farra; Lib. Gorizia - Soca.

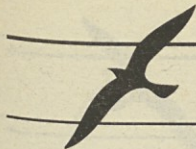
Skupina B

Dosedanji izidi: Torriana - Staranzano 0:3, Lib. Gorizia B - Volley club 2:1, Fincantieri - Ronchi 0:3, Pieris - Grado 1:2, Grado - Lib. Gorizia B 3:0, Ronchi - Pieris 2:1, Volley club - Torriana 0:3.

Vrstni red: Acli Ronchi in Grado 5, Staranzano in Torriana 3, Pieris in Lib. Gorizia 2, Volley club Trzic 1, Fincantieri 0.

POKRAJINSKI POKAL

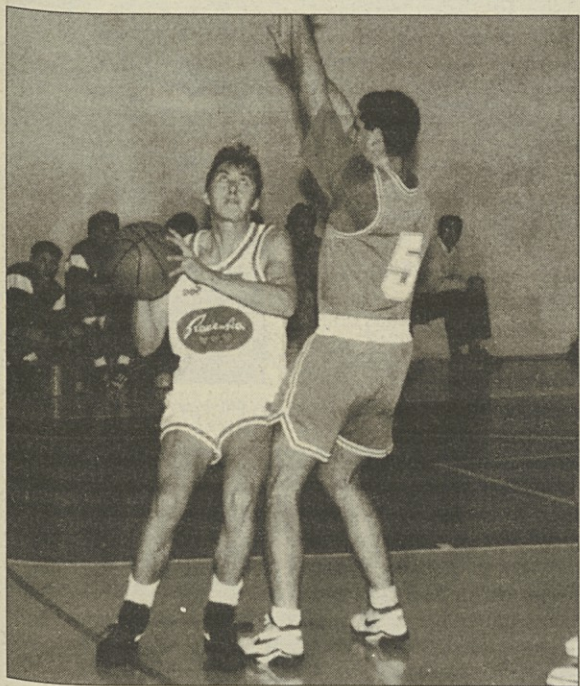
Igralci Nasega porapora bodo jutri odigrali zadnjo pokalno tekmo. V Kmini se bodo, s pricetkom ob 20. uri) pomerili s VBL Cormons. Srečanje bo odlocalo o zmagovalcu, pokal pa lahko Nas prapor osvoji samo, če zmaga s 3:0.

MOŠKA C2 LIGA / NA 1. MAJU

Barcolana ne sme zaustaviti Bora Radenske

Tržačani le enkrat zmagali

Ivan Bajc ne bo mogel pomagati soligralcem (F. Kroma)

Nekateri uvrščajo jutrisnji tržaski derbi (v »balonu« ob 20.30) med Borom Radensko in Barcolano med tiste dvojboje, ki bi lahko celo odločali o obstanku v ligi. Mi nismo tega mnenja. Res je, da so borovci doslej zabeležili ze stiri poraze v šestih kolih, res pa je tudi, da jih je le Martignacco res nadi-gral, na vseh ostalih tek-mah pa so ostali praznih rok potem, ko so dalj ca-sa bili povsem enako-vreden tekme.

Vsekakor je jutrisnja tekma zelo važna, saj morajo Krečičevi fantje izkoristiti priložnost, da se z objektivno slabšim tekmece (en zmaga in ze pet porazov doslej) pomerijo na domacih tleh. Barcolana ima precej slabšo postavu kot lani, saj sta po Venierju

odšla se ostala dva naj-boljša posameznika, Borghesi in Macchi (od-letela sta v Juzno Ame-riko). Ekipo sta zapusti-la tudi trener Bevitoni in njegov sin - »žepni play-maker« lanske postave, trenersko mesto pa je prevzel Franco Stibiel.

Borovci, ki so ostali brez Ivana Bajca, bodo morali zaigrati na vso moč, saj je glavna vrlina Barcolane prav ta, da se nikoli ne preda, o čemer priča tudi podatek, da so edino zmago dosegli nič v gosteh z Manza-nom.

Napovedi ostalih tekem 7. kola: Martignacco - Pagnacco +26, Ardita - Intermuggia -8, Sgt - Porcia +14, Udinese - Staranzano +3, Pom - Virtus +19, Gradisca - Spilimbergo +16, Arte - Manzano -12. (VJ)

V 6. KOLU D LIGE / V GORICI

Prvič doslej derbi med Domom in Kontovelom Cicibona proti Gradu

Domovci računajo na napad, Kontovelci pa na obrambo - Cicibonaše čaka dokaj težka naloga

Osrednja tekma 6. kola košarkarske D lige je nedvomno derbi med Domom in Kontovelom, ki je na sporedu juri zvečer ob 20.00 v telovadnici goriskega Kulturnega doma. Naš tretji predstavnik v tej ligi, Cicibona Helvetius, bo tokrat pred težko nalogo, saj bo jutri gostila trdoživi in ambiciozni Grado, ki si je v zadnjih kolih močno opomogel, Furlanovi fantje pa lahko le z novo zmago ostanejo v skupini vodilnih.

DERBI ST. 1: Zanimivo je, da se bosta Dom in Kontovel jutri prvič doslej pomerila med seboj na uradni tekmi, saj sta bili dosedanja poti obeh clanskih mostev kvečjemu paralelni (v isti kategoriji, a v različnih skupinah). Kot obicajno je napoved za tako srečanje zelo težka, saj bodo najbrž odločale malenkosti. Domovci, ki so se nepremagani na vrhu lestvice, imajo daleč najboljši napad v ligi (poprečno skoraj 100 točk na tekmo), obenem pa se sam trener in odborniki jezijo nad slabo obrambo, kar bi se lahko proti boljšim nasprotnikom hudo mascevalo. Trener Bordin ima na voljo zelo kakovostno peterko, ki ima odlično pokrite tako zunanje pozicije (Corsi, Franco, Di Cecco) kot mesta v blizini košev (Jarc in Podbser-sig). Velika učinkovitost Domovega napada pa je prav v tem, da so vsi omenjeni igralci sposobni doseči veliko število točk in bistveno prispevati k zmagi ekipe. Sibka točka Doma pa je tudi pomanjkanje enakovrednih

menjav. Orzan in Bordon sicer kar solidno nadomestita kolege, Ambrosi je pokazal ze velik napredek, ostalim pa se pozna, da so v prejšnjih sezonah manj igrali in niso nikoli nosili vloge protagonistov.

Glede Kontovela, ki je doslej osvojil le 4 točke od 10 možnih, lahko mirno zapišemo, da se bo jutri odpravil v Gorico z jasnim namenom, da vsaj delno nadoknadi zamujeno, saj bi nov poraz pomenil, da bi se prvouvrščeni oddaljili že za 8 točk. Ob tem želi Starčeva ekipa tudi sama sebi dokazati, da postopoma prihaja v najboljšo formo in da bo imela v teku sezone se važno vlogo, kljub nesrečnemu začetku. Plavobeli bodo seveda skušali graditi uspeh prav na obrambi, kjer bo največja pozornost posvečena triu Crosi - Di Cecco - Franco, ki so strah in trepet vseh nastopajočih mostev. Kontovelci bodo tudi skušali izkoristiti prednost pod košem, kjer so Turk, Civadi, Gulic in Daneu boljši od Goricanov, »coach« Starc pa je najbrž razmišljal tudi o kasnem presingu, da bi poostiril tempo igre.

CICIBONA: Po »počitku« prejšnji teden (Lega Nazionale) bodo morali cicibonasi ponovno zavihat rokave, saj jih čaka dokaj zahteven test. Mostvo predsednika Kovacica bo namreč jutri gostilo peterko iz Gradeza, ki si je po nerodnem startu takoj opomogla in je v prejšnjem kolu v gosteh zanesljivo ugnala nič manj kot Santos.

Belozeleni, ki si seveda želijo ohraniti status prvega na lestvici, bodo morali zaigrati zelo odločno, saj je Grado homogena in izkušena ekipa, ki ima nekaj zelo dobrih posameznikov (Schiaffino, Bellan, Aiello). V vrstah Cicibone bo letošnji krstni nastop najbrž opravil Iztok Bajc, odsotna pa bosta Dario Kovac (kolen) in Andrej Pieri (delovne obveznosti), medtem ko se je po enome-sečni odsotnosti končno vrnil Peter Furlan.

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM 6. KOLA: L. Isonzo - Inter 1904 +6, Acli Ts - Lega Nazionale +11, Libertas - Cus -9, Goriziana - Momo Giò +18, Scoglietto - Senators +4.

Vanja Jogan

V promocijski ligi Polet z Omnio, Breg proti Virtusu

V promocijski ligi čaka tokrat predvsem poletovce dokaj težka naloga, saj bodo igrali v gosteh pri ekipi Omnia Costruzioni, ki je bila v prvih dveh kolih obakrat uspešna.

Brezani so po dveh kolih se brez zmage, jutri pa v Dolino prihaja Virtus, ki ima na lestvici dve točki. Salvijevim varovancem se ponuja priložnost, da prvič zmagajo.

IZIDI 2. KOLA: Viale Sport - Godiva 78:60, Skyscrapers - Breg 78:49, Ottica Ziglio - Polet Metra 68:69, Virtus - Omnia 54:65, Conca d'Oro - S. Vito 78:72; **VRSTNI RED:** Omnia, Conca d'Oro, Skyscrapers 4, S. Vito, Viale Sport, Polet, Virtus 2, Breg, Ottica Ziglio, Godiva 0.

PRVENSTVO DEČKOV / JUTRI START

Že v prvem kolu derbi Bor A Ediauto - Kontovel

Tekma bo ob 15.30 na »1. maju« - Bor B prost

Jutri se bo začelo tudi košarkarsko prvenstvo dečkov, v katerem nastopa na Tržaškem 11 ekip, od katerih so tudi tri naše (Bor A in B ter Kontovel).

Bor bo torej v tem prvenstvu nastopil kar z dvema ekipama, medtem ko bo vsa ostala naša društva v tej kategoriji zastopal Kontovel, ki uvršča tudi Poletove in Sokolove igralce.

Trener Borove B ekipe Igor Canciani (na sliki Foto Kroma) meni o tem prvenstvu naslednje: »Mislim, da sta Poggi in Don Bosco daleč najmočnejši ekipi tega prvenstva. Za tretje mesto naj bi se borili Intermuggia in obe nasi ekipi, Bor A in Kontovel. Ostale

ekipe bodo skušale doseči čim boljso uvrstitev, med te sodi tudi Borovo B mostvo, ki ga sam treniram. Za nas bo seveda to prvenstvo lepa priložnost, da si nabereimo čimveč izkušenosti za bodoča tekmovanja.«

Ze jutri bo v 1. kolu na stadionu »1. maj« ob 15.30 na sporedu slovenski derbi med Borom A in Kontovelom, Bor B pa bo prost.

UDELEŽENCI: Bor Ediauto, Bor B Autocarrozzeria Krmec, Don Bosco, Ferroviario, Intermuggia, Kontovel, Libertas, Poggi, Ricreatori, Santos, Servolana.

POSTAVE NASIH EKIP

Bor A Ediauto: Marco Bettio, Denis Cos-

sutta, Riccardo Gaburro, Emanuel Lovriha, Luka Kafol, Davide Krmec, Roberto Lombardo, Bostjan Romano, Nik Stokelj, Gerardo Tolentino, trener Jure Krečič, pomožni Igor Filipčič.

Bor B Autocarrozzeria Krmec: Matjaž Cosmo, Danijel Družina, Matjaž Kodric, Matej Krizmancic, Michele Levan, Aleksandar Milosevic, Claudio Mirce, Igor Pisoni, Giorgio Pitacco, Julij Premru, Marko Sadlowski, Martin Scarcia, David Stanojevič, Ivan Sunjerga, Peter Verri, Entoni Vidalič, Aljoša

Viler, trener Igor Canciani.

Kontovel: Ravel Bogač, Danijel Bukavec, Ivan Cernjava, Denis Doglia, David Emili, Erik Frandoli, Matija Gregori, Andrej Hrovatin, Vasilij Kocjancic, Tomaz Nabergoj, Kristjan Rebula, Jure Rogelja, Andrej Sossi, Igor Sibelja, Danijel Sustersic, Thomas Zagar, trener Igor Meden.

Obvestila

JADRALNI KLUB CUPA

vabi clane in prijatelje na društveno večerjo, ki bo jutri, 18. t. m., ob 20. uri v restavraciji Sardoc v Prečniku. Prijave sprejema do danes, 17. t. m. Optika Malalan na Opcinah (tel. 213957) in trgovina Bavcon v Gorici (tel. 0481-31662).

SK BRDINA

organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo danes in jutri od 18. do 21. ure ter 19. t. m. od 10. do 12. in od 16. do 21. ure v Domu Brdina na Opcinah.

SK DEVIN

obvešča, da bo tecaj na plastični stezi v Nabrezini za otroke 21., 23., 28. in 30. t. m. od 17. do 19. ure. Informacije po tel. 220423.

SD MLADINA in SK DEVIN

priredita danes, jutri in v nedeljo v dvorani Prosvetnega doma na Proseku sejem rabljene smučarske opreme, s sledečim urnikom: petek, 17. od 18. do 21. ure, sobota, 18. od 16. do 21. ure in v nedeljo, 19. od 10. do 21. ure. Smučarsko opremo sprejemamo danes eno uro pred otvoritvijo. Informacije nudimo na tel.st. 213518/220423.

SZ BOR

obvešča, da sprejema vpise za večerno mosko rekreacijo za odrasle. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SZ BOR in KRUT

obveščata, da se spet pričena popoldanska telovadba za dame. Vadba bo ob ponedeljkih in četrkih od 17. do 18. ure. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SK DEVIN

organizira božično in novoletno zimovanje v smučarskem srediscu Alleghe od 23. oz. 26. decembra do 1. januarja in od 1. januarja do 6. oziroma 7. januarja na izbiro. Možnost smucanja na snežinah Civette in Val Badie in S. Pellegrina. Prijave do 28. t.m.. Informacije po telefonu 220423.

SK BRDINA

sporoča, da se nadaljuje telovadba v repenski telovadnici vsako sredo od 18. do 20. ure.

DRUSTVO SLOVENCEV MILJSKE OBCINE

organizira rekreacijsko telovadbo za odrasle vsako sredo in petek od 17.00 do 18.00 v mali telovadnici italijanske srednje sole - Ul. D'Annunzio 48 - Milje (informacije Vesna Tul tel. 271862).

TPK SIRENA

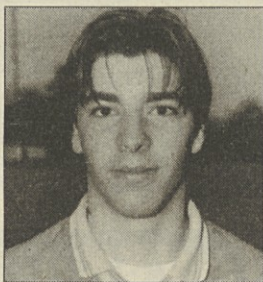
vabi clane na društveno večerjo, ki bo v petek, 24. t.m., ob 20.30 v gostilni Sardoc v Prečniku. Obvezna rezervacija na društvenem sedezu - Miramarski dvored 32, telefon 422696.

SKD HRAST- sportni odsek

organizira rekreacijsko in predsmučarsko telovadbo. Za informacije kličite st. 0481/78130 in 0481/419957.

Danes igra za vas Totocalcio

Ivan Kuk

Ivan Kuk (letnik 1977) se je začel ukvarjati z nogometom pri osmih letih pri Primorju, kjer igra se danes v mladinski ekipi. nekajkrat je bil izbran tudi v tržaško pokrajinsko reprezentanco naraščajnikov, lani pa je bil tudi na rezervni klopi v prvi ekipi, ki nastopa v 1. amaterski ligi. Letos je na sedmih tek-mah za mladince Primorja dosegel 7 golov in je najboljši strellec v ekipi. Od ostalih športov ga najbolj privlači košarka. Prejšnji teden je Igor Filipčič pravilno napovedal 7 izidov.

Atalanta - Sampdoria	X2
Cagliari Torino	1
Inter Udinese	X
Juventus - Fiorentina	1X2
Lazio - Cremonese	1
Napoli - Vicenza	1
Padova - Bari	X2
Parma - Milan	1X2
Piacenza - Roma	2
Monfervarchi - Ravenna	X
Rimini - Treviso	1X
San Donà - Livorno	X
Matera - Catania	1X

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Tatas je glavni favorit galopa v Rimu V Neaplju ima največ možnosti Pierrot

1. dirka (Milan): večkratna zmagovalka Tiffani As (X) je tudi tokrat velik favorit. Opozarjamo pa se na King Bella (1) in Tudorja (2);

2. dirka (Bologna): Lo Scudetto (2) je konj, ki ga bodo skušali premagati. Možnosti pri tem imata Nia Naas (1) in Mais Qui (X);

3. dirka (Firenze): Osnago Fos (X) ne bi smel imeti problemov, če ne bo napravil napak na startu. Seveda pa bo moral paziti tudi na Nissan Rodija (1) in Primuta (2);

4. dirka (Neapelj): Pierrot (1) se bo v nižji kategoriji gotovo potegoval za zmago. Podobne načrte ima tudi Passion Gar (X), v vse

boljši formi pa je Perrimore Ar (2);

5. dirka (Padova): Petrale Pun (1) je zelo hiter na startu, lepe možnosti pa imata tudi Orso Petral (X) in Owander (2);

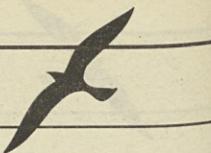
6. dirka (Rim): Tatas (1) je logičen favorit tega galopa, toda zelo dobra nasprotnika bo imel v Shinning Creeku (X) in Vitucci Chianeseju (2).

Dirka tris

Trst, ob 18.00, 20 konjev NASI FAVORITI: 20. Webbank, 17. Even Bolder, 19. Nigro Ks; DODATEK ZA SISTE-MISTE: 10. Prunus Pl, 6. Leon Palm, 16. Coming up Cash

Totip

1. — prvi drugi	X 12
2. — prvi drugi	2 X1
3. — prvi drugi	X2 1
4. — prvi drugi	1X 2
5. — prvi drugi	1 X2
6. — prvi drugi	12 X

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Zamikal vas bo projekt, ki bo zal krepko presegal vaše zmogljivosti. Priznajte si, da boste potrebovali izdatno pomoč, in se lotite iskanja primernih sodelavcev, ki vas že čakajo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Polni boste elana, zato se ne boste zbal nobene naloge. Izkoristite to lepo prilžnost in se ozrite v svojo globino; tam vas namreč že dolgo čaka naloga, ki je daleč najpomembnejša.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Cel ljubi dan si boste prizadevali za trenutek resnične sreče, pa se vam bo nagajivo izmikala. Do večera se ji boste že zelo približali, ko pa bo padla noc, boste zaplavali v njeni opojnosti.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Nekdo vas bo neprestano opozarjal na napake, tudi tiste, ki jih sploh ne boste storili. Naj vas ne izzove; ne naredite napake in ostanite nasmejani, pa bo obupal in odnehal s svojo igro.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Sodelavec vas bo zelo težko dohajal, zato se zna zgoditi, da se bo vaš delovni dan občutno podaljšal. Ne čakajte, da omaga; brž mu priškočite na pomoč, pa bosta oba pravčasno doma.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Končno si boste priznali, da vas nekdo zelo privlači. Zdaj vam preostane le še eno: da to priznate se njemu. Glejte, da ne bo tudi to trajalo tako dolgo, sicer bosta medtem oba ostarela.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Pri delu vam bo zaskripalo. Čeprav veste, da bi vam lahko marsikdo pomagal, boste vztrajali sami. Zabredli boste tako globoko, da vas bodo komaj izvlekli; je to cena za samostojnost?

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Vse bo šlo gladko, dokler situacija ne bo postala zgečljiva in moralno vprašljiva. Takrat se bo iz vaše notranjosti oglasil moralni maček, ki se mu bodo čudili prav vsi, ne le vi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Močno si boste zaželeli obleko, ki vas vabi iz izlozbe. Ker nimate denarja na pretek, se boste morali odreči nečemu drugemu. Ob ugotavljanju, kaj si bolj želite, poskusite priti do dna.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Razočarani boste nad nenadno spremembo načrta, do katere bo prišlo s strani nadrejenih. Nikar ne bodite razočarani nad spremembo, raje spremenite svoja pričakovanja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V burnem dialogu z ključnim znancom boste prizadeti. Nemočno boste obsojali tezo njegovih besed. Jalovo delo! Raje poskrbite, da boste tako mimi, da vam bo prav vse peresno lahko.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zamislili se boste nad sabo, saj boste opazili, da preveč pogosto zatajite svoje mnenje. Mar nočete prizadeti drugih z resnico, za katero pravijo, da boli? Bili bi nadvse slab zobozdravnik.

MACAULAY CULKIN

Mac skrbi za brezdomce

»Z nami ravna spoštljivo...«

Macaulay Culkin, najstniski superzvezdnik, ki mu je v filmu Sam doma 2.: izgubljen v New Yorku iz težav pomagala brezdomka, se zdaj poskusa oddolžiti tudi v resničnem življenju. Petnajstletnik moskim in zenskam, ki spijo na newyorskkih ulicah, deli bankovce za dvajset dolarjev, odeje in brezalkoholne pijače.

Brezdomci, ki ga poznajo pod imenom Mac, so v Macaulayu spoznali pravega prijatelja, se preden so izvedeli, da je v resnici slavna osebnost, zvezda filmskega platna, vredna več kot dvajset milijonov dolarjev. Zlasti ga je ganila usoda Georgette Childers, ki se je po sinovi smrti v prometni nesreči vdala mamilom in izgubila vse svoje premoženje. Mac ji je pomagal s hrano, denarjem in toplimi oblačili. »Z nami ravna spoštljivo, kot z vsemi ostalimi,« pravi Georgette. Zanimivo je, da Macaulay sam ne ve, ali bo naslednje leto še imel streho nad glavo, saj so njegovi starsi zapleteni v dolgo in bolečo bitko za skrbništvo.

Prizor iz filma Sam doma 2., kjer je pomagal beračici (Brenda Fricker)

Georgette Childers

Macaulay Culkin

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	TRD TROPSKI LES	RUSKI PESNIK (ALEKSANDER)	AM. JAZZ GLASBENIK (SAM)	DIANE ARBUS	AM. GLASBENIK (BRIAN)	BOLEČINE V KOLKU	AVTOR: BRANKO KOZULIC	OSEBA IZ BIBLUE	PROAK-TINUJ	DRŽAVA V AZIJI	KLJUNASTA ZUZELKA	USTAN. SIKHIZMA (GURU)	OTOK (FR.)	KRNICA	AM. PISATELJICA NIN		NEOLIKANO RAVNANJE	ESTONEC	LEVICAR	POZIT. ELEKTRODA
STRNJENI DEL TEKOČE MASE							PAS. TRAK									HRVASKA HUMORISTKA ERZISNIK				
VOJASKO LETALIŠČE V ITALIJI							UNICEVALEC MOLJEV OZKA DESKA									PRIP. JUD. LOCINE ZAŠC. SRED. ZA LES				
MIT. BIVALIŠČE UMRLIH				SLONOV CEKAN NEON					CIN ALI SLUŽBA GENERALA TANTAL											
ODVODILO ZA IZCEDKE					AM. ROCK KITARIST TV MODERATOR AUER								BOGDAN ... MESKO ODSTAVEK					ANTON DERMOTA VRSTA CIGARE		
NASLOV V MENIČNEM PRAVU								ZENSKO IME, ANICA						RUSKA BAJKA AVST. POLITIK (OTO)						
SEVERNI JELEN				POD RUDOLF LABAN				TISOCI DEL KILOPONDA	IVAN CANKAR BOS. PESNIK (JOSIP)			LINDA EVANS STARA DOL. ZINSKA MERA			100 m ²	MARKO MARULIC		PERGAMSKI KRALJ	TELOV. CERAR	
ORAZIO VECCHI			PIHALNI INSTRUMENT KRAJ PRI OPATJI				POKRAJINA NA HRVASKEM REKA V FRANCIJI									AM. JEZIKOSLO. VEC CHOMSKY GR. BOGINJA ZARJE				
LASTNOST VSI LJIVEGA										ITAL. POLITIK (GIULIO)										
RUSKI REZISER (NIKOLAJ)				ARH. NAJDBISČE V INDIJI						NIZOZEMSKI SAHIST (HANS)					AM. FILMSKA NAGRADA					
AM. OBVEŠC. AGENCIJA				SLOV. FIZIK (JURIJ)						GERM. MIT. OREL					STOJALO					

RESITVE:
VODORAVNO:
STRIDEK,
OPASNICA,
NELA,
AVIANO,
NAFTALIN,
ESEN,
OKLA
GENERALSTVO,
DREN,
SANTANA,
KIAR,
AD,
ADESAT,
ANKA,
SKASKA,
LOS,
TLA,
IC,
LE,
MM,
OV,
ROG,
POSAVINA,
NOAM,
VSI LJIVOST,
ANDREOTTI,
EKK,
AJANTA,
REE,
OSKAR,
CIA,
NARDIN,
AAR,
STALO

GRČIJA - OTOKI

Kjer se čas ne premakne

Starca sta plesala pod vplivom uza in kefija

Mozakar v prodajalni koles je z rokami, oprtimi v boke ponosno izbočil svoj obilni trebuh. Ko se je potrepljal po njem, se je nasmehnil ob votlem zvoku.

»Jutri bo deževalo, kar je dobro za rastline in ozracje. Tudi vam bo osvežitev dobro dela.«

Pogled je uprl v jasno nebo nad Alnisosom. V izlozbenem oknu trgovine na drugi strani ulice je bil obesen članek iz nekega tujega časopisa. Govoril je o krajih, ki so odrezani od civilizacije. Avtor članka je menil, da je takšen kraj tudi Alnisos, ki leži v grški otoski skupini Sporadi.

Naslednji dan je v rešnici deževalo in v vasi je bilo mogoče slišati le udarjanja dežja ob tlakovane ceste. Mož v prodajalni

koles je imel prav. V zraku je bilo cutiti svežino, saj je dež spral soparo, ki se poleti zadržuje nad grškimi otoki.

Lastnik taverne je pozvilgal svojemu sinu, naj prinese mize iz zavetja pod oljkami. Sin je tako razjezil dva starca, ki sta sedela pod drevesom, zdaj pa sta s steklenico uza v roki morala slediti mizi.

Staro mesto Chora, bolj znano kot Alnisos, je ohranilo svojo lepoto. Stoji na hribu nad morjem, v značilni razporeditvi hišic in pisanih roz, brez hotelov in nočnih barov. Po potresu leta

Alónnisos

Medved potrebuje prostor za klatenje, mir in ogromno hrane

Prejšnje poletje je Pirenejski polotok zaznamovalo rojstvo prvega medvedjega mladica po letu 1989. Novica je pomenila pravo olajšanje, saj se je število medvedov, ki na tem območju veljajo za ogroženo vrsto, povečalo na sedem.

Francoska organizacija za varstvo gozdov s Claudom Berducoujem na čelu si prizadeva, da bi uskladila želje in potrebe medvedov, kmetov, ekologov in turistov. Njihova prizadevanja so že obrodila prve sadove. Berducou, priznani strokovnjak na področju ohranjanja medvedje populacije, je prepričan, da lahko medvedi živijo

s človekom, če le imajo na voljo dovolj prostora za klatenje, hrano, mir in zavetje. Po oceni nekega strokovnjaka odrasel medved potrebuje pet do šest tisoč hektarjev površine. Rjavi medved je predvsem rastlinojed, vendar so njegove potrebe velike, saj dnevno zaužije dvajset tisoč kilokalorij. Rad ima mirno okolje, tako da se počuti varnega le v gostih gozdovih, daleč od cest in naselij. Zlasti ima rad mir v času ploditve od aprila do junija ter pred časom zimskega spanja v decembru. Čeprav njegovo telo prekriva debela dlaka, mu grozi podhladitev, če si pravočasno ne poišče zavetja.

Medvedi, ki so se v preteklosti klatili po vsej Evropi, se zdaj zadržujejo na oddaljenih območjih. Približno sto jih živi v italijanskem nacionalnem parku Abruzzo, veliko pa jih je tudi v vzhodni Evropi, v Skandinaviji, Sloveniji in na Balkanskem polotoku. Strokovnjaki menijo, da je za njihovo preživetje potrebna skupnost med 25 in 70 medvedi, kar pomeni, da prihodnost pirenejskega medveda ni posebno rožnata.

Na srečo rjavci počasi pridobivajo na ugledu tudi v očeh javnosti, zelo pomembno pa je, da se ohranijo njihova oddaljena gorska bivališca.

1965, ki je porušil bele hišice, je vlada evakuirala prebivalce in pretrgala vodno in električno napeljava, da bi tako preprečila morebitno novo gradnjo.

Potres, slabe letine in politične spletke so onemogočile napredek otoka. Kljub sumljivim namenom so politična prizadevanja rodila dobre sadove. Hiše so scasoma kupili celinski Grki, nekdanji prebivalci in obzirni tujci, ki so pri obnovi zvesto sledili nekdanjemu videzu. Da bi kljubovale novim priselkom, so lokalne oblasti se naprež zapirale vodo in izključevale elektriko.

Razburjenje preseljenih domaćinov, ki so se bali, da bi si otok prilastili tujci, se je počasi podelilo. Spoznali so namrec, da tuji lastniki ne pomenijo zla, saj so hiše obnovili v skladu s tradicijo, otok pa obiščejo le redko in vedno s polnimi denarnicami. Tako je otok znova

preskrbljen z vodo in elektriko, ker pa je bilo pomanjkanje dolgotrajno, tu ni nočnih barov in restavracij s hitro pripravljeno hrano.

Ce se v Chori zadržuje kot turist, kmalu ugotovi, da so tisti, ki pohajkujejo po tlakovanih ulicah, le zacasni obiskovalci. Tujci prihajajo s Patiririja in drugih otokov, da bi si ogledali idilčno življenje. Zavistno opazujejo domaćine pri ribanju zunanjega stopnišča ali pometanju kuhinje z metlo, ki se zdi kot iz prastarih časov.

Ce prodajalko v marketu nagovoris v angleškem jeziku, ta le odkima in zdolgočaseno vzdihne. Ker si se že vživel v novo okolje, se spopadeš z grško abecedo in se naučis nekaj grških besed. Tako kmalu zacutis, da se iz pocitnikarja spreminjas v pravega otocana.

Otok s svojimi skritimi zalivi, ki so najhitreje dostopni z motorji ali col-

nom, za otroke ni primeren. Namesto pesčenih plaz so tu položne kamnite police, ki se spuscajo proti morju. Pogosto je prav v globini, kjer lovis ravnotezje, cela armada morskih jezkov.

Plaže so primerno zatočišče za tiste, ki v senci oljk isčejo mir in tišino ali se potapljajo med množico rib, ki v otoskih zalivih isčejo hrano. Lastnik taverne na koncu ene izmed ulic v Chori nam je obljubil ribe, ce bodo ribiški colni odpluli na morje. Alnisos je bogat z ribami. Morje je v tem območju namrec bolj slano, ribe pa okusnejše. Vecina pristaniskih restavracij se lahko pohvali z bogato izbiro rib: od mecarice, hobotnice, pa do sredozemskega jastoga in velikanskih sardin, ki te opazujejo, skrite med velikimi kosi ledu. Izbrano ribo ti pripravijo po želji, s pridihom grške kuhinje. V nekaterih restavracijah pa

želje trmasto preslišijo.

V naši taveri sicer ni bilo tako bogate izbire, vendar se je lastnik trudil, da bi ustregel našim muham.

»Oktober je najboljši mesec,« nam je pripovedoval med kopico namiznih prtov in slanin oliv. »Takrat skoraj vsi odpotujejo, celo tisti, ki tu preživijo velik del leta. Veliko restavracij se zapre, sam pa imam odprto, kajti tisti, ki otok poznajo, ostanejo. V tem casu je tukaj najbolj mirno, ribe pa imajo najboljši okus.«

Malo pred polnočjo je zaigral na kitaro, in starca, ki sta s steklenico uza sedela na dežju, sta zaplesala.

Plesala sta pod vplivom uza in kefija, življenjske strasti, ne mence se za množico zagorelih turistov s posmehljivimi obrazi. Njuni gibi so bili počasni, pogled uprt v noge. Prodajalka se je smehljala in udarjala po svojih širokih bokih.

FELJTON / ALBANIJA

Ena zadnjih evropskih turističnih neznank ⁽¹⁶⁾

Gjirokaster - mesto muzej

Mestece Gjirokaster, dalec na jugu Albanije, slovi po svoji izjemni arhitekturi in ambientu tudi prek meja v svetu redkokdaj opazene države. Mesto tisocerih stopnic je le eden od vzdevkov na gricah razprostrtega starega naselja, ki se valjivo spogleduje z ravno cesto in polji, posejanimi z bunkerji na drugi strani doline. Slednji so obrnjeni proti koncu doline, ki se nezavarovana odpira proti tradicionalnim sovražnikom Grkom. Ti pa živijo na tej in oni strani današnje državne meje, kar velja tudi za Albance. Obe manjšini sta bili večkrat vzrok ali izgovor za rozljanje z orožjem in

podpihovanje nacionalne nestrpnosti.

Mesto je s svojo lepoto prevzelo tudi varuhe svetovne kulturne dediscine Unesco, ki je vzel podobni mesti Gjirokaster in Berat pod svoje okrilje. Spraševal sem se, kaj to pomeni za same sebi in bledim pobudam redkih posameznikov prepustene slikovite ulice, toda odgovora med nemimi zidovi nisem našel. Z Unescocom ali brez je mesto se vedno speca Trnuljčica, ki potrpežljivo čaka na boljše case. Vseeno pa takšno, kot je, robato neurejeno, nezloščeno in neozaljšano, deluje karseda spostljivo. Samotnemu obiskovalcu kljub navidezni puščobi med strmimi ozkimi ulicami, redki lo-

kali nudijo vsaj kancek udobja za kratek oddih in prigrizek. Le na vrhu strmega klanca se v pritličju stavbe sopiri nekakšna prodajalna, ki lahko vsaj za silo zadovolji ne pretirano izbircne turiste. Osmljena trgovina bo bržkone že v bližnji prihodnosti dobila množico posnemovalcev, saj zapušeni lokali kar kličejo po podjetnih rokah, ki bi mesto spremenile v pravo turistično meko.

Visoko nad strehami starega otomanskega mesta se nemo dviguje velicasta utrdba, ki je stoletja grenila življenje številnim osvajalcem in burila domišljijo slovityh popotnikov, kot so bili Byron, Hobhouse in Edward Lear. Utrdba, ki

je zacela nastajati v 13. stoletju, sprejme obiskovalce popolnoma nepričadeto. Muzej orožja za debelim zidovjem si je mogoče ogledati le, ce se od kod prikaze cuvaj. Sicer pa je to le se ena od utrdb, ki se ponasajo z mračno preteklostjo. Ze v casu kralja Zoga, v 30. letih tega stoletja, so v temacni notranjosti uredili zapor za politicne zapor-nike, ki ga je bilo treba v obdobju stalinizma dodatno razsiriti. Na notranjem dvoriscu so se zdaj vidne sledi krogel, ki so v 50. letih morile sovraznike komunizma.

Mesto na vojasko vedno občutljivem območju je vzgajilo tudi nekaj velikih imen novejshe al-banske zgodovine. To je

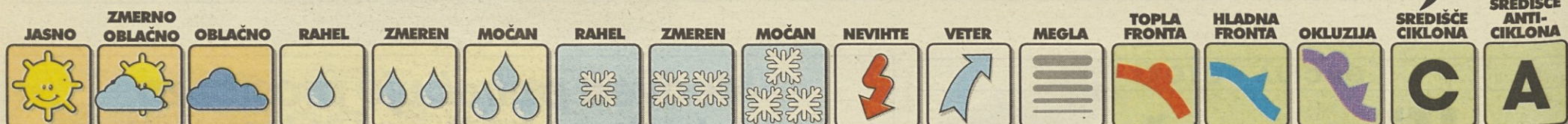
Slikoviti Gjirokaster je tudi Hoxhin rojstni kraj (Foto: Igor Fabjan)

tudi rojstni kraj Enverja Hoxhe, ki se je mestu se najbolj oddolžil leta 1961 z razglasitvijo Gjrokastru za mesto muzej. S tem je bilo dokončno obvarovano nesmiselnih posegov in propada starih hiš. Nastanek najzanimivejših ohranjenih hiš sega v

18. stoletje. Vecina hiš na robu turškega imperija je bila v teh nemirnih casih zgrajena v obliki manjših utrdb. Za visokimi kamnitimi ograjami so zrasli beli zidovi z majhnimi okni ali celo brez njih v najnižjem delu. Do utrjenih vhodnih

vrat so speljali zunanje stopnice, visoko nad vhodom pa so svoj prostor dobili leseni balkoni in vecja okna, s katerih so se lahko domaćini uspesno upirali napadalcem.*

I. Fabjan
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska s središčem nad Baltikom. Prva fronta bo čez dan zajela osrednji Balkan, druga pa bo se severno od Alp in bo sele ponoči od severa dosegla Slovenijo. Z jugozahodnimi vetrovi bo nad naše kraje se dotekal toplel in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.04 in
zaslo ob 16.28. Dan bo dolg 9
ur in 24 minut. Luna bo
vzšla ob 0.50 in zasla ob
13.35.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	16. 11.		15. 11.
	povprečna 6.00-7.00	24-urna	max. urna
Ljubljana Figovec	24	39	123
Ljubljana Bezigrad	20	40	146
Maribor	114	47	101
Trbovlje	28	38	96
Celje	31	65	212
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³		
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³		

BIOPROGNOZA

Vreme bo vplivalo na počutje in razpoloženje ljudi obremenilno. Veliko ljudi se bo slabo počutilo, bodo notranje nemirni, hitreje se bodo utrudili, bodo razdrzljivi, potrti in njihovo spanje bo moteno.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.41 najvišje 34 cm, ob 12.41 najnižje -24 cm, ob 18.18 najvišje 7 cm, ob 23.37 najnižje -21 cm.

Jutri: ob 6.18 najvišje 41 cm, ob 13.12 najnižje -36 cm, ob 19.10 najvišje 15 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	11
1000 m	8
1500 m	5
2000 m	2
2500 m	-1
2864 m	-3

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SW 7 do 14 vozlov

popoldne:
SW 5 do 10 vozlov

VOX POPULI

*Komur je resnično do
človečnosti, se ogiba
zlu.*

☺ ☺ ☺

*Kjer pravica nima oči,
tam je moč pravica.*

DANES

JUTRI

V Sloveniji: Vreme se bo izboljšalo. Padavine bodo zjutraj ponehale, čez dan se bo razjasnilo. Pihal bo okrepljen severni veter.

Obeti: V nedeljo bo povečini sončno in kar hladno, veter bo oslabil.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Strpnost ob uporabi v grškem zaporu

ATENE - S predsinocnojo osvoboditvijo šestih zaporniskih paznikov se ni končal upor jetnikov v atenskem zaporu Koridalos, ki se nahaja med grškim glavnim mestom in Pirejem, kot je preuranjeno izjavil generalni tajnik grškega pravosodnega ministristva George-Michel Pavleas. Približno 1500 zapornikov se namreč včeraj ni vmilo v svoje celice, tako da je zapor še vedno v njihovih rokah.

Do upora je prišlo v torek zvečer, ko je približno 60 zapornikov, oboroženih z železnimi palicami, vdrla na psihiatrični oddelek kaznilnice in zajelo osem talcev. Paznikom ni uspelo zajeziti upora, ki se je postopoma razširil na vso kaznilnico. Zaporniki so vdrli tudi v kaznilniško lekarno, tako da so se polastili mamil. Nekaj zapornikov so morali zato sprejeti v bolnišnico, ker so zaužili prevelike ko-

ličine mamil, nekaj drugih pa zaradi ran. Uporniki so pozneje izpustili dva talca, tudi kaznilniškega psihiatra, ker so oblasti privolile v njihovo srečanje z novinarji.

Grške oblasti so torej takoj pokazale strpnost in razumevanje ter obljubile, da bodo proučile zahteve upornikov. V Koridalosu je prostora za 500 zapornikov, v zaporu pa se trenutno nahaja 1500 jetnikov, tako da so zaradi prenatrpanosti življenjske razmere postale neznosne.

Prav to je bil glavni vzrok za upor, jetniki pa poleg tega že dalj časa zamen zahtevajo, naj z aidsom okužene zapornike premestijo v ločen oddelek. Ker tega ni, v zaporu je namreč poseben oddelek izredne varnosti, v katerem so zaprti predstavniki grške polkovniške hunte, so se odločili za upor.

Po ropu trupla v hladilniku

WASHINGTON - V hladilniku restavracije s hitro hrano Cracker Barrel v floridskem Naplesu so preiskovalci našli okvarljena trupla treh oseb, ki so bile baje ubite med ropom. Nihče ni videl roparjev, ki so vdrl v restavracijo po prihodu treh uslužbencev prve izmene. Preiskovalci domnevajo, da je šlo za rop, ker je bila restavracija v nepopisnem neredu, na tleh pa se je vse do parkirišča vlekla sled kovančev in bankovcev. Prepričani so tudi, da so zločin zagrešili neprofesionalci, ki so iz strahu denar pobrali v naglici in ga pri begu dobesedno trosili po tleh. Mreža Cracker Barrel ima v ZDA kar 231 podobnih restavracij.

Puran za Clintona

V kalifornijskem Fresnu se je na predstavitvi 27,6-kilogramskega purana, ki ga bodo darovali predsedniku Clintonu, gnetlo novinarjev in fotoreporterjev (Telefoto: AP)

Nov okus

Uslužbenka družbe Wonfield & Smith v kansaškem Wonfieldu pakira nove barvice, ki so jim spremenili okus, tako da bi jih otroci še raje kupovali (Telefoto: AP)

Prigode Poljaka in njegovega osla

KAIRO - Z belim oslickom, ki ga je za 350 dolarjev kupil na nekem kairskem sejmu, je 39-letni poljski turist Bolskie Birgecki včeraj disciplinirano cakal v vrsti pred pulutom za letalske vozovnice. Bil pa je nemalo presenečen, ko so mu povedali, da s svojim četveronožnim prijateljskom ne bo smel v letalo, ki je ze cakalo na vzletni progi.

Poslali so ga v neki urad, kjer so mu pojasnili, da je postopek za prevoz živali drugačen

kot za ljudi in da ga bo letalska vozovnica za oslička stala kar 800 dolarjev. Tega denarja Poljak ni imel, kar pa je bilo zanj najhujše, je cartersko letalo za Poljsko medtem že vzletelo; naslednje pa bo iz Kaira vzletelo sele prihodnji teden. Ker je ostal brez denarja, se bo moral odpovedati tudi svojemu osličku.

Poskušal ga bo
prodati, tako da bi
lahko z iztrženim de-
narjem nekako preži-
vel do prihodnjega
poleta za Poljsko.

Tragični poskus bega izgnanih Sudancev v Libijski puščavi

KARTUM - V Libijski puscavi je v prejšnjih dneh umrlo pet Sudancev (med njimi dva otroka), ki so se poskušali s tovornjakom prebiti v Sudan, potem ko so jih libijske oblasti izgnale iz države. Kot je povedal Taj Edin Al Mahdi, predstavnik sudanskega odbora za begunce, je voznik tovornjaka zgrešil smer, tako da je peterica umrla od žeje. Taj Edin je tudi navedel, da so v oazi Kufra, kjer se nahaja več kot sto tisoč izgnanih Sudancev, izbruhnili neredi. Libijske oblasti namrec ne dovolijo Sudancem, da bi s svojimi vozili nadaljevali pot proti Sudanu, in so zasedle edino cesto, ki pelje proti meji. Peterica, ki je umrla v Libijski puscavi, je torej poskušala obiti policijske in vojaške cestne zapore, a se je pri tem izgubila v puscavi.

Sudanske oblasti obtožujejo Tripolis, da ne spoštuje sprejetih obvez. Libijske oblasti so namrec ukazale sudanskim delavcem, naj zapustijo državo pred koncem leta, a jih pri tem na vse načine ovirajo, tako da je državo od približno 300 tisoč delavcev in njihovih svojcev zapustilo le kakih 30 tisoč oseb.